

UCHWAŁA NR XX/120/25
RADY MIEJSKIEJ W OSIEKU

z dnia 30 października 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Osiek do 2030r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025r. poz. 1153) w związku z art. 14 ust. 1 i art. 19 ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (tj. Dz.U. z 2024 r. 278) Rada Miejska w Osieku uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Osiek do 2030 r.” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchyla się uchwałę Nr XXVI/196/21 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 19.04.2021 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Osiek na lata 2020-2026”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Osiek.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Osieku

Piotr Baran

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Osiek do 2030 r.

REWITALIZACJA

Październik 2025r.

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Zasady prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji	5
1.1 Metodologia opracowania GPR.....	5
1.2. Ocena dotychczasowych efektów procesu rewitalizacji	9
1.3. Partycypacyjny model tworzenia Programu	12
1.3.1. Konsultacje i dialog: zaangażowanie społeczności lokalnej	12
1.3.2. Partycypacja społeczna w trakcie realizacji GPR	15
2. Powiązania Programu z dokumentami strategicznymi gminy	16
3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	22
3.1. Charakterystyka obszaru rewitalizacji	22
3.2. Sfera społeczna.....	23
3.3. Sfera gospodarcza	28
3.4 Sfera środowiskowa	32
3.5. Sfera funkcjonalno-przestrzenna i techniczna	42
3.6. Podsumowanie diagnozy: problemy, potrzeby i potencjały	51
4. Wizja obszaru po rewitalizacji	59
5. Cele rewitalizacji oraz kierunki działań.....	59
6. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	62
6.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	62
6.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	80
7. Opis podejścia zintegrowanego.....	84
8. Szacunkowy budżet Programu	88
9. Zintegrowane działania kluczem do sukcesu	91
9.1. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji	91
9.2. Partnerstwo dla Rewitalizacji: współpraca ze społecznością i biznesem	93
9.3. Zarządzanie GPR: koszty i efektywność.....	94
9.4. Harmonogram wdrażania GPR	95
10. Ocena i monitorowania Programu	97
10.1. Monitorowanie postępów realizacji programu.....	98
11. Wpływ Programu na lokalne regulacje	101
Spis tabel	102
Spis map	102
Spis zdjęć	103
Spis wykresów	103

Wprowadzenie

„Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Osiek do 2030 r.” (GPR) to dokument stworzony zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 278 z późn. zm.). Zgodnie z art. 2 ust. 1 tej ustawy, **rewitalizacja** to kompleksowy proces wyprowadzania zdegradowanych obszarów z kryzysu. Obejmuje on zintegrowane działania na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki. Proces ten jest skoncentrowany terytorialnie i realizowany przez wszystkich interesariuszy rewitalizacji, opierając się na gminnym programie rewitalizacji.

Społeczny wymiar rewitalizacji i skoncentrowane działania

Rewitalizacja ma przede wszystkim **charakter społeczny**. Jej nadrzędnym celem jest **poprawa jakości życia i aktywna pomoc** mieszkańcom tych części gminy Osiek, które znajdują się w trudnym położeniu. W odróżnieniu od innych dokumentów strategicznych, GPR koncentruje swoje postanowienia na **wybranych fragmentach gminy (obszarze rewitalizacji)**. Dzięki temu możliwe jest **maksymalnie efektywne wykorzystanie zasobów i środków finansowych** w celu poprawy sytuacji na konkretnym obszarze objętym programem.

Gminny Program Rewitalizacji: kierunki, cele i zarządzanie

Gminny Program Rewitalizacji stanowi kluczowy **dokument ramowy**, który integruje działania w obszarze **społecznym, gospodarczym, środowiskowym, funkcjonalno-przestrzennym oraz technicznym**. Jego przygotowanie poprzedziła szczegółowa diagnoza, wskazująca obszary zdegradowane wymagające rewitalizacji, uwzględniając ich problemy, potrzeby oraz potencjał rozwojowy. Program przyjmuje podejście zintegrowane, definiując zestaw konkretnych projektów rewitalizacyjnych oraz określając mechanizmy zarządzania całym procesem.

Rewitalizacja z udziałem interesariuszy

Podczas opracowywania GPR szczególny nacisk położono na szerokie zaangażowanie wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, **rewitalizacja jest procesem realizowanym dla mieszkańców oraz wspólnie z nimi**. Do interesariuszy zaliczają się wszyscy, którzy są zainteresowani współtworzeniem i wdrażaniem zadań rewitalizacyjnych. Na każdym etapie prac zapewniono aktywne wsparcie partnerów społeczno-gospodarczych, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, organizacji działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów promujących włączenie społeczne, prawa podstawowe, prawa osób ze specjalnymi potrzebami, równość płci i przeciwdziałanie dyskryminacji.

Kompleksowa analiza i kontynuacja działań

Wszystkie opinie oraz propozycje zgłaszanego przez interesariuszy zestawiono z obiektywnymi wskaźnikami opisującymi sytuację społeczno-gospodarczą na obszarze rewitalizacji. Połączenie metod ilościowych i jakościowych w gromadzeniu oraz analizie danych zapewnia, że działania rewitalizacyjne będą prowadzone na odpowiednim terenie oraz przy użyciu narzędzi dostosowanych do zidentyfikowanych potrzeb, wyzwań, barier, deficytów i potencjałów.

Zdjęcie 1 Rynek w Osieku widok z lotu ptaka

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

1. Zasady prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji

1.1 Metodologia opracowania GPR

Podstawą do rozpoczęcia prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji była uchwała nr XVIII/109/25 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 22 sierpnia 2025r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Osiek do 2030 r.* Podjęcie tej uchwały było następstwem opracowania diagnozy, dotyczącej wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Osiek, w oparciu o którą w dniu 26 czerwca 2025r. podjęto uchwałę nr XVI/100/25 Rady Miejskiej w Osieku w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Osiek.

Obszar rewitalizacji: definicja i wyznaczenie

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, **obszar rewitalizacji** to teren dotknięty kryzysem, wynikającym z koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, takich jak **ubóstwo, bezrobocie czy wysoki odsetek osób ze szczególnymi potrzebami**. Dodatkowo, na takim obszarze występują deficyty w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Obszar rewitalizacji musi mieć **istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego**, a jego powierzchnia nie może przekraczać **20% powierzchni gminy**, zaś liczba mieszkańców **30% jej ogólnej populacji**.

W Gminie Osiek, diagnoza pozwoliła na wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w oparciu o **obiektywne i mierzalne wskaźniki**, które umożliwiły analizę negatywnych zjawisk. Analizy te doprowadziły do wyboru **miasta Osiek** jako obszaru rewitalizacji. Wyznaczony obszar zajmuje **17,4 km², co stanowi 17,76% powierzchni gminy** i jest zamieszkiwany przez **1993 osób, czyli 26,47% wszystkich mieszkańców gminy Osiek**.

Tabela 1 Liczba mieszkańców objętych rewitalizacją do ogółu mieszkańców gminy

Liczba mieszkańców miasta Osiek na 31.12.2024	1993
Liczba mieszkańców Gminy Osiek na 31.12.2024	7528
Procent mieszkańców gminy objętych rewitalizacją	26.47%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Osieku

Kryteria wyboru obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji wyznaczono na podstawie następujących, kluczowych przesłanek:

1. **Wysokie natężenie negatywnych zjawisk:** zidentyfikowano znaczące problemy w sferze społecznej (takie jak bezrobocie, niekorzystna sytuacja demograficzna, duża liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku), a także w sferach gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej i środowiskowej.
2. **Strategiczne znaczenie dla rozwoju gminy:** obszar miasta jest kluczowy dla ogólnego rozwoju całej gminy Osiek.
3. **Akceptacja społeczna i władz:** wybór obszaru uzyskał pełną akceptację zarówno władz lokalnych, jak i mieszkańców.

Miasto Osiek charakteryzuje się niekorzystną strukturą wiekową mieszkańców. W ciągu ostatnich czterech lat liczba ludności spadła o 1,82%. Osoby w wieku produkcyjnym stanowią jedynie 56,90% populacji, co jest niższym wynikiem w porównaniu do średniej dla całej gminy. Jednocześnie systematycznie rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym – obecnie jest ich 445, co oznacza, że niemal co czwarty mieszkaniec miasta jest w wieku emerytalnym. Wszystkie wymienione wskaźniki demograficzne plasują się poniżej średnich wartości obserwowanych w gminie.

Szczególnie niekorzystną sytuację miasto Osiek na tle innych obszarów gminy można zaobserwować przez pryzmat danych dotyczących liczby osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej (ponad 28% wszystkich osób korzystających z pomocy OPS to mieszkańcy miasta). Powyżej średnich wartości dla gminy są wskaźniki osób korzystających z OPS z powodu bezrobocia, ubóstwa, niepełnosprawności długotrwałej lub ciężkiej choroby. Równie wysokie są wskaźniki (powyżej średniej dla gminy) ludności korzystającej z zasiłków stałych, okresowych i celowych. Wskaźnik dotyczący dzieci korzystających z dożywiania w szkołach również przekracza średnią dla gminy. Ponadto miasto odznacza się wysokim wskaźnikiem przestępczości (wykroczeń) 33,52 (średnia dla gminy 23,66). Liczba stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców również jest poniżej średniej dla gminy i wynosi 0,40 (dla gminy 0,58).

Ponad 22% wszystkich osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Staszowie to mieszkańcy miasta.

Wśród potencjałów miasta można wymienić dużą liczbę firm funkcjonujących na jej terenie oraz dostęp do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej, sportowo-rekreacyjnej, kulturalnej i edukacyjnej (szkoła podstawowa, przedszkole). W sferze środowiskowej problemy miasta dotyczą m.in. przekroczenia jakości powietrza (m.in. pyły zawieszone 2,5; PM 10), ciągle pozostaje jeszcze 914 ton azbestu do utylizacji oraz miasto jest silne zagrożenie suszą. Dostępna na terenie miasta infrastruktura kulturalno-edukacyjno-sportowa służy mieszkańcom całej gminy. Ponadto na terenie miasta zlokalizowane są zabytki wymagające renowacji i odnowienia. W granicach miasta Osiek występują obszary zagrożone powodzią.

Obszar miasta ma kluczowe znaczenie dla rozwoju całej gminy Osiek z uwagi na to, że teren ten stanowi koncentrację usług społecznych i administracyjnych. Na terenie miasta funkcjonują: szkoła podstawowa, przedszkole, ośrodek zdrowia, Urząd Miasta i Gminy, jednostki organizacyjne samorządu. Jakość terenów publicznych na terenie miasta wypada przeciętnie na tle innych jednostek analitycznych, co nie odzwierciedla ich faktycznego znaczenia. Wiele obiektów publicznych na terenie miasta nie jest jeszcze dostosowanych do osób ze specyficznymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami. W sferze środowiskowej problemem pozostaje niska emisja związana z dużym ruchem samochodowym oraz ogrzewaniem budynków paliwem stałym.

W procesie tworzenia GPR zastosowano **różnorodne metody gromadzenia i analizy informacji**, które miały bezpośredni wpływ na ostateczny kształt dokumentu. Oprócz analiz wskaźnikowych, przeprowadzono **rozbudowane konsultacje społeczne**. Ich celem było pozyskanie opinii mieszkańców, przedstawicieli formalnych i nieformalnych grup, lokalnego biznesu, Urzędu Miasta i Gminy oraz jego jednostek organizacyjnych, a także innych instytucji publicznych.

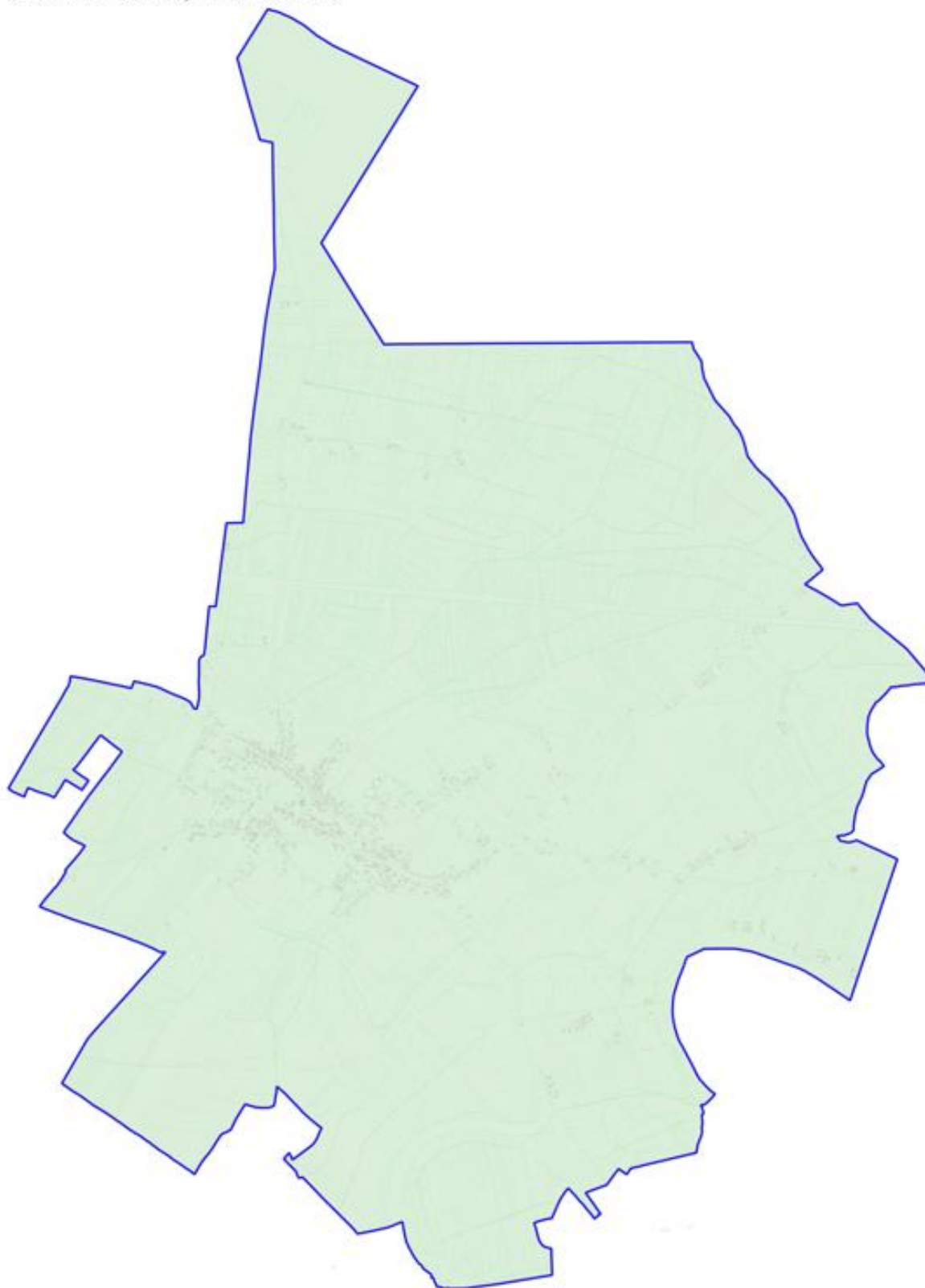
Od początku prac nad GPR uznano, że kluczem do sukcesu jest zarówno **przeanalizowanie dotychczasowych doświadczeń** związanych z realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Osieku, jak i **otwartość na nowe propozycje** zgłaszane przez zainteresowanych interesariuszy. Programowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych powiązano z ustaleniami dokumentów planistycznych obowiązujących na poziomie gminnym, regionalnym, krajowym i unijnym. Zgodnie z przyjętymi założeniami, osiągnięcie celów rewitalizacji będzie możliwe wyłącznie poprzez zaplanowanie i realizację **zestawu różnorodnych przedsięwzięć** o charakterze społecznym i infrastrukturalnym.

Mapa 1 Obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji na terenie Gminy Osiek

Legenda:

- Obszar zdegradowany - Miasto Osiek
- Obszar rewitalizacji - Miasto Osiek

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek

1.2. Ocena dotychczasowych efektów procesu rewitalizacji

W latach 2016-2024 Gmina Osiek nie wdrażała formalnego Programu Rewitalizacji. Mimo braku tego dokumentu, gmina podejmowała szereg istotnych inicjatyw i realizowała różnorodne projekty, które znacząco przyczyniły się do rozwoju i poprawy warunków życia na terenie miasta Osiek. Działania te były podejmowane na podstawie innych dokumentów strategicznych i planistycznych, które jednoznacznie wskazywały miasto jako obszar wymagający szczególnego wsparcia i uwagi. W tych dokumentach miasto Osiek było określane również jako jeden z kluczowych elementów zrównoważonego rozwoju całej gminy, co podkreślało jego znaczenie zarówno w kontekście społecznym, jak i gospodarczym. Dzięki podejmowanym działaniom, pomimo braku formalnego programu rewitalizacji, udało się zainicjować pozytywne zmiany, które stworzyły solidne podstawy do przyszłych, kompleksowych działań rewitalizacyjnych na tym terenie.

Kluczowe obszary interwencji obejmowały szeroki zakres działań, które miały na celu kompleksową poprawę jakości życia mieszkańców. Wśród tych działań szczególne znaczenie miały następujące obszary:

- **Wsparcie społeczno-gospodarcze:** Realizowano projekty skierowane na aktywizację osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działania te obejmowały m.in. organizację różnorodnych wydarzeń i programów, które wspierały aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców borykających się z problemami na rynku pracy. Dzięki temu osoby te zyskiwały większą samodzielność oraz mogły łatwiej integrować się ze społecznością lokalną.
- **Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i integracyjnej:** Podejmowano prace nad tworzeniem oraz modernizacją wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych, które stały się miejscami spotkań i aktywności społecznej. Takie centra rekreacyjne i integracyjne stanowią ważne punkty na mapie życia społecznego, sprzyjając budowaniu oraz umacnianiu relacji pomiędzy różnorodnymi grupami mieszkańców, zarówno pochodzącymi z obszaru objętego rewitalizacją, jak i spoza niego.
- **Wzbogacenie życia kulturalnego:** Zwiększono i urozmaicono ofertę kulturalną dostępną dla mieszkańców Gminy Osiek. Lokalne instytucje kulturalne podejmowały aktywne działania w zakresie organizacji wydarzeń oraz inicjatyw, które zachęcały do wartościowego spędzania wolnego czasu. Takie działania sprzyjały integracji społecznej oraz promowały lokalną tożsamość i tradycję.
- **Zwiększenie bezpieczeństwa:** Podjęto konkretne kroki mające na celu poprawę bezpieczeństwa osób poruszających się ciągami pieszymi. Inwestycje i działania w tym zakresie przyczyniły się do podniesienia komfortu oraz poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, co jest kluczowe dla jakości życia w gminie.
- **Modernizacja energetyczna i usprawnienie służby zdrowia:** Inwestowano w poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, wykorzystując nowoczesne i ekologiczne rozwiązania oparte na odnawialnych źródłach energii. Równocześnie podejmowano działania usprawniające dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, co bezpośrednio wpływało na poprawę warunków życia i zdrowia lokalnej społeczności.

W ostatnich latach zrealizowano szereg projektów mających ożywić teren miasta Osiek, wśród najważniejszych warto wymienić:

- Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie Miasta i Gminy Osiek (RPO WŚ 2014-2020 działanie 3.3). Wartość projektu: 4 351 947,12 zł w tym dofinansowanie z UE 3 348 737,43 zł. Głównym celem projektu było ograniczenie emisji gazów cieplarnianych na terenie gminy Osiek poprzez poprawę efektywności energetycznej czterech budynków użyteczności publicznej. W ramach projektu przeprowadzono głęboką termomodernizację: budynku Urzędu Miasta i Gminy w Osieku, budynku Publicznej Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Suchowoli, budynku remizy w Osieku, budynku remizy w Bukowej. Zakres prac obejmował m.in.: modernizację instalacji c.o., docieplenie ścian, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację oświetlenia oraz montaż instalacji OZE. Zakupione w ramach projektu urządzenia i instalacje były nowe. Osiągnięte wskaźniki:
 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej wyniosła 38,45 MWh,
 - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej osiągnęła 3207,35 GJ,
 - Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu wyniosło 4282,53 GJ,
 - Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych wyniósł 319,76 Mg/rok,
 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 4,
 - Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji wyniosła 3765,27 m²,
 - Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych wyniosło 1 116 214 MWh,
 - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła – 4 szt.,
 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE – 5 szt..

Zdjęcie 2 Budynek remizy w Osieku po termomodernizacji

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

- Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków na terenie Miasta i Gminy Osiek (Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych). W ramach projektu

wykonano modernizację oczyszczalni ścieków i budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Osiek, Długotęka, Kąty i Lipnik na długości 10 km. W ramach projektu wykonane zostały zadania:

- „Modernizacja oczyszczalni ścieków na terenie Miasta i Gminy Osiek” – 9 741 600,00 zł,
- „Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie Miasta i Gminy Osiek” – 4 551 000,00 zł

Środki z Polskiego Ładu: 9 500 000, 00 zł, wkład własny Gminy Osiek: 5 080 996,00 zł

- Rozbudowa wraz z modernizacją oświetlenia ulicznego na terenie Miasta i Gminy Osiek. Koszt zadania wynosił 4 440 000,00 zł cztery miliony czterysta czterdzieści cztery tysiące złotych. (90 % dofinansowania z programu „Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, 10 % wkład własny Gminy Osiek).
- Budowa nowego zaplecza szatniowo-sanitarnego przy stadionie Klubu sportowego Piast Osiek. Inwestycja dofinansowana przez Ministra Sportu ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (FRKF) w ramach Programu Sportowa Polska – Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej – Edycja 2020. Całkowity koszt inwestycji 1 539 464,52 zł w tym wkład własny Gminy Osiek 911 264,52 zł. Modernizacja obiektów sportowych stadionu miejskiego w Osieku polegała na wybudowaniu nowego, samodzielnego zaplecza sanitarno-szatniowego wraz z niezbędną infrastrukturą. Budynek jest budynkiem niepodpiwniczonym, parterowym, bez poddasza użytkowego. W budynku znajdują się 4 szatnie dla zawodników wraz z zapleczem sanitarnym, toalety ogólnodostępne (męska, damska oraz dla osób niepełnosprawnych), pomieszczenie dla trenera, sędziów, sala szkoleniowa /odpraw, pomieszczenie delegata oraz pomieszczenia techniczne.

Zdjęcie 3 Zaplecze szatniowo-sanitarne przy stadionie Klubu sportowego Piast Osiek

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

1.3. Partycypacyjny model tworzenia Programu

1.3.1. Konsultacje i dialog: zaangażowanie społeczności lokalnej

Konsultacje Społeczne

Podziel się swoim pomysłem

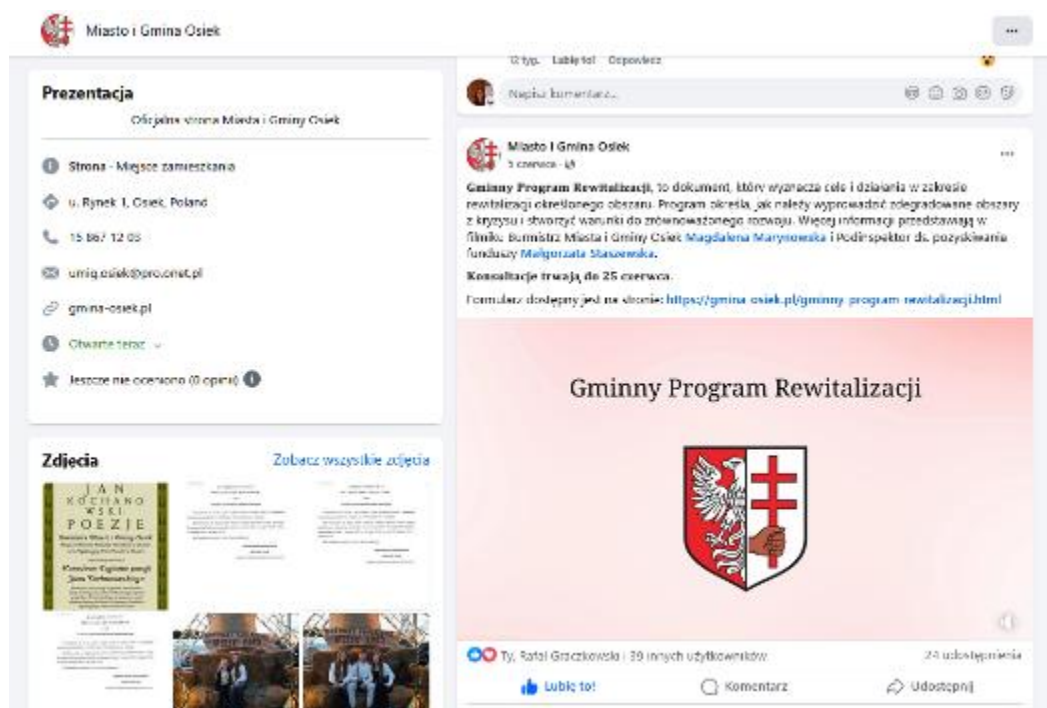
Prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji jak również wcześniejszy etap wyznaczania obszarów zdegradowanego i rewitalizacji, charakteryzowały się **szerokim i transparentnym zaangażowaniem partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmiotów pozarządowych.**

Aktywnie włączano przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, organizacji ekologicznych, grup zajmujących się włączeniem społecznym, prawami podstawowymi, osobami z niepełnosprawnościami oraz równością płci i niedyskryminacją.

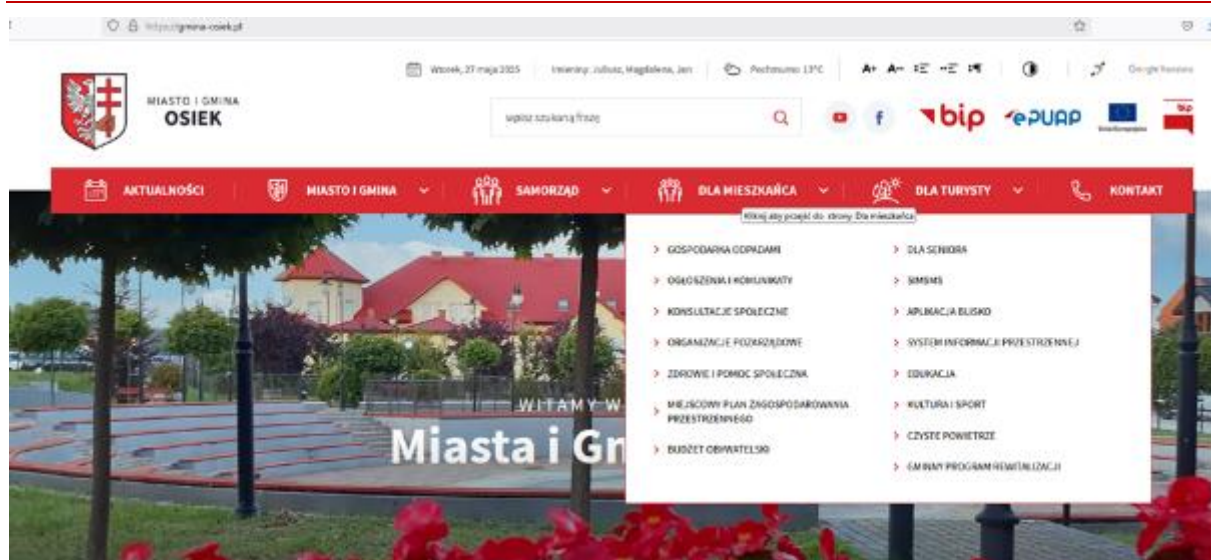
Transparentna komunikacja i współpraca

Aby zapewnić **powszechny dostęp do informacji** i umożliwić aktywny udział, gmina Osiek wykorzystywała różnorodne kanały komunikacji:

- **Dedykowana zakładka** na oficjalnej stronie internetowej gminy (<https://gmina-osiek.pl/>) oraz na w mediach społecznościowych na bieżąco informowała o postępach prac nad programem.

- **Plakaty informacyjne** rozmieszczone na terenie całej gminy Osiek zwiększały świadomość mieszkańców o procesie rewitalizacji.

Formy konsultacji społecznych

W celu zebrania jak najszerszej perspektywy i opinii, zorganizowano **liczne wydarzenia konsultacyjne** skierowane do mieszkańców i interesariuszy rewitalizacji. Wśród kluczowych inicjatyw znalazły się:

- **Na etapie wyznaczania obszarów zdegradowanego i rewitalizacji (10 czerwca 2025 r.):**
 - **Otwarte spotkanie konsultacyjne** dla mieszkańców, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych, które stanowiło platformę do bezpośredniej wymiany poglądów.
 - **Konsultacje społeczne** ogłoszone zarządzeniem nr 40/25 Burmistrza Miasta i Gminy Osiek – w dniach 19 maja 2025r. do 25 czerwca 2025r. (uwagi były zbierane w formie papierowej/elektronicznej i ustnej).

Zdjęcie 4 Otwarte spotkanie konsultacyjne

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

- **Spacer studyjny** po obszarze rewitalizacji, umożliwiający wspólne zidentyfikowanie problemów i potencjału terenu.

Zdjęcie 5 Spacer studyjny 10 czerwca 2025r.

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

- **Na etapie prac nad GPR:**
 - **Wywiady grupowe** z kluczowymi interesariuszami, w tym przedstawicielami Urzędu Miasta i Gminy Osiek, lokalnych organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców działających na terenie miasta.
 - **Debata**, podczas której wspólnie wypracowywano kierunki działań i charakter przyszłych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zapewniając ich dopasowanie do realnych potrzeb.
 - **Zbieranie uwag** w formie pisemnej i ustnej.
 - **Nabór fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych**, który umożliwił zgłaszanie konkretnych pomysłów i projektów przez samych mieszkańców i lokalne podmioty.

Dzięki tak kompleksowemu podejściu, Program Rewitalizacji Gminy Osiek stał się **autentycznym odzwierciedleniem potrzeb i aspiracji lokalnej społeczności**, gwarantując jego efektywną realizację.

Udział interesariuszy w procesie rewitalizacji miał kluczowe znaczenie dla kształtu **Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR)**. Ich sugestie i potrzeby zostały uwzględnione zarówno w **diagnozie problemów**, jak i w **określaniu celów, kierunków działań oraz konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych**.

Główne postulaty dotyczyły:

- **integracji społecznej:** realizacji kompleksowych działań wspierających integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji;

- **estetyki i przestrzeni publicznych:** poprawy wyglądu i zagospodarowania przestrzeni publicznych;
- **infrastruktury i usług:** modernizacji, zwiększenia dostępności oraz tworzenia nowej infrastruktury, co miało na celu stałe rozwijanie oferty usług publicznych (kulturowych, społecznych, rekreacyjnych itp.) na obszarze rewitalizacji.

1.3.2. Partycypacja społeczna w trakcie realizacji GPR

Partycypacja społeczna, która była fundamentem przy tworzeniu programu rewitalizacji, pozostanie **kluczową zasadą i ciągłą praktyką** również podczas wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji. Zgodnie z przyjętym systemem zarządzania, obejmującym zasady współpracy ze społecznym i gospodarczym otoczeniem, przewiduje się **stałe informowanie interesariuszy rewitalizacji** o podejmowanych i planowanych działaniach. Głównym narzędziem komunikacji będzie **dedykowana podstrona** poświęcona procesowi rewitalizacji.

Zwiększanie zaangażowania w rewitalizację: rola Komitetu Rewitalizacji

Informowanie o procesie rewitalizacji ma na celu **zapewnienie mieszkańcom realnego wpływu** na realizację przedsięwzięć zaplanowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Ocena aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR), przeprowadzana co najmniej raz w trakcie wdrażania Programu, będzie pełnić funkcję kluczowego narzędzia umożliwiającego systematyczne zaangażowanie różnych grup interesariuszy w proces ewaluacji efektów rewitalizacji. Dzięki przeprowadzanej ocenie możliwe będzie nie tylko monitorowanie postępów realizacji poszczególnych działań, lecz także identyfikacja ewentualnych wyzwań i barier, które mogą pojawić się w trakcie realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Ocena będzie opierać się na zbieraniu i analizie danych ilościowych i jakościowych, a także na bezpośrednim dialogu z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi oraz przedstawicielami samorządu. Taki systematyczny recykling informacji pozwoli na bieżąco dostosowywać strategię i działania rewitalizacyjne do zmieniających się warunków oraz realnych potrzeb społeczności lokalnej.

Dodatkowo, w ramach podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewiduje się szeroką gamę działań mających na celu **wzmacnianie aktywności społecznej** i zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji. Do kluczowych inicjatyw należeć będzie organizacja cyklicznych wydarzeń, takich jak spacer tematyczny, konsultacje społeczne, warsztaty oraz spotkania z mieszkańcami, które pozwolą na bezpośredni kontakt i wymianę opinii między realizatorami Programu a lokalną społecznością. Poprzez te działania możliwe będzie nie tylko bieżące monitorowanie stopnia realizacji GPR, ale także weryfikacja czy cele i założenia Programu pozostają adekwatne do aktualnych potrzeb, barier społecznych, gospodarczych i przestrzennych oraz potencjałów rewitalizowanego obszaru. Takie podejście sprzyja tworzeniu otwartego, partycypacyjnego modelu zarządzania rewitalizacją, w którym głos mieszkańców odgrywa znaczącą rolę w procesie decyzyjnym oraz w adaptacji Programu do realiów i wyzwań, które pojawiają się w trakcie jego wdrażania.

Kluczową platformą dla zaangażowania interesariuszy będzie Komitet Rewitalizacji. Będzie on służyć jako forum współpracy i dialogu między mieszkańcami, lokalnymi podmiotami a organami Gminy

Osiek odpowiedzialnymi za koordynację procesu rewitalizacji. Komitet będzie opiniować kluczowe etapy, takie jak ocena aktualności i stopnia realizacji GPR, a także projekty nowych programów czy ich zmian.

CZYM JEST KOMITET REWITALIZACJI?

Komitet rewitalizacji

jest miejscem współpracy mieszkańców z Urzędem Miejskim w sprawach dotyczących procesu rewitalizacji a także pełni funkcję opiniodawczo-doradczą dla Burmistrza Miasta

Podstawą powołania Komitetu jest Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.

Kadencja Komitetu trwa 3 lata od pierwszego posiedzenia

Skład Komitetu

mieszkańcy obszaru rewitalizacji

organizacje pozarządowe

przedstawiciele spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych z obszaru rewitalizacji

przedsiębiorcy

przedstawiciele instytucji publicznych

2. Powiązania Programu z dokumentami strategicznymi gminy

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2) Ustawy o rewitalizacji, Gminny Program Rewitalizacji powinien zawierać szczegółowe i precyzyjne określenie wzajemnych powiązań oraz relacji pomiędzy nim a innymi kluczowymi dokumentami strategicznymi gminy. W toku opracowywania programu uwzględniono między innymi następujące dokumenty: strategię rozwoju gminy, miejscowe plany

zagospodarowania przestrzennego (MPZP), studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz strategię rozwiązywania problemów społecznych.

Rewitalizacja jest procesem wielopłaszczyznowym i kompleksowym, wykraczającym poza jedynie działania inwestycyjne czy przestrzenne. Oddziałuje na różnorodne obszary życia społecznego, gospodarczego i przestrzennego, a także na szeroki zakres polityk publicznych realizowanych na poziomie gminy. Dlatego niezwykle istotne jest dokładne i wszechstronne przeanalizowanie wzajemnych zależności oraz synergii, jakie zachodzą pomiędzy dokumentem rewitalizacyjnym a pozostałymi dokumentami strategicznymi. Pozwala to nie tylko na unikanie potencjalnych konfliktów czy powielania działań, lecz także sprzyja harmonijnemu i efektywnemu wdrażaniu polityk rewitalizacyjnych, które odpowiadają na faktyczne potrzeby społeczności lokalnej i są zgodne z długoterminową wizją rozwoju gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Osiek do 2030 r.

MIASTO I GMINA
OSIEK

W chwili obecnej Gmina Osiek jest w trakcie opracowywania nowego dokumentu, który ma na celu wyznaczenie kierunków rozwoju gminy na kolejne lata. Prace nad dokumentem zostały zainicjowane uchwałą nr XIV/88/25 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 30 kwietnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia "Strategii Rozwoju Gminy Osiek do 2030 r." oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji

Gminny Program Rewitalizacji zostanie tak zaprojektowany, aby był w pełni spójny i zgodny z założeniami Strategii Rozwoju Gminy Osiek do 2030 roku. Spójność ta będzie przejawiać się na poziomie zidentyfikowanych w strategii kluczowych domen rozwoju, a także przypisanych do nich celów głównych, celów szczegółowych oraz wyznaczonych kierunków działań.

Interwencje planowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji będą miały istotny wkład w osiągnięcie celów, które zostały wstępnie określone w Strategii Rozwoju. Cele te obejmują między innymi zapewnienie wysokiego poziomu usług społecznych, który sprzyja aktywnemu i zintegrowanemu społeczeństwu, co przekłada się na wzrost jakości życia mieszkańców. Równie ważnym celem jest budowa konkurencyjnej gospodarki lokalnej, opartej na mocnych atutach regionu, które pozwalają na rozwój przedsiębiorczości i przyciąganie inwestycji. Ponadto, zakłada się rozwój nowoczesnej infrastruktury technicznej, która będzie ściśle powiązana z działaniami na rzecz ochrony środowiska, co ma na celu zrównoważony rozwój gminy i poprawę warunków ekologicznych.

Dzięki zaplanowanym działaniom i konsekwentnej realizacji przyjętych kierunków, Gmina Osiek będzie mogła skutecznie odpowiadać na wyzwania rozwojowe, tworzyć sprzyjające warunki dla mieszkańców oraz gospodarczego rozwoju, a także zapewniać równowagę pomiędzy rozwojem infrastruktury a ochroną środowiska naturalnego.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021-2030

Gminny Program Rewitalizacji jest w pełni spójny ze Strategią Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji - Dolina Wisły na lata 2021–2030, szczególnie na poziomie zidentyfikowanych w tym dokumencie kluczowych celów oraz przyporządkowanych im działań i zadań. Program ten precyzyjnie odnosi się do priorytetów ustalonych w strategii, co zapewnia koherentność i komplementarność podejmowanych przedsięwzięć. Wśród najważniejszych celów wymienionych w Strategii, które są w pełni spójne z celami zawartymi w Gminnym Programie Rewitalizacji, znajdują się następujące obszary:

- **OSI przyjazne dla mieszkańców** – w ramach tego celu koncentruje się uwagę na rozwoju infrastruktury niezbędnej dla poprawy komfortu życia lokalnej społeczności.
- **OSI atrakcyjna dla turysty** – działania podejmowane w tym obszarze mają na celu podniesienie atrakcyjności turystycznej oraz rekreacyjnej gminy.
- **OSI z przyszłością dla regionu** – ten cel koncentruje się na długoterminowym rozwoju społeczno-gospodarczym poprzez modernizację placówek oświatowych oraz wsparcie rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Cele ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji są integralnie powiązane i w pełni wpisują się w realizację założeń Strategii Rozwoju Ponadlokalnego, co świadczy o spójności i logicznym kontynuowaniu wytyczonych kierunków działań.

Dokumenty z obszaru polityki przestrzennej

Do instrumentów wdrażania polityki przestrzennej Gminy Osiek należą:

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Osiek uchwalonymi Uchwałą XVII(117)2000 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 28 listopada 2000 roku, zmienionymi Uchwałą Nr XLVIII/255/2006 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 31 sierpnia 2006r, oraz zmienionymi Uchwałą Nr XVI/108/20 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 28 lutego 2020r.
- Plan zagospodarowania przestrzennego miasta Osiek (uchwała nr XLIII/284/22 Rady Miejskiej z dnia 31 października 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Osiek)¹

Misja gminy - wizja, jako cel główny brzmi:

Cel ten określony syntetycznie brzmi: „Miasto i Gmina Osiek jest Gminą rolniczo-przemysłową z rozwijaną w niej funkcją agroturystyczną”.

W rozwinięciu cel zostaje zapisany jako: Miasto i gmina Osiek jest gminą rolniczą z wpisaną w jej rzeczywistość funkcją przemysłową. Istnienie na jej terenie Kopalni Siarki "Osiek" stanowi jej stały element i mocną stronę gminy. Gmina jest otwartą na inwestorów w zakresie przetwórstwa rolno - spożywczego i usług obsługi rolnictwa. Przy systematycznym urzeczywistnianiu wizji gminy, z ukierunkowaniem na rozwój obu funkcji jako równoważnych, uznaje się za celowe tworzenie

¹ <https://bip.osiek.iap.pl/pl/2432/0/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego-miasta-osiek.html>

uzupełniającej funkcji bazującej na trwałych wartościach krajobrazu – funkcji turystyczno - wypoczynkowej. Łącznie ma to stworzyć atrakcyjne warunki bytowania mieszkańców gminy, zachęcając jednocześnie do inwestowania na jej terenie.

Cele strategiczne

Osiągnięcie tak postawionego celu głównego misji - wizji gminy jest możliwe poprzez realizację następujących celów strategicznych;

1. Systematyczny wzrost poziomu nauczania poprzez pilne doposażenie szkół.
2. Poprawa w zakresie infrastruktury technicznej i drogowej.
3. Poprawa stanu środowiska w gminie.
4. Podniesienie poziomu życia gospodarczego gminy.
5. Poprawa w zakresie sfery socjalnej.

Nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2023r. wprowadza istotne zmiany w systemie planowania przestrzennego w kraju (Dz. U. z 2024, poz. 1130, 1907, 1940). W perspektywie roku 2030 skutki tych zmian nie wpłyną jednak znacząco na gospodarowanie przestrzenią na obszarze rewitalizacji. W pracach nad planem ogólnym – czyli nowym instrumentem planistycznym – zostaną natomiast uwzględnione granice obszarów zdegradowanego i rewitalizacji oraz inne istotne dla treści planu ogólnego ustalenia GPR.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osiek na lata 2021 - 2026²

o pomocy społecznej.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR) będzie stanowić kluczowe wsparcie dla wdrożenia **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Osiek na lata 2021-2026**. Ta strategia, przyjęta uchwałą XII/76/25 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 25 lutego 2025 r. w sprawie zmian w Uchwale Nr XXVII/197/21 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Osiek na Lata 2021-2026, opiera się na art. 17 ust. 1 pkt 1) Ustawy

Wspieranie celów społecznych

Przedsięwzięcia zawarte w GPR zostały zaprojektowane tak, aby **bezpośrednio odpowiadać na zidentyfikowane problemy społeczne** na obszarze rewitalizacji. Obejmują one między innymi:

- **wspieranie integracji społecznej** i pomoc rodzinom w trudnej sytuacji materialnej,
- **zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do prawidłowego rozwoju,**
- **likwidację barier** (architektonicznych i innych), które utrudniają korzystanie z usług (w tym publicznych) przez osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami.

² <https://bip.osiek.iap.pl/pl/2515/5358/uchwala-nr-xii-76-25-rady-miejskiej-w-osieku-z-dnia-25-lutego-2025-r-w-sprawie-zmian-w-uchwale-nr-xxvii-197-21-rady-miejskiej-w-osieku-z-dnia-27-maja-2021-r-w-sprawie-przyjecia-strategii-rozwiazywania-problemow-spolecznych-w-gminie-osiek-na-lata-2021-2026.html>

Kompleksowość działań wynikających ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych znacząco przyczyni się do **osiągnięcia celów GPR**, wzmacniając synergię obu dokumentów.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026³

Kolejnym dokumentem, którego wdrażanie będzie bezpośrednio wspierane poprzez realizację przedsięwzięć wynikających z Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR), jest Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024–2026 (dalej także: Program Wspierania Rodziny). W ramach tego programu przeprowadzono diagnozę, która potwierdziła występowanie na terenie miasta Osiek problemów społecznych tożsamyh z tymi opisanymi w GPR. Ta zgodność diagnoz potwierdza trafność i rzetelność analizy przeprowadzonej na potrzeby tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji.

Oznacza to również, że innowacyjne i kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne planowane w ramach GPR, które łączą oddziaływania w różnych sferach życia społecznego, gospodarki oraz infrastruktury technicznej, będą realizowały cele strategiczne Gminnego Programu Wspierania Rodziny. W szczególności działania te będą ukierunkowane na zapobieganie zagrożeniom oraz sytuacjom kryzysowym, które mogą negatywnie wpływać na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, zwłaszcza tych zagrożonych wykluczeniem społecznym czy doświadczających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczyh.

Program współpracy Miasta i Gminy Osiek z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁴

W Gminie Osiek ramy współpracy samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi od lat wyznacza program uchwalony przez Radę Miejską. W okresie 2016-2024 kwota zarezerwowana na realizację programów współpracy systematycznie wzrastała, co świadczy o występowaniu stałego potencjału organizacji pozarządowych w gminie Osiek do prowadzenia działań w partnerstwie z samorządem lokalnym.

Tematyczne obszary współpracy gminy i organizacji pozarządowych odpowiadają tematyce przedsięwzięć rewitalizacyjnych ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów społecznych. Zgodnie z treścią u Programu współpracy Miasta i Gminy Osiek z organizacjami pozarządowymi i podmiotami

³ Dokument przyjęty uchwałą nr LVII/380/24 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 16 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny dla Miasta i Gminy Osiek na lata 2024-2026

<https://bip.osiek.iap.pl/files/files/380.pdf>

⁴ <https://bip.osiek.iap.pl/pl/2515/5291/uchwala-nr-x-55-24-rady-miejskiej-w-osieku-z-dnia-3-grudnia-2024-r-w-sprawie-uchwalenia-programu-wspolpracy-miasta-i-gminy-osiek-z-organizacjami-pozarzadowymi-i-podmiotami-wymienionymi-w-art-3-ust-3-ustawy-z-dnia-24-kwietnia-2003-r-o-dzialalnosci-pozytku-publicznego-i-o-wolontariacie-na-rok-225.html>

wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025 przyjętego uchwałą nr X/55/24 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta i Gminy Osiek z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025 za priorytetowe działania gminy uznano przedsięwzięcia z zakresu:

- pomocy społecznej w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych osób i rodzin,
- podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
- działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- turystyki i krajoznawstwa;
- promocji i organizacji wolontariatu;
- działalności na rzecz podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, o których mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 113).

W toku wdrażania GPR, program współpracy z organizacjami pozarządowymi będzie odgrywał coraz większe znaczenia, ponieważ wśród kierunków działań określonych w GPR są także te wspierające aktywność i rozwój organizacji społecznych działających na obszarze rewitalizacji. Zatem oba programy wspierają się i uzupełniają nawzajem.

Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Osiek na lata 2021-2026⁵

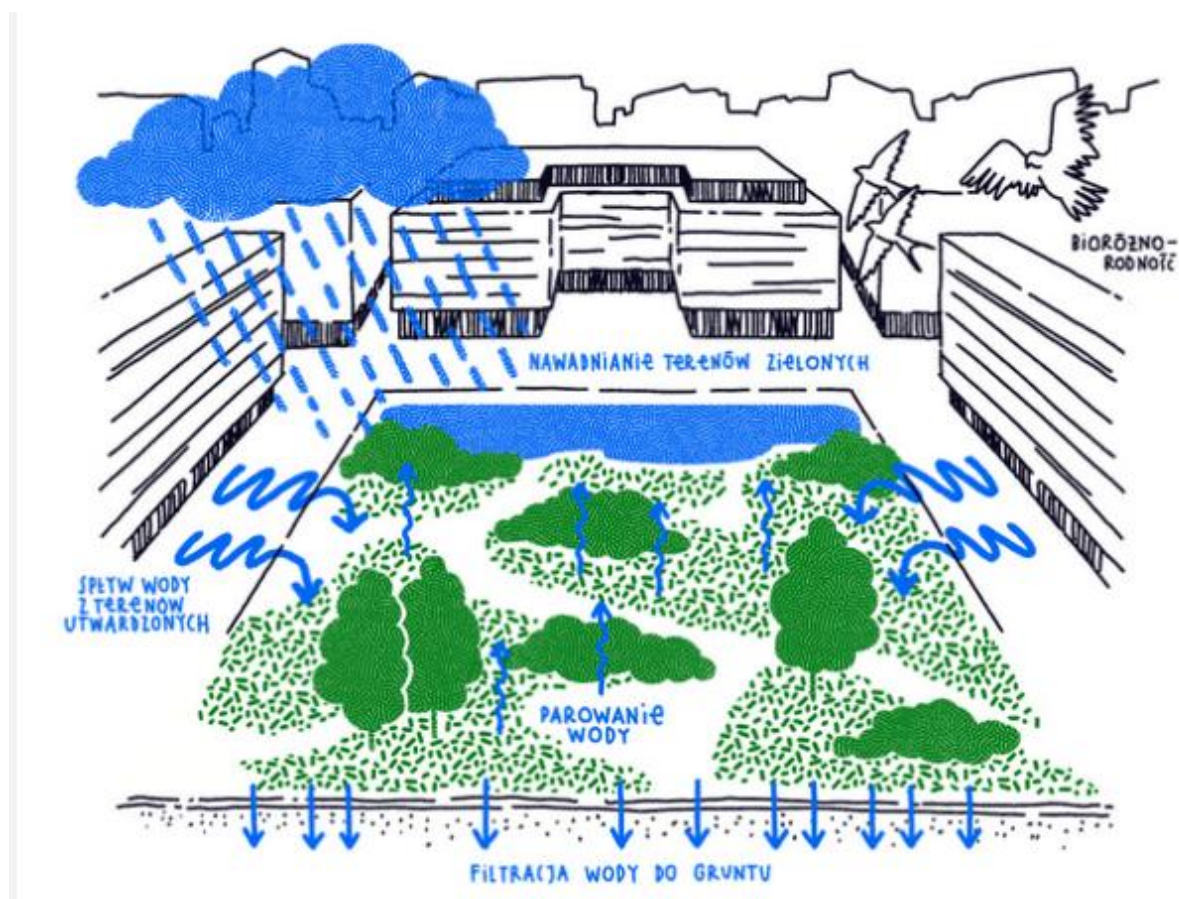
Ważnym instrumentem oddziaływania samorządu na trudną sytuację rodzin oraz grup mieszkańców ze szczególnymi potrzebami oraz rozwiązywania innych problemów społecznych w ramach procesu rewitalizacji jest polityka mieszkaniowa. Jak wynika z treści „Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Osiek na lata 2021-2026”, istotna część zasobu mieszkaniowego gminy znajduje się na obszarze rewitalizacji (5 lokali). Wdrażanie postanowień GPR przyczyni się m.in. do osiągania celów *Programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym* poprzez działania zmierzające do:

⁵ Dokument przyjęty uchwałą nr XXVI/194/21 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 19 kwietnia 2021 r. w sprawie "Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Osiek na lata 2021-2026" <https://bip.osiek.iap.pl/pl/2151/4617/uchwala-nr-xxvi-194-21-rady-miejskiej-w-osieku-z-dnia-19-kwietnia-2021-r-w-sprawie-wieloletniego-programu-gospodarowania-mieszkaniowym-zasobem-gminy-osiek-na-lata-2021-2026.html>

- poprawy efektywności energetycznej budynków komunalnych oraz wymiany ich źródeł ciepła,
- powiększania zasobu mieszkaniowego gminy,

a także – co niemniej ważne:

- poprawy jakości przestrzeni wokół i w bliskim sąsiedztwie budynków komunalnych i ich dostosowania do wymagań związanych z instalowaniem błękitno-zielonej infrastruktury, zwiększania retencji opadowej oraz udziału powierzchni biologicznie czynnej.

3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

3.1. Charakterystyka obszaru rewitalizacji

Granice i specyfika obszaru miasta Osiek

Rozwiązywanie problemów występujących na obszarze rewitalizacji, choć często podobnych w swej naturze, wymaga **indywidualnego podejścia** i **uwzględnienia priorytetów lokalnej społeczności**. Analiza wskaźnikowa, przeprowadzona w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i kwalifikującego się do rewitalizacji, jasno wskazała na **koncentrację negatywnych zjawisk** w sferach społecznej, gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej. W rezultacie, zgodnie z artykułem 9 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, podjęto decyzję o wyodrębnieniu **obszaru rewitalizacji obejmującego całą miejscowość Osiek**.

3.2. Sfera społeczna

Skumulowane problemy społeczne oraz niekorzystne trendy demograficzne w mieście Osiek jasno wskazują na pilną potrzebę kompleksowych działań rewitalizacyjnych. Diagnoza, która posłużyła do wyznaczenia obszarów zdegradowanego i rewitalizacji, wykazała najtrudniejszą sytuację społeczną w sołectwach: **Bukowa, Pliskowola, Strużki oraz miasto Osiek.**

Analiza uwzględniła szczegółowe wskaźniki, takie jak:

- **wskaźniki demograficzne:** wyludnienie, obciążenie osobami starszymi, udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym;
- **wskaźniki pomocy społecznej:** liczba osób korzystających z pomocy społecznej (ogółem, z powodu długotrwałej/ciężkiej choroby, bezrobocia, ubóstwa, niepełnosprawności, bezradności opiekuńczo-wychowawczej, alkoholizmu), liczba wypłaconych zasiłków (celowych, okresowych, stałych);
- **wskaźniki edukacyjne i zatrudnienia:** liczba dzieci korzystających z dożywiania, liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy;
- **wskaźniki partycypacji społecznej:** frekwencja wyborcza, liczba stowarzyszeń i fundacji.

W ostatnich latach zaobserwowano wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy świadczonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku. W 2022 roku wsparcie otrzymało 7 rodzin, natomiast w kolejnych dwóch latach, tj. w 2022 i 2023 roku, liczba ta wzrosła aż do 78 rodzin. Ten wyraźny wzrost wskazuje na rosnące zapotrzebowanie na pomoc społeczną w lokalnej społeczności, co może być efektem zmieniającej się sytuacji ekonomicznej oraz społecznej mieszkańców Osieka

Tabela 2 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej przyznawanej przez OPS w Osieku w latach 2022-2024

L.p.	Wyszczególnienie	2022		2023		2024		Wartość wskaźnika dla 2024 r.
		Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	
1.	Miasto Osiek	195	67	218	78	207	78	10,39
2.	Gmina Osiek	707	267	752	281	737	287	9,79

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek”

Z danych przekazanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku wynika, że podstawowymi i najczęściej występującymi przyczynami, które skłaniają mieszkańców obszaru rewitalizacji do korzystania z oferowanej przez Ośrodek pomocy, są przede wszystkim **długotrwałe lub ciężkie choroby oraz bezrobocie**. Długotrwałe problemy zdrowotne często prowadzą do ograniczenia możliwości samodzielnego funkcjonowania oraz podejmowania pracy zarobkowej, co znacznie utrudnia utrzymanie stabilności finansowej. Równocześnie wysoki poziom bezrobocia wśród mieszkańców tego obszaru negatywnie wpływa na ich sytuację materialną i społeczną, zwiększając zapotrzebowanie na wsparcie ze strony instytucji pomocowych.

Tabela 3 Liczba rodzin korzystających ze wsparcia MGOPS w Osieku w 2024r. zamieszkująca obszar rewitalizacji – miasto Osiek

Przyczyny korzystania z pomocy OPS w Osieku	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	RAZEM
Bezrobocie	49	61	110
Ubóstwo	27	40	67
Niepełnosprawność	22	28	50
Długotrwała lub ciężka choroba	58	67	125
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	8	7	15
Alkoholizm	0	2	2

Źródło: opracowanie wysłane na podstawie „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek”

Tabela 4 Liczba wypłaconych zasiłków stałych, celowych, okresowych w latach 2022-2024 na obszarze rewitalizacji - miasta i ogółem w Gminie Osiek

Wyszczególnienie	stały			okresowy			celowy		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Miasto Osiek	13	13	20	66	49	69	2	2	1
Gmina ogółem	62	68	72	300	239	259	8	5	2

Źródło: opracowanie wysłane na podstawie „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek”

Tabela 5 Liczba dzieci i młodzieży do 14 roku życia korzystająca z dożywiania w szkołach w latach 2022-2024 na obszarze rewitalizacji – miasta i ogółem w Gminie Osiek

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Miasto Osiek	62	72	65
Gmina ogółem	209	244	232

Źródło: opracowanie wysłane na podstawie „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek”

W ostatnich latach na terenie zarówno gminy Osiek, jak i samego miasta można zaobserwować stopniowy, lecz wyraźny spadek liczby mieszkańców. Analiza demograficzna wskazuje, że w 2019 roku obszar rewitalizacji zamieszkiwało 2030 osób, natomiast w roku 2024 ich liczba zmniejszyła się do 1993. Ten trend depopulacji może wynikać z różnych czynników, takich jak migracje zarobkowe, zmniejszająca się dzietność czy starzenie się społeczeństwa. Spadek liczby mieszkańców niesie ze sobą poważne wyzwania dla lokalnej społeczności, wpływając zarówno na funkcjonowanie instytucji publicznych, jak i na rozwój gospodarczy obszaru. Jednocześnie zmniejszająca się liczba mieszkańców może powodować konieczność dostosowania infrastruktury oraz świadczonych usług do zmieniających się potrzeb oraz skali zamieszkałej populacji.

Tabela 6 Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji miasta i Gminy Osiek w latach 2019 i 2024

L.p.	Wyszczególnienie	Rok 2024	Rok 2019	Wzrost/ubytek	Wskaźnik wyludnienia się
1	Miasto Osiek	1993	2030	-37	-1.82%
2	Gmina Osiek	7528	7818	-290	-3.71%

Źródło: opracowanie wysłane na podstawie Diagnozy służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek

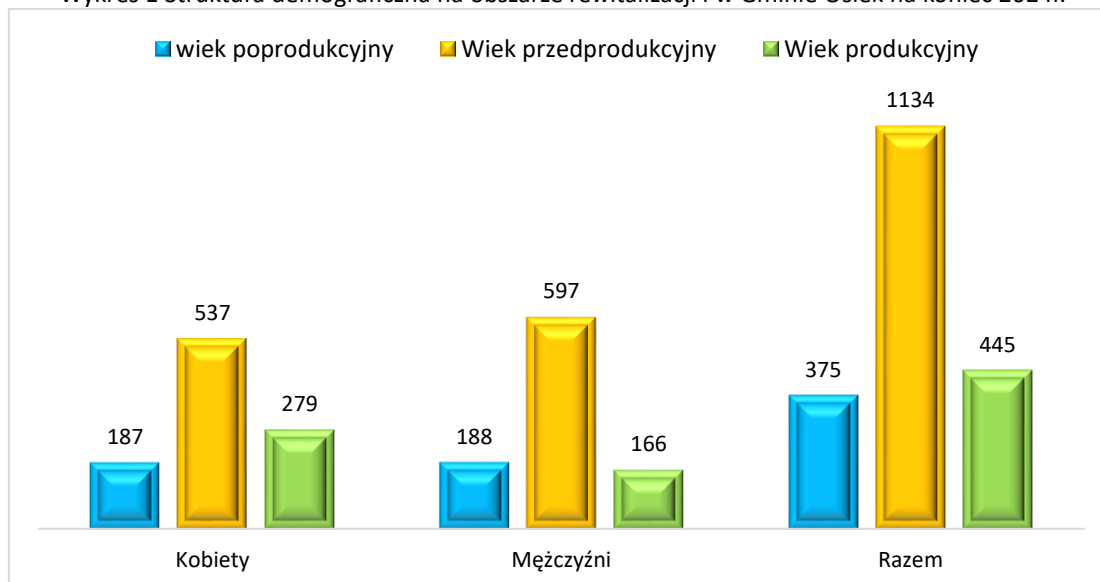
56,89% mieszkańców Osieka jest w wieku produkcyjnym, 18,81% w wieku przedprodukcyjnym, a 24,30% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 7 Struktura demograficzna na obszarze rewitalizacji i w Gminie Osiek na koniec 2024r.

Wyszczególnienie		Kobiety	Mężczyźni	Razem
wiek poprodukcyjny	Obszar rewitalizacji	187	188	375
	Gmina Osiek	673	680	1353
Wiek przedprodukcyjny	Obszar rewitalizacji	537	597	1134
	Gmina Osiek	1996	2414	4410
Wiek produkcyjny	Obszar rewitalizacji	279	166	445
	Gmina Osiek	1014	607	1621

Źródło: opracowanie wysłane na podstawie „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek”

Wykres 1 Struktura demograficzna na obszarze rewitalizacji i w Gminie Osiek na koniec 2024r.

Źródło: opracowanie własne

Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba osób zamieszkujących obszar rewitalizacji i zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy nie uległa zmianie. W 2024 roku w PUP w Staszowie zarejestrowano 42 osoby pochodzące z miasta Osiek, w tym 22 kobiety i 20 mężczyzn.

Tabela 8 Liczba osób zarejestrowanych w PUP w Staszowie w latach 2022-2024 w podziale na miasto i Gminę Osiek

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2022 r.			Stan na 31.12.2023r.			Stan na 31.12.2024 r.		
	K	M	Razem	K	M	Razem	K	M	Razem
Miasto Osiek	27	13	40	22	23	45	22	20	42
Gmina Osiek	123	71	194	121	99	220	96	90	186

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Staszowie

Ochrona bezpieczeństwa publicznego opiera się na ścisłej współpracy lokalnych służb. Kluczową rolę odgrywa tu Posterunek Policji w Osieku, który odpowiada za bieżące utrzymanie porządku i zwalczanie przestępczości.

Tabela 9 Liczba przestępstw i wykroczeń w latach 2022-2024 w podziale na miasto i Gminę Osiek

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Miasto Osiek	232	198	238
Gmina Osiek	627	564	590

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Staszowie

Aktywność społeczna mieszkańców

Jednym z najważniejszych przejawów rozwoju społeczeństwa obywatelskiego jest udział w wyborach, który pokazuje z jednej strony świadomość społeczną, a z drugiej zaangażowanie w sprawy społeczności lokalnej. We wszystkich analizowanych wyborach (prezydenckich 2020, parlamentarnych 2023, samorządowych 2024) frekwencja wyborcza na terenie miasta (obszar rewitalizacji) nie była poniżej 60%.

Tabela 10 Frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich 2020, parlamentarnych 2023 oraz samorządowych 2024 w podziale na miasto i Gminę Osiek

Wyszczególnienie	Frekwencja w wyborach			
	Prezydenckich 2020	do Sejmu 2023	do Senatu 2023	na Burmistrza
Miasto Osiek	63,60	73,54	73,54	67,86
Gmina Osiek	67,20	70,05	70,04	64,46

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

Gmina Osiek jest członkiem:

- **Lokalnej Grupy Działania „Dorzecze Wisły”**

Miasto i Gmina Osiek przystąpiła do Lokalnej Grupy Działania pn. „Dorzecze Wisły” w charakterze członka zwyczajnego uchwałą Nr XV/99/2008 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 30 kwietnia 2008r. Obszar działalności LGD Dorzecze Wisły obejmuje 5 gmin (Osiek, Połaniec, Łubnice, Oleśnica i Rytwiany – łącznie ok. 34 tys. mieszkańców).

- **Lokalna Grupa Rybacka „Świętokrzyski Karp”**

Uchwałą Nr XXIX/206/09 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 25 września 2009 r. Gminy Osiek przystąpiła do „LGR Świętokrzyski Karp” jako członek zwyczajny. Celem LGR jest wspieranie zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego oraz działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów zależnych od rybactwa.

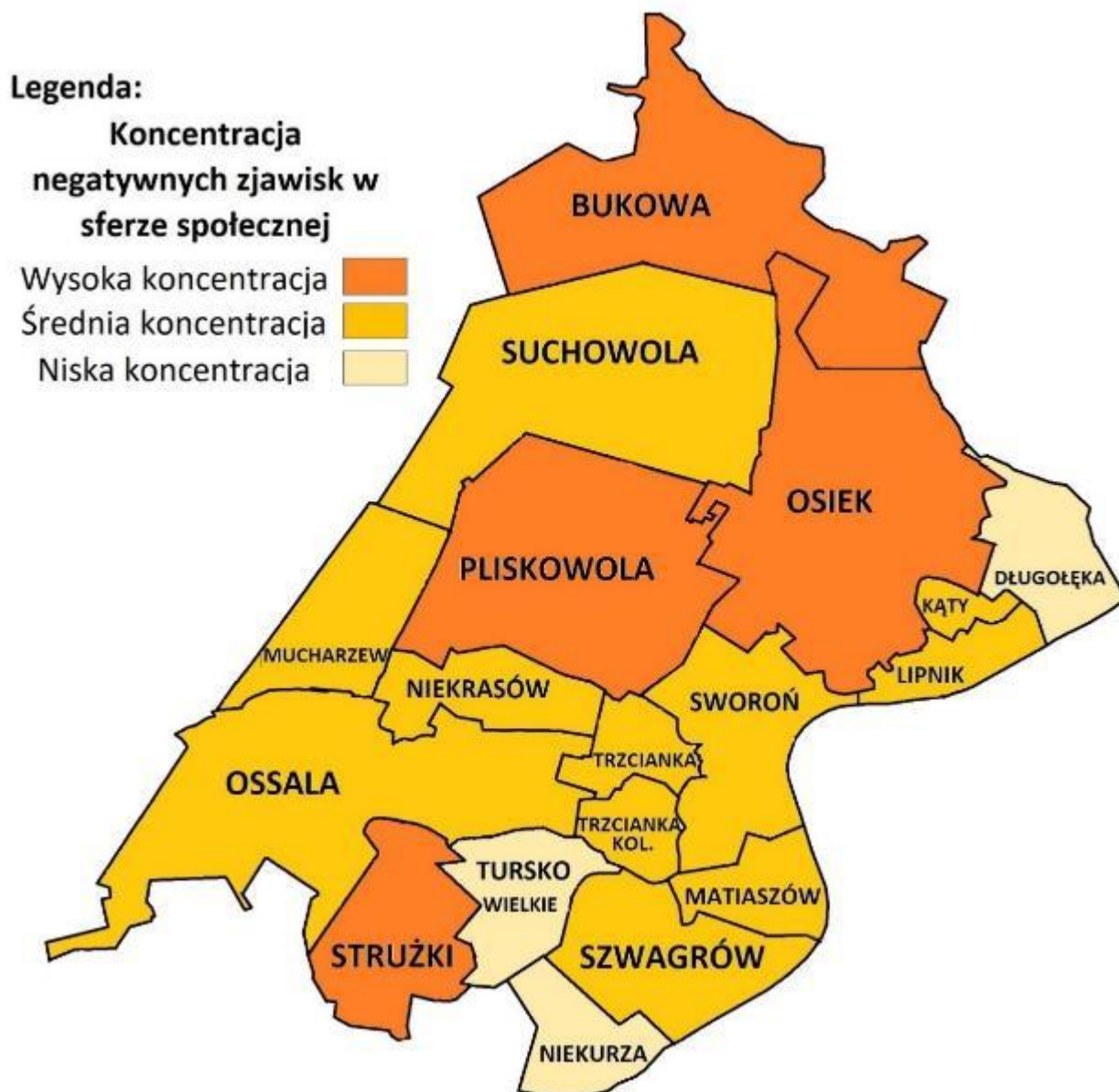
Analizując zaangażowanie społeczne warto również zwrócić uwagę na liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych działających na terenie gminy Osiek w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. W 2023 r. wartość tego wskaźnika wynosiła 3,67 i była ona niższa niż wartość dla powiatu staszowskiego, województwa świętokrzyskiego i całego kraju. Wartość wskaźnika w mieście wynosiła 4,57 natomiast na obszarach wiejskich 3,35.

Tabela 11 Liczba stowarzyszeń, fundacji i organizacji społecznych na terenie Miasta i Gminy Osiek

Wyszczególnienie	OSP	KGW	inne	Razem
Osiek - miasto	1	1	6	8
Gmina Osiek	9	17	18	44

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Mapa 2 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej na terenie Gminy Osiek w podziale sołectwa i miasto

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek, str. 47

Potencjał lokalny obszaru rewitalizacji

Zgodnie z wymogami art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, program rewitalizacji zawiera szczegółową diagnozę obszaru, która obejmuje analizę negatywnych zjawisk, ale również identyfikuje i opisuje

lokalne potencjały. Poniższa tabela przedstawia kluczowe atuty Osieka w sferze społecznej oraz techniczno-funkcjonalnej, które mogą być wykorzystane w procesie rewitalizacji.

Tabela 12 Potencjały lokalne na terenie miasta Osiek

L.p.	Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera techniczno - funkcjonalna
1.	Osiek	OCHOTNICZA STRAZ POŻARNA, KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH, FUNDACJA AKTYWIZACJI I ROZWOJU POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW GOŁĘBI POCZTOWYCH ODDZIAŁ W SANDOMIERZU STOWARZYSZENIE "OGNISTE SERCA" STOWARZYSZENIE "OSIECZANIE" STOWARZYSZENIE RAZEM Z BOGIEM STOWARZYSZENIE SPORTOWY OSIEK	Dostęp do infrastruktury wodociągowej, częściowy dostęp do infrastruktury kanalizacyjnej, biblioteka, szkoła podstawowa, oddział przedszkolny, boisko trawiaste, siłownia zewnętrzna, plac zabaw, miejsce rekreacji altana/ miejsce na ognisko, boisko ze sztuczną nawierzchnią

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek

3.3. Sfera gospodarcza

Przedsiębiorczość lokalna: zróżnicowany obraz obszaru rewitalizacji

Planując działania rewitalizacyjne, kluczowe jest uwzględnienie **zróżnicowanej kondycji lokalnej przedsiębiorczości** na obszarze rewitalizacji. Analiza wskaźnikowa, przeprowadzona w celu wyznaczenia obszarów zdegradowanych, wykazała najmniej korzystną sytuację w sołectwach **Długotłęka, Lipnik, Mucharzew, Niekurza, Suchowola, Sworoń, Trzcianka-Kolonia, Trzcianka.**

Diagnoza opierała się na 3 wskaźnikach:

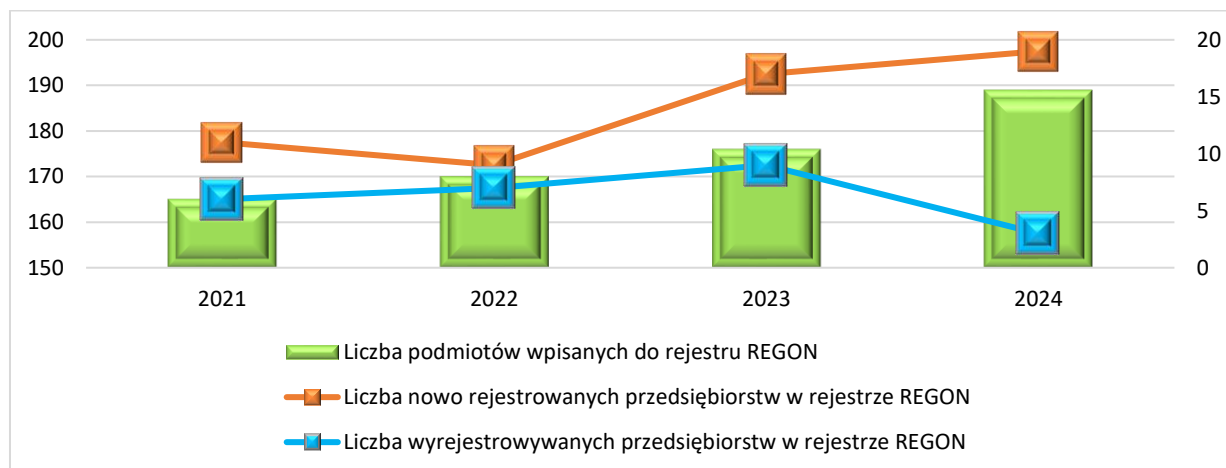
- **liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych** w rejestrze REGON (na 100 mieszkańców),
- **liczba nowo rejestrowanych przedsiębiorstw** w rejestrze REGON (na 100 mieszkańców),
- **liczba wyrejestrowywanych przedsiębiorstw** w rejestrze REGON (na 100 mieszkańców).

Kwestie dotyczące oceny kondycji lokalnych firm były również ważnym tematem dyskusji podczas otwartych spotkań z mieszkańcami.

W Osieku w roku 2024 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 189 podmiotów gospodarki narodowej. W tymże roku zarejestrowano 19 nowych podmiotów, a 3 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2024 najwięcej (20) podmiotów zarejestrowano w roku

2009, a najmniej (8) w roku 2018. W tym samym okresie najwięcej (18) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (3) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2024 roku.

Wykres 2 Ilość podmiotów wpisanych, nowo rejestrowanych ora wyrejestrowywanych na obszarze rewitalizacji w latach 2021-2024

Źródło: opracowanie własne

Tabela 13 Ilość podmiotów wpisanych, nowo rejestrowanych oraz wyrejestrowywanych na obszarze rewitalizacji – miasto Osiek w latach 2020-2023

L.p.	Obszar rewitalizacji – miasto Osiek	2021	2022	2023	2024
1.	Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON	165	170	176	189
2.	Liczba nowo rejestrowanych przedsiębiorstw w rejestrze REGON	11	9	17	19
3.	Liczba wyrejestrowywanych przedsiębiorstw w rejestrze REGON	6	7	9	3

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (180) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających do 9 pracowników. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Osieku najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle oraz Budownictwo.

Do najważniejszych zakładów pracy na obszarze rewitalizacji należą: Kopalnia Siarki „OSIEK”, Przedsiębiorstwo Wiertniczo-Inżynieryjne „Hydrowiert, Nadwiślański Bank Spółdzielczy w Solcu Zdroju oddział Osiek, Urząd Pocztowy.

Mapa 3 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej na terenie Gminy Osiek w podziale na sołectwa i miasto

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek, str. 55

Estetyka obszaru rewitalizacji a wizerunek i współpraca biznesu

Poprawa estetyki obszaru rewitalizacji stanowi nie tylko okazję do odświeżenia i unowocześnienia wizerunku przestrzeni publicznej, lecz także stwarza istotne możliwości budowania i wzmacniania trwałych relacji partnerskich pomiędzy **środowiskiem biznesu a samorządem lokalnym**. Szczególnie istotne jest tutaj zwrócenie uwagi na potrzebę poprawy funkcjonalności oraz jakości estetycznej tzw. estetyzacji rynku, który pełni rolę serca społeczno-gospodarczego Osieka.

Uczestnicy badań terenowych podkreślili pilną potrzebę uatrakcyjnienia centralnych obszarów miasteczka, ze szczególnym naciskiem na Rynek, teren wokół jeziora lipnickiego oraz plac sportowy przy szkole. Zwrócili uwagę na fakt, że odpowiednie zagospodarowanie, uporządkowanie i estetyczne wzbogacenie tych przestrzeni publicznych mogłoby znacząco zwiększyć ich atrakcyjność dla mieszkańców oraz gości, a co za tym idzie - **zachęcić do aktywniejszego korzystania z oferty lokalnych przedsiębiorców**.

W ich opinii, takie działania wpłynęłyby nie tylko na lepsze postrzeganie najbardziej reprezentatywnych części gminy, ale również stworzyłyby warunki do rozwoju życia społecznego i gospodarczego oraz podniesienia jakości życia lokalnej społeczności. W efekcie, rewitalizacja tych kluczowych miejsc mogłaby stać się impulsem do dalszych pozytywnych zmian, wzmacniając integrację mieszkańców i podnosząc prestiż całej gminy

Zaangażowanie lokalnych przedsiębiorców w proces rewitalizacji

Mimo **niewielkiego zaangażowania lokalnych przedsiębiorców** w początkowe prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji, istnieje potencjał do ich aktywnego włączenia w rozwiązywanie złożonych problemów obszaru. Podczas otwartych spotkań konsultacyjnych przedsiębiorcy nie zgłaszali wielu propozycji bezpośrednio dotyczących wsparcia biznesu, lecz skupiali się na kwestiach związanych z **jakością infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej, bezpieczeństwem oraz potrzebą zwiększenia ilości i jakości terenów rekreacyjnych**. Taki charakter wypowiedzi może wskazywać na:

- **dobrą kondycję ich firm**, co sprawia, że nie widzą pilnej potrzeby wsparcia ukierunkowanego stricte na biznes;
- **brak dogłębnej wiedzy** na temat istoty rewitalizacji i potencjalnych form współpracy między biznesem a administracją publiczną;
- przekonanie, że **czynniki ogólnokrajowe** (przepisy, obciążenia podatkowe, ceny energii) mają większy wpływ na ich działalność niż lokalne uwarunkowania czy działania samorządu.

Uczestnicy konsultacji podkreślali potrzebę budowania **stałych relacji i kanałów wymiany informacji** między władzami gminy a lokalnym biznesem. Pomimo różnorodnych form informowania i prowadzenia konsultacji, udział przedsiębiorców był ograniczony. Jednak ci, którzy wzięli udział, wyrazili chęć zaangażowania się we wdrażanie programu rewitalizacji. To **pozytywne postrzeganie procesu rewitalizacji przez przedsiębiorców** jest cennym zasobem, na którym można budować ich zaangażowanie, np. poprzez wspieranie powstawania i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.

Podczas konsultacji społecznych zidentyfikowano również problem związany z **brakiem pracowników** – lokalne firmy konkurują o kadry z większymi rynkami pracy (Kielce, Jędrzejów, Kraków). W Urzędzie Miasta i Gminy brakuje też **przejrzystego modelu współpracy** pomiędzy instytucjami publicznymi a lokalnymi przedsiębiorcami w zakresie aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz w ramach działań z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR).

Mimo tych wyzwań, **przedsiębiorcy wykazują duży potencjał** we wspieraniu lokalnej społeczności, o czym świadczy ich zaangażowanie w integrację mieszkańców, np. poprzez wsparcie organizacji wydarzeń gminnych. Fakt, że większość tych wydarzeń (Dożynki gminne itp.) odbywa się na obszarze rewitalizacji, sprawia, że są one głęboko zakorzenione w świadomości lokalnego biznesu i sprzyjają budowaniu międzyludzkich relacji. Stanowi to cenny zasób przy planowaniu przyszłych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wyzwaniem jest teraz **wzmocnienie różnorodności podmiotów gospodarczych oraz atrakcyjności sołectwa jako miejsca do prowadzenia biznesu**. Istnieje potrzeba **tworzenia nowych miejsc wspierających aktywność gospodarczą**, w tym dla osób rozpoczynających własną działalność, a także **rozszerzenia oferty szkoleń, doradztwa i innych form stymulujących transfer wiedzy i kompetencji** dla lokalnego biznesu.

3.4 Sfera środowiskowa

Diagnoza środowiskowa dla obszaru rewitalizacji miasta Osiek objęła analizę kluczowych wskaźników, takich jak **ilość azbestu do unieszkodliwienia** w poszczególnych sołectwach oraz **przekroczenia standardów jakości powietrza** na terenie gminy. Dodatkowo, wzięto pod uwagę potrzebę **ochrony cennych przyrodniczo obszarów** w granicach Gminy Osiek, a także przeanalizowano **występowanie obszarów zagrożonych zalaniem /podtopieniem** oraz terenów narażonych na **susze**.

Azbest i wyroby azbestowe

Według danych Urzędu Miasta i Gminy w Osieku (wg stanu na 17.04.2025r..) pozostało jeszcze do unieszkodliwienia 3 826,16 ton azbestu. Średnia ilość azbestu w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie wynosi 0,51 tony.

Tabela 14 Azbest pozostający do utylizacji na terenie Miasta i Gminy Osiek wg stanu na dzień 17.04.2025r.

Wyszczególnienie	Szacunkowa liczba ton azbestu pozostająca do utylizacji	Liczba ton na 1 mieszkańca
Miasto Osiek	914,73	0,46
Gmina Osiek	3826,16	0,51

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Osieku

Zanieczyszczenie powietrza

Na całym obszarze rewitalizacji zaobserwowano **przekroczenia norm emisji zanieczyszczeń**, z szczególnie wysoką koncentracją budynków generujących niską emisję na terenie miasta Osiek. W związku z brakiem możliwości analizy wskaźnika jakości powietrza dla poszczególnych jednostek analitycznych, przeprowadzono analizę dla całej gminy na podstawie raportu „Ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim za 2024 r.”. Badania dla województwa świętokrzyskiego prowadzone są w odniesieniu do dwóch stref: miasta Kielce (PL 2601) oraz strefy świętokrzyskiej (PL 2602), w której znajduje się Gmina Osiek.

W przypadku **benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10**, przekroczenia poziomu dopuszczalnego skutkowały nadaniem obu strefom klasy C. Dla pozostałych zanieczyszczeń, ze względu na dotrzymanie poziomu dopuszczalnego lub docelowego, strefom nadano status klasy A.

Walka z niską emisją

Pomimo **bogatej oferty programów dotacyjnych**, tempo wymiany źródeł ciepła w budynkach naruszających normy środowiskowe jest niewystarczające. Władze Gminy Osiek od lat podejmują działania mające na celu likwidację niskiej emisji – emisji pyłów i gazów do wysokości 40 metrów, pochodzącej głównie z nieefektywnego spalania węgla w przestarzałych piecach domowych lub lokalnych kotłowniach węglowych. Według Europejskiej Agencji Środowiska, w 2020 roku aż 69% emisji pyłów PM2,5 w Polsce pochodziło z zabudowy mieszkaniowej, handlowej oraz budynków użyteczności publicznej. Mieszkańcy gminy Osiek, posiadający tytuły do nieruchomości, mogą korzystać z krajowego programu dofinansowania na wymianę tzw. "kopciuchów". Od 2018 roku

dostępny jest również rządowy program „Czyste Powietrze”, oferujący dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła na nowoczesne oraz na termomodernizację budynków.

Dotychczasowe doświadczenia z tych programów wskazują, że pomimo rozbudowanej oferty instytucji publicznych, tempo termomodernizacji budynków mieszkalnych zasilanych paliwami stałymi nie odpowiada zidentyfikowanym potrzebom i nie wykorzystuje w pełni potencjału inwestycji zwiększających efektywność energetyczną. Głównym wyzwaniem w tym zakresie jest wkład własny do tych programów oraz wysokość środków przeznaczonych na nie. Wnioski te bazują na opiniach i postulatach uczestników spaceru badawczego, przeprowadzonego w ramach prac nad pogłębioną diagnozą obszaru rewitalizacji.

Ochrona środowiska i klimatu

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne stanowią **szansę na wypracowanie nowych standardów w zakresie poszanowania środowiska i ochrony klimatu** podczas realizacji gminnych inwestycji i projektów.

Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów szczególnych występujące na terenie gminy Osiek to:

- Rezerwat Przyrody- Zamczysko Turskie,
- Jeleniowsko-Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar Natura 2000 Kras Staszowski, Ostoja Żytnów, Tarnobrzaska Dolina Wisły.

W obrębie samego obszaru rewitalizacji znajdują się niewielki fragment **Obszar Natura 2000 Ostoja Żytnów**.

Na obszarze ostoi stwierdzono występowanie 15 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmujących łącznie ponad 40% obszaru. Największe znaczenie w Ostoi przedstawiają bardzo dobrze wykształcone i użytkowane ekstensywnie świeże łąki, fragmenty muraw kserotermicznych, zbiorowiska łęgowe oraz cenne różne typy grądów o wysokiej bioróżnorodności na poziomie gatunków roślin w skali regionu oraz kraju. Stwierdzono tu nagromadzenie gatunków chronionych, zagrożonych w tym dużą liczbą gatunków górskich. Na różnego typu murawach kserotermicznych występuje wiele rzadkich i zagrożonych w skali kraju gatunków, np. *Cerasus fruticosa*, *Orthanta lutea*. Ostoja jest ważna dla zachowania licznej populacji *Osmoderma eremita* i *Maculinea nausithous*, ten ostatni gatunek znajduje się tutaj na granicy zasięgu. Na terenie proponowanej ostoi występują także motyle: *Maculinea teleius*, *Lycaena dispar*, *Lycaena helle* i ważka *Ophiogomphus cecilia*. Bardzo licznie występuje tutaj *Bombina*. Stwierdzono także występowanie innych gatunków z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG: mopek, bóbr, wydra, minóg strumieniowy, głowacz białopłetwy oraz gatunki z I Załącznika Dyrektywy Ptasiej: *Alcedo atthis*, *Dryocopus martius*, *Circus aeruginosus*, *Circus pygargus* i *Crex*. Dolina Koprzywianki wraz z dopływami stanowi ważny korytarz ekologiczny o randze krajowej. Ostoja posiada także znaczne walory krajobrazowe.

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

Obszary zagrożone powodzią i suszą

Zgodnie z definicją zawartą w art. 16 pkt 34 ustawy Prawo wodne, obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują tereny, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz obszary o wysokim ryzyku, gdzie prawdopodobieństwo to wynosi 10%. Ponadto obszary szczególnego zagrożenia obejmują tereny między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w których istnieją wały przeciwpowodziowe, a także wyspy i przmuliska (o których mowa w art. 224 tej samej ustawy), stanowiące działki ewidencyjne oraz pasy techniczne.

Analizując dostępne na stronie Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie mapy przedstawiające obszary szczególnego zagrożenia powodzią stwierdzono, że na terenie Gminy Osiek występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Na obszarze rewitalizacji tj. miasto Osiek występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Wisły, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%) oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%). Ponadto na obszarze rewitalizacji występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmujące tereny położone między linią brzegu Wisły a wałami przeciwpowodziowymi. Na obszarze rewitalizacji występują również tereny niestanowiące obszarów szczególnego zagrożenia powodzią – obszary, dla których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (0,1%) oraz obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych (wyznaczone dla przepływu o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%).

Tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonemu zagospodarowaniu, które zgodnie z art. 166 pkt 10 ustawy Prawo wodne nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym. Art. 16 pkt 4 Prawa wodnego wskazuje, iż celem zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych, negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

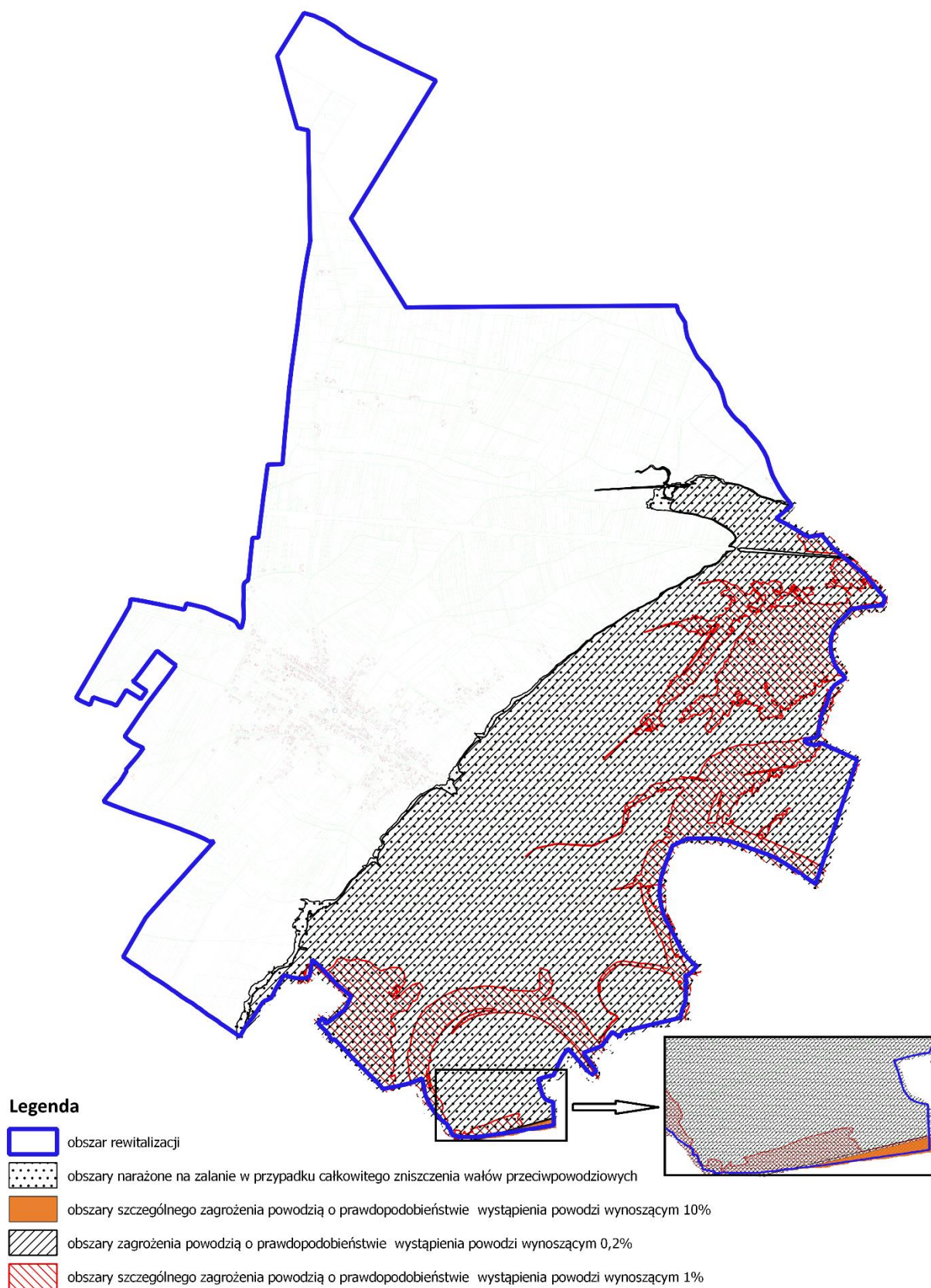
Zgodnie z Art. 77. Prawo wodne na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się

- a) gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania,
- b) lokalizowania nowych cmentarzy.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, wskazuje m.in., że najbardziej skutecznym sposobem ochrony przed powodzią jest używanie obszarów zalewowych w sposób, który minimalizuje wpływ skutków zalania. Zgodnie z „Planem zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły” przyjętym Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia „Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisła na obszarze rewitalizacji” nie wskazano konieczność realizacji zadania.

Przedsięwzięcia ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji realizowane na obszarze rewitalizacji, objętym szczególnym zagrożeniem powodziowym, będą obligatoryjnie projektowane i wdrażane zgodnie z wytycznymi dotyczącymi zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Nie będą zatem naruszać ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza oraz planu zarządzania ryzykiem powodziowym. Tym samym przedsięwzięcia rewitalizacyjne kształtowane będą w sposób niegenerujący zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków, bez naruszania funkcjonowania infrastruktury krytycznej i utrudniania zarządzania ryzykiem powodziowym. Planowane do realizacji inwestycje nie będą stanowić przeszkody w swobodnym spływie wód powodziowych. Na ww. obszarach nie planuje się nasadzeń drzew, a ewentualne planowane do realizacji obiekty małej architektury będą na trwałe związane z gruntem.

Mapa 5 Obszary zagrożone powodzią na terenie miasta Osiek

Źródło: opracowanie własne przy użyciu programu QGIS

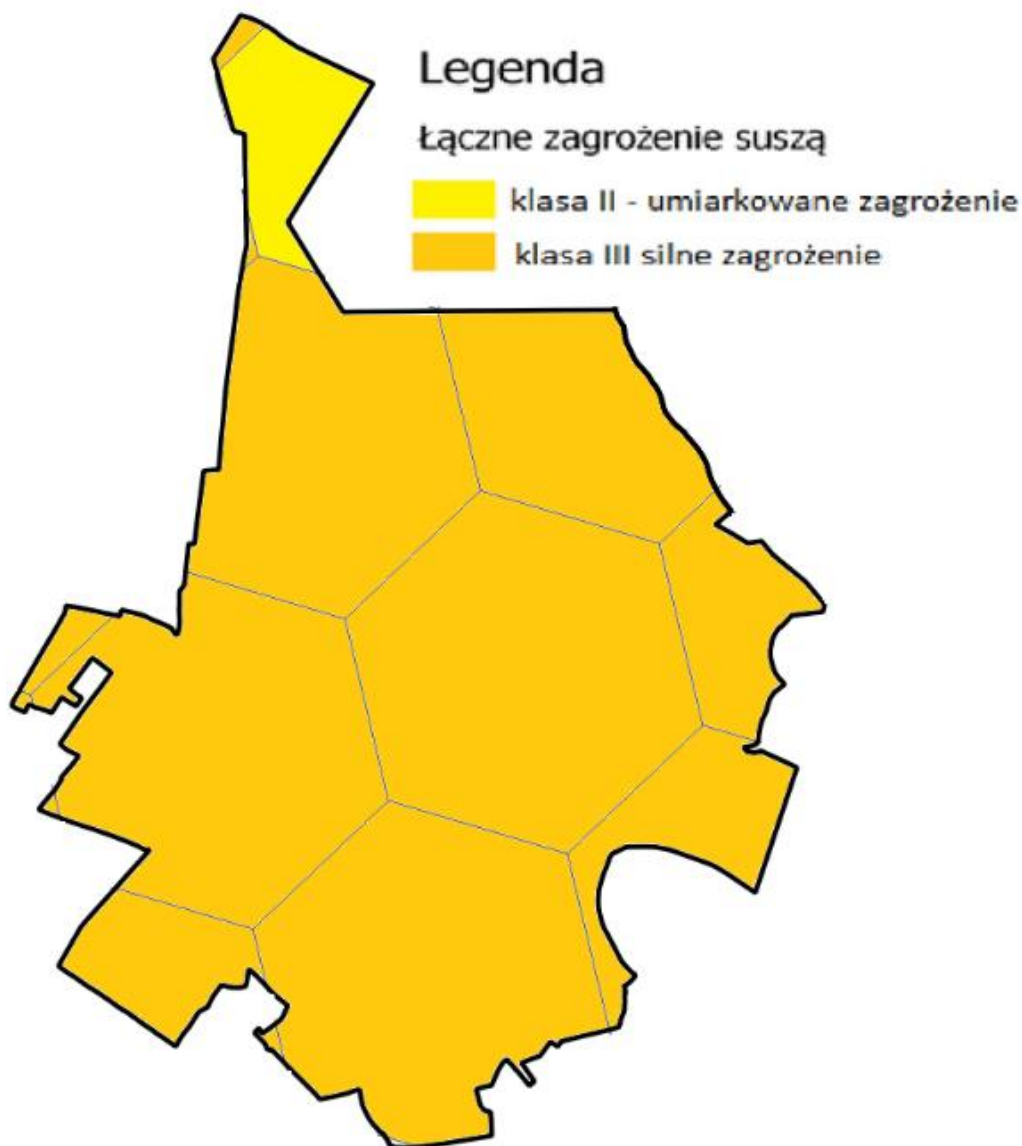
Zagrożenie suszą

Mapy przedstawione na stronie <https://wody.isok.gov.pl> wskazują, iż:

- teren miasta Osiek to obszar charakteryzujący się zarówno słabym jak i silnym oraz ekstremalnym zagrożeniem wystąpienia suszy rolniczej,
- na obszarze miasta występują obszary charakteryzujące się silnym zagrożeniem wystąpienia suszy hydrologicznej oraz słabym zagrożeniem wystąpienia suszy hydrogeologicznej.

Według klas łączonego zagrożenia suszą na terenie miasta występują zarówno obszary umiarkowanego jak i silnego zagrożenia suszą.

Mapa 6 Mapa łącznego zagrożenia suszą suma klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną – ocena w siatce pól podstawowych dla miasta Osiek

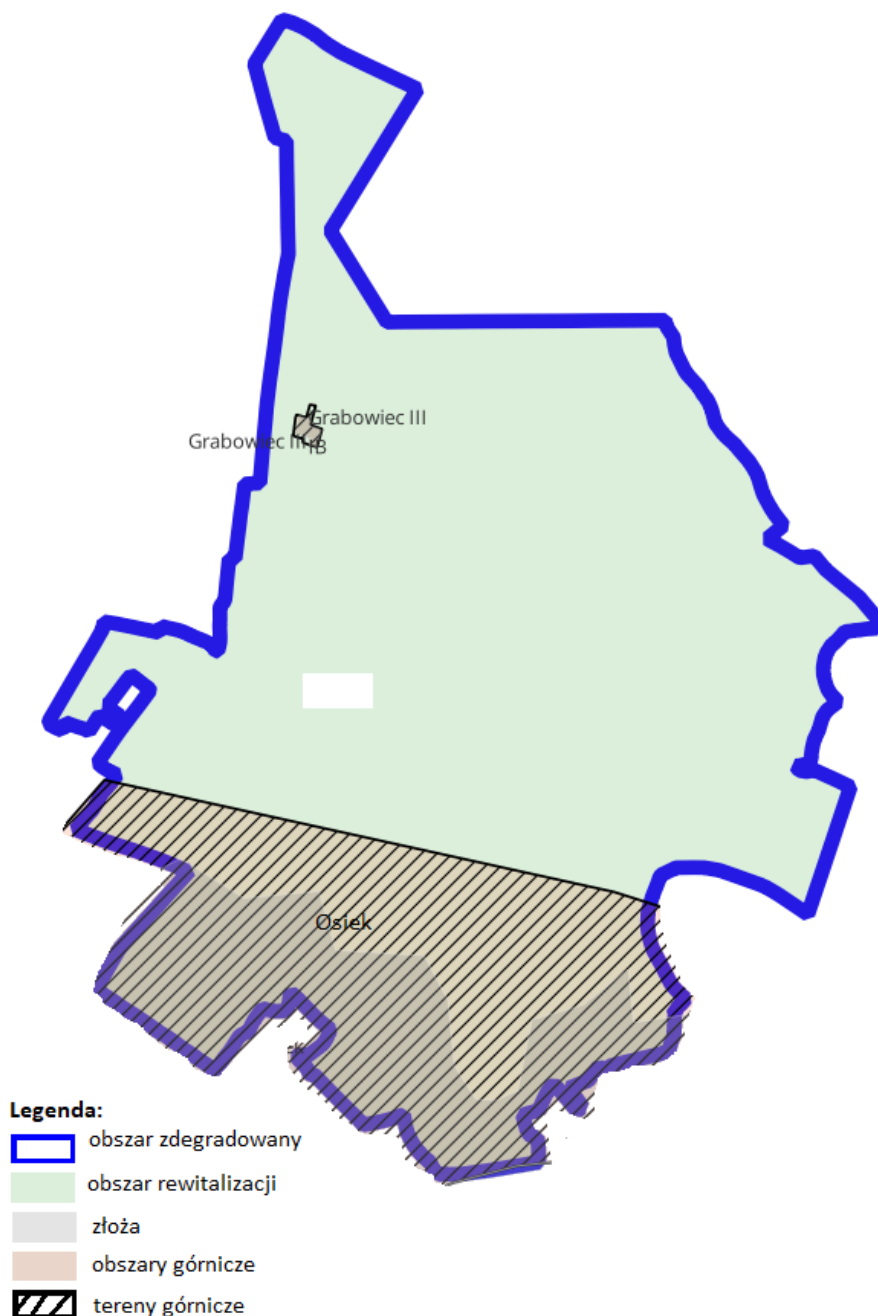

Źródło: opracowanie własne przy użyciu programu QGIS

Tereny górnicze

Na obszarze rewitalizacji znajdują się obszary i tereny górnicze: Grabowiec II (zniesiony 13.03.2003), Grabowiec I oraz Osiek.

Mapa 7 Obszary i tereny górnicze na obszarze rewitalizacji – miasto Osiek

Źródło: opracowanie własne przy użyciu programu QGIS

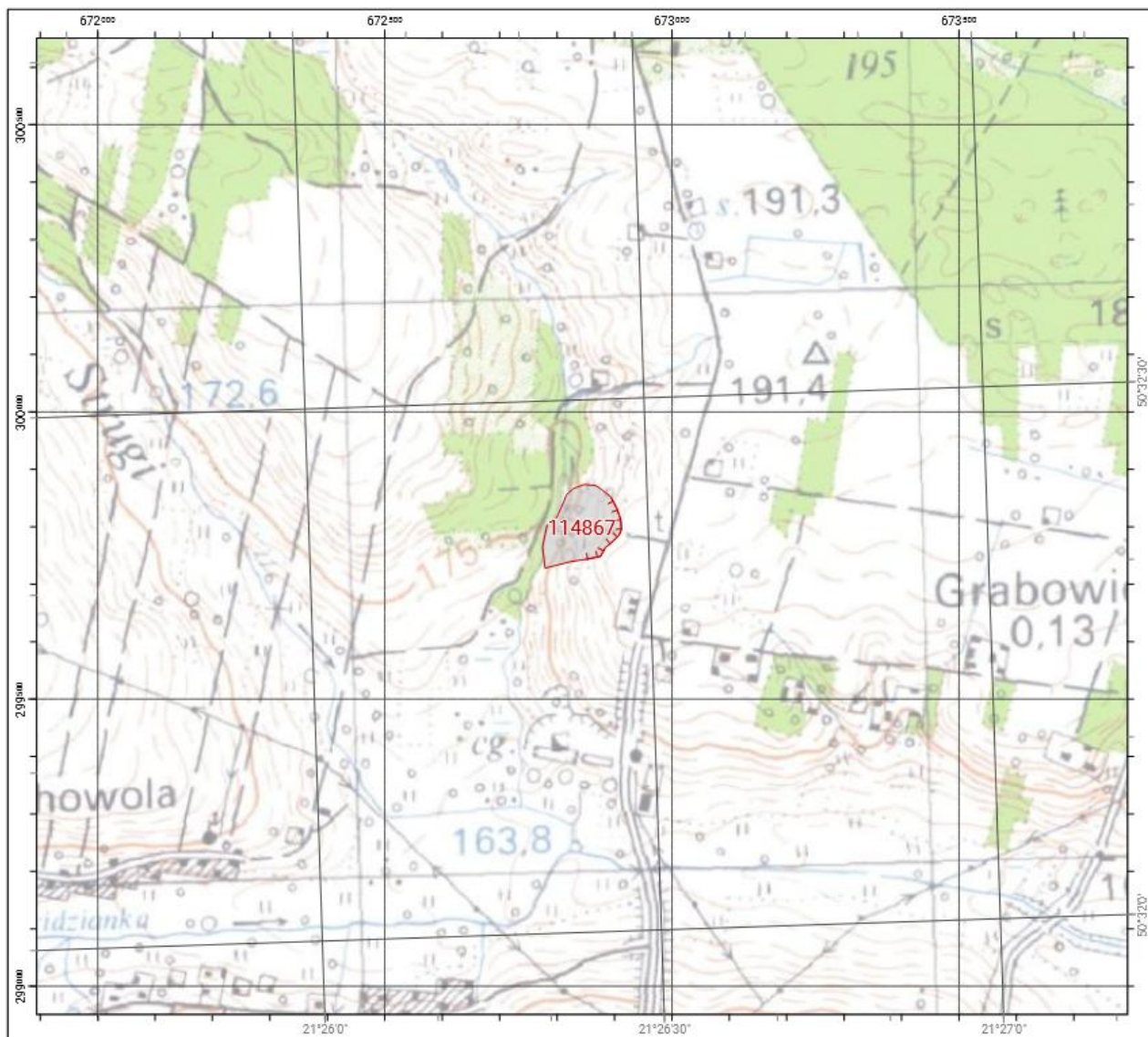
Tereny osuwiskowe

Według projektu Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO (III etap realizacji) na obszarze rewitalizacji wskazano dwa osuwiska, oznaczone numerami 114867, 114868 zgodnie z kartą rejestrową. W ramach realizacji Programu Rewitalizacji gmina będzie systematycznie podejmować działania mające na celu zabezpieczenie wskazanego obszaru, aby minimalizować ryzyko dalszego pogłębiania się osuwiska. Do możliwych do zastosowania form zabezpieczeń należą:

- Umocnienie i zabezpieczenie osuwiska za pomocą siatek ochronnych,
- Budowa umocnień, drenaży oraz systemów odprowadzania wód opadowych mających na celu stabilizację terenu,
- Zasadzenie roślinności, co przyczyni się do zwiększenia stabilności gruntu poprzez wzmocnienie powierzchni.

Mapa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi

Rejon osuwiska 114867 – gm. Osiek, pow. staszowski, woj. świętokrzyskie

MKiS

NFOŚiGW

Objaśnienia znaków

Osuwiska

- granice: pewna, przypuszczalna
- obszar aktywny: ciągły, okresowo
- obszar nieaktywny
- 12345 numer identyfikacyjny w bazie danych SOPO

Elementy rzeźby wewnątrz osuwiskowej

- skarpa główna, skarpa wtórna (próg wewnątrz osuwiskowej), ściana rowu osuwiskowego, ściana obrywu
- TTTT niska (do 3 m): wyraźna, słabo zachowana
- TTTTTT średnia (3-6 m): wyraźna, słabo zachowana
- TTTTTTT wysoka (6-10 m): wyraźna, słabo zachowana
- TTTTTTTT bardzo wysoka (ponad 10 m): wyraźna, słabo zachowana
- Inne elementy
- TTTT czoło osuwiska lub akumulacyjny próg wewnątrz osuwiskowej, szczelina podłużna lub poprzeczna
- TTTTTTTT zagłębienie wewnątrz osuwiskowe, rumoż lub blokowiak

Przejawy występowania wód podziemnych i powierzchniowych

- ↑ źródło, wysięk
- zbiornik wód powierzchniowych, podmokłość (mokradło) lub młaka

Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi

- teren zagrożony ruchami masowymi
- 12345 numer identyfikacyjny w bazie danych SOPO

Granice administracyjne

- granica państwa
- granica województwa
- granica powiatu lub miasta na prawach powiatu
- granica gminy lub miasta na prawach gminy

1:10 000

Współrzędna prostokątna w układzie PL-1992
Współrzędna geodezyjna w układzie PL-ETRF89

Wydruk przygotowany w aplikacji Systemu Danych Przeciwośuwiskowej
mapa.osuwiska.gov.pl
Copyright by PIQ-PIB, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, 2025
Podkład topograficzny z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

Osuwisko 114867:
- aktualność danych: 2019.04.11
- autorzy danych: Edyta Rybczyńska
Pozostałe dane mogą pochodzić z różnych lat i mieć innych autorów.
Wydruk przygotowano: 2025.10.17 09:42:31

Mapa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi

Rejon osuwiska 114868 – gm. Osiek, pow. staszowski, woj. świętokrzyskie

MKiŚ

NFOSiGW

Objaśnienia znaków

Osuwiska

- granica: pewna, przypuszczalna
- obozar aktywny: ciągły, okresowo
- obozar niesaktywny
- 12345 numer identyfikacyjny w bazie danych SOPO

Elementy rzeźby wnętrzosuwiskowej

- skarpa główna, skarpa wtórna (próg wnętrzosuwiskowy), ściana rowu osuwiskowego, ściana obrywu
- niska (do 3 m): wyraźna, słabo zachowana
- średnia (3-6 m): wyraźna, słabo zachowana
- wysoka (6-10 m): wyraźna, słabo zachowana
- bardzo wysoka (ponad 10 m): wyraźna, słabo zachowana
- Inne elementy
- czoło osuwiska lub akumulacyjny próg wnętrzosuwiskowy, szczelina podłużna lub poprzeczna
- zagłębienie wnętrzosuwiskowe, rumoż lub blokowisko

Przejawy występowania wód podziemnych i powierzchniowych

- źródło, wysięk
- zbiornik wód powierzchniowych, podmokłość (mokradło) lub młaka

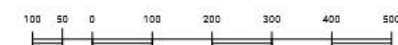
Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi

- teren zagrożony ruchami masowymi
- 12345 numer identyfikacyjny w bazie danych SOPO

Granice administracyjne

- granica państwa
- granica województwa
- granica powiatu lub miasta na prawach powiatu
- granica gminy lub miasta na prawach gminy

1:10 000

Współrzędne prostokątne w układzie PL-1992

Współrzędne geodezyjne w układzie PL-ETRF89

Wydruk przygotowany w aplikacji Systemu Odczytu Przechwosuwiskowej
mapa.osuwiska.pgi.gov.pl

Copyright by PIG-PiB, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, 2025
Podkład topograficzny z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

Osuwisko 114868:

aktualność danych: 2020.05.15

autorzy danych: Edyta Ryko

Pozostałe dane mogą pochodzić z różnych lat i mieć innych autorów.

Wydruk przygotowano: 2025.10.17 09:43:00

Podsumowanie problemów środowiskowych

Niemalże na całym obszarze gminy Osiek występuje wysokie natężenie negatywnych zjawisk środowiskowych.

Mapa 8 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej na terenie Gminy Osiek w podziale na sołectwa i miasto

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek, str. 65

3.5. Sfera funkcjonalno-przestrzenna i techniczna

Bariery przestrzenne stanowią główne wyzwanie dla skutecznej **integracji różnych części obszaru rewitalizacji**. Analiza funkcjonalno-przestrzenna wykazała obecność negatywnych zjawisk na terenie całej gminy, z najmniej korzystną sytuacją w sołectwach: Bukowa, Niekurza, Ossala, Strużki, Suchowola, Trzcianka, Tursko Wielkie oraz na terenie miasta Osiek. Badanie to uwzględniało **dostępność infrastruktury społecznej i rekreacyjnej** (np. boisk, placów zabaw, siłowni zewnętrznych), **dostęp do infrastruktury kulturalnej, podstawowych usług komunalnych** (woda, ścieki), a także **dostępność do infrastruktury zdrowotnej, edukacyjnej** (ośrodki zdrowia, szkoły, przedszkola) oraz **opieki nad dziećmi do lat 3**. Dodatkowo oceniono **dostępność i jakość infrastruktury komunikacyjnej** oraz **stan i zachowanie obiektów zabytkowych**.

Dostęp do infrastruktury kulturowej na obszarze rewitalizacji zapewniają dwie kluczowe instytucje: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Osieku oraz Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury pełni funkcję centrum animacji kulturalnej i społecznej, organizując liczne wydarzenia artystyczne, warsztaty, koncerty, wystawy oraz inicjatywy integrujące mieszkańców. Dzięki temu ośrodek stanowi miejsce spotkań i wymiany doświadczeń lokalnej społeczności, sprzyjając ożywieniu życia kulturalnego w gminie.

Z kolei Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna zapewnia mieszkańcom dostęp do szerokiego wachlarza zasobów edukacyjnych i literackich, wspierając rozwój intelektualny i promując czytelnictwo. Obie instytucje, poprzez swoją działalność i infrastrukturę, odgrywają istotną rolę w procesie rewitalizacji, wpływając na poprawę jakości życia mieszkańców oraz wzmacnianie tożsamości lokalnej społeczności.

Zdjęcie 6 Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Osieku – stan obecny

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji mają zapewniony dostęp do różnorodnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, która sprzyja aktywnemu spędzaniu czasu oraz integracji społecznej. Na terenie miasta znajduje się plac zabaw, który stanowi miejsca bez trosk zabawy dla dzieci w różnym wieku, a także przestrzeń do relaksu dla rodzin. Ponadto, do dyspozycji mieszkańców jest boisko trawiaste a także siłownia zewnętrzna.

Centrum miejscowości, czyli Rynek, posiada duży potencjał, aby stać się ważną przestrzenią służącą integracji lokalnej społeczności. Niestety, obecny stan zagospodarowania tego obszaru nie odpowiada jego funkcji i potrzebom mieszkańców. Rynek jest niewłaściwie wykorzystany, co wpływa na ograniczoną aktywność społeczną oraz brak atrakcyjnych miejsc spotkań. Konieczne jest podjęcie działań rewitalizacyjnych, które pozwolą na przekształcenie tej przestrzeni **w przyjazne, funkcjonalne i estetyczne miejsce, sprzyjające organizacji wydarzeń kulturalnych, spotkań integracyjnych oraz codziennemu wypoczynkowi mieszkańców**

Zdjęcie 7 Rynek w Osieku – stan obecny

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji mają dostęp do infrastruktury edukacyjnej. Na terenie Miasta funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- 1) Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Osieku, w skład którego wchodzi:
 - a) przedszkole,
 - b) szkoła podstawowa,
 - c) liceum ogólnokształcące,
 - d) liceum ogólnokształcące dla dorosłych,

Na terenie gminy od października 2025r. będzie funkcjonował żłobek.

Tabela 15 Liczba uczniów w placówkach oświatowo-wychowawczych Gminy Osiek w roku szkolnym 2024/2025

Kategoria	Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Osieku
Przedszkole/oddział przedszkolny	52

"O"	25
I klasa/szkoły podstawowej	29
II klasa/ szkoły Podstawowej	31
III klasa/-y szkoły podstawowej	25
IV klasa/-y szkoły podstawowej	28
V klasa/-y szkoły podstawowej	18
VI klasa/-y szkoły podstawowej	34
VII klasa/-y szkoły podstawowej	25
VIII klasa/-y szkoły podstawowej	26
Razem	293

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Osieku

Na obszarze rewitalizacji funkcjonuje Miejsko-Gminny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Osieku. SPZOZ w Osieku powołany w 1998 roku przez Radę Miejską w Osieku, wraz ze swoją filią w Tursku Wielkim, zapewnia kompleksową opiekę zdrowotną mieszkańcom gminy. Struktura organizacyjna Ośrodka Zdrowia obejmuje szeroki zakres usług medycznych w ramach kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia (NFZ):

Podstawowa Opieka Zdrowotna (POZ)

W ramach POZ pacjenci mogą korzystać z poradni (gabinetu) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, obejmującej:

- **leczenie:** w ramach medycyny rodzinnej, w tym leczenie w domu pacjenta;
- **opiekę profilaktyczną:** nad rodziną, matką i dzieckiem, medycynę szkolną oraz szczepienia;
- **poradnię (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej dla dzieci:** z dodatkowymi usługami pomocniczymi, planowaniem rodziny i poradnictwem rodzinnym, opieką nad zdrowym dzieckiem;
- **Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej dla dzieci;**
- **Punkt szczepień.**

Rehabilitacja

Od 2000 roku pacjenci mają dostęp do usług rehabilitacyjnych w ramach umowy z NFZ. Oferowane świadczenia to między innymi:

- **indywidualna praca z pacjentem:** ćwiczenia bierne, czynno-bierne, ćwiczenia według metod neurofizjologicznych, metody reedukacji nerwowo-mięśniowej, ćwiczenia specjalne, mobilizacje i manipulacje;
- **ćwiczenia:** wspomagane, czynne w odciążeniu (z oporem i bez), czynne wolne (kręgosłupa, bioder, kolan, barków, po mastektomii) oraz czynne z oporem;
- **ćwiczenia izometryczne i wyciągi;**
- **ćwiczenia grupowe** ogólnousprawniające (indywidualne);
- **masaże:** suchy klasyczny (częściowy, cały kręgosłup), limfatyczny ręczny (lecniczy), mechaniczny (Aquavibron);
- **zabiegi fizykoterapeutyczne:**
 - **prądy:** galwanizacja, jonoforeza, elektrostymulacja, prądy diadynamiczne, prądy interferencyjne, prądy TENS, prądy TRAEBERTA;
 - **ultradźwięki miejscowe (UD):** w tym ultrafonoforeza UD;
 - **impulsowe pole magnetyczne niskiej częstotliwości;**

- **naświetlania:** Promieniami podczerwieni (IR), ultrafioletowymi (UV) – miejscowe, Sollux;
- **laseroterapia punktowa.**

Specjalistyka

Od początku działalności Ośrodek oferuje również usługi w zakresie **ginekologii**.

Zdjęcie 8 Miejsko- Gminny Ośrodek Kultury w Osieku – stan obecny

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Na obszarze rewitalizacji istnieje potrzeba dostosowania obiektów użyteczności publicznej dla osób ze specjalnymi potrzebami istnieje również potrzeba termomodernizacji budynków użyteczności publicznej.

Obszar rewitalizacji wyróżnia się **bardzo korzystnym położeniem komunikacyjnym**, stanowiąc ważny węzeł na mapie regionalnych połączeń drogowych. Leży na skrzyżowaniu tras prowadzących do

Sandomierza, Tarnobrzegu, Rzeszowa, Staszowa, Połanica oraz Krakowa, co zapewnia doskonałą dostępność do kluczowych ośrodków. Przez teren miasta Osiek przebiega zróżnicowana sieć dróg, obejmująca:

- **drogę krajową nr 79** (relacja Warszawa – Bytom), która przecina miejscowości **Osiek, Mikołajów, Niekrasów, Ossala i Strużki**; jest to arteria o znaczeniu ogólnopolskim;
- **drogę wojewódzką nr 765** (relacja Chmielnik – Szydłów – Staszów – Osiek), która łączy się z drogą krajową nr 79 na ul. Połanieckiej w Osieku;
- **drogi powiatowe;**
- **drogi gminne.**

Część dróg wymaga modernizacji, w tym wymiany nawierzchni, budowy nowych chodników i oświetlenia.

Zdjęcie 9 ul. Wolska w Osieku

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Osiek jako siedziba gminy, znajduje się w odległości około **22 km od Staszowa** (siedziby powiatu) i około **77 km od Kielc** (stolicy województwa). Pobliskie miasta, takie jak **Staszów, Koprzywnica i Połaniec**, są łatwo dostępne. Całe miasto i gmina Osiek cechują się **korzystną dostępnością komunikacyjną**, dzięki połączeniu dróg krajowych i wojewódzkich z lokalną siecią, co ułatwia podróżowanie i transport na poziomie ponadlokalnym.

Warto zaznaczyć, że na obszarze rewitalizacji znajdują się liczne zabytki, zarówno wpisane do Rejestru zabytków nieruchomych Województwa Świętokrzyskiego, jak i do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Tabela 16 Wykaz zabytków znajdujących się na terenie rewitalizacji – miasto Osiek - wpisanych do Rejestru zabytków nieruchomych Świętokrzyskiego Konserwatora Zabytków

L.p.	Rejestr	Numer	Pod numer	Przedmiot i zakres ochrony	Miejscowość
1	A	860	-	- kościół par. pw. św. Stanisława, 1 poł. XIX	Osiek

Źródło: Rejestr zabytków nieruchomych województwa świętokrzyskiego

Zdjęcie 10 Kościół parafialny pw. św. Stanisława w Osieku

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Gmina posiada Gminną Ewidencję Zabytków. Wpisane są do niej następujące obiekty na obszarze rewitalizacji tj. miasta Osiek:

Tabela 17 Rejestr zabytków znajdujących się na terenie rewitalizacji – miasta Osiek - wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków

Pozycja w ewidencji	Miejscowość	Obiekt	Opis	Stan zachowania
12	Osiek	Młyn motorowy	20 lata XX	zły
13	Osiek	Cmentarz	II poł. XIX	dobry
14	Osiek	Dom	XIX/XX	dobry
15	Osiek	Dzwonnica, zespół kościoła św. Stanisława	30 lata XX	bardzo dobry
16	Osiek	Kaplica zespół kościoła św. Stanisława	2 poł. XIX	bardzo dobry
17	Osiek	Kościół, zespół kościoła św. Stanisława	1852	bardzo dobry, po renowacji
18	Osiek	Plebania, zespół kościoła św. Stanisława	Koniec XIX	bardzo dobry
19	Osiek	Kapliczka	Koniec XIX	bardzo dobry

20	Osiek	Szkoła	30 lata XX	bardzo dobry
21	Osiek	Układ urbanistyczny miejscowości	1253- 2 poł. XIX	dobry
22	Osiek	Cmentarz żydowski	XIX-XX w.	Bardzo zły
35	Osiek	Krzyż przydrożny	XIX w.	dobry
36	Osiek	Figura NMP na postumencie	1904 r.	dobry
46	Osiek	Miejsce Pamięci Narodowej – grób Seweryna Wesołowskiego, weterana powstania styczniowego	1927 r.	dobry
47	Osiek	Miejsce Pamięci Narodowej – symboliczny grób Bogusława Wesołowskiego obrońcy Gdyni	XX w.	dobry
48	Osiek	Miejsce Pamięci Narodowej – mogiła pamięci żołnierzy poległych w II wojnie światowej	XX w.	bardzo dobry, odnowione
51	Osiek	Miejsce Pamięci Narodowej - mogiła żołnierzy poległych w II wojnie światowej	I poł. XIX w,	Bardzo dobry
54	Osiek	Pomnik – miejsce pamięci narodowej	1985	Bardzo dobry
57	Osiek	Kapliczka	1930r.	dobry

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Osiek

Stanowiska archeologiczne

W Rejestrze stanowisk archeologicznych województwa świętokrzyskiego nie ma ujętych żadnych stanowisk z terenu Gminy Osiek. Do Gminnej Ewidencji Zabytków wpisano następujące **stanowiska archeologiczne**:

Tabela 18 Stanowiska archeologiczne wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Osiek

Pozycja w ewidencji	Miejscowość	Numer AZP	Numer na obszarze	Stawisko w miejscowości	Rodzaj	Okres
4.	Osiek	92-71	115	1	osady (2)	epoka brązu, wczesne średniowiecze
5.	Osiek	92-71	116	2	osada	epoka brązu
6.	Osiek	92-71	117	3	osada	epoka brązu
7.	Osiek	92-71	118	4	osada	neolit
8.	Osiek	92-71	119	5	osada	epoka brązu
9.	Osiek	92-71	120	6	osada	schyłkowy neolit, epoka brązu
18.	Osiek ob. 02	93-71	9	4	osady (3)	epoka brązu, okres rzymski
19.	Osiek ob. 02	93-71	10	5	osady (3)	epoka brązu, okres rzymski, wczesne średniowiecze
20.	Osiek ob. 02	93-71	11	6	osady (2)	epoka brązu, wczesne średniowiecze

21.	Osiek ob. 02	93-71	12	7	osady (2)	okres rzymski, wczesne średniowiecze
22.	Osiek ob. 02	93-71	13	8	osada	wczesne średniowiecze
23.	Osiek ob. 02	93-71	14	9	osady (2)	okres rzymski
24.	Osiek ob. 02	93-71	15	10	osada	epoka brązu
25.	Osiek ob. 02	93-71	18	13	osady (2)	epoka brązu, wczesne średniowiecze
26.	Osiek ul. Wiślana	93-71	22	17	osady (2)	epoka brązu

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Osiek

Mapa 9 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze funkcjonalno - przestrzennej na terenie Gminy Osiek w podziale sołectwa i miasto

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek str. 83

Analiza sfery technicznej obszaru rewitalizacji

W ramach analizy sfery technicznej obszaru rewitalizacji oceniono **dostępność do kluczowej infrastruktury**: wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej. Wyniki pokazują, że **obszar rewitalizacji jest w 100% zwodociągowany i w większości skanalizowany**, co stanowi znaczący atut. Natomiast w przypadku infrastruktury gazowej, **miasto Osiek nie ma dostępu do sieci gazowej**.

Ścieki z terenów objętych siecią kanalizacyjną są transportowane do **gminnej oczyszczalni ścieków**, która znajduje się przy ulicy Komunalnej w Osieku. Oczyszczalnia ta dysponuje przepustowością **300 m³ na dobę**, co **obecnie w pełni zaspokaja potrzeby gminy** w zakresie odbioru i oczyszczania ścieków.

Gmina Osiek nie posiada sieci dystrybucji gazu ziemnego. Pierwszy odcinek sieci gazowej średniego ciśnienia na terenie gminy powstał w miejscowości Bukowa, zaś kolejny ma powstać od miejscowości Świniary Nowe poprzez m. Długotłęka oraz m. Otoka do miasta Osiek.

W latach 2021-2024 na terenie gminy Osiek oddano do użytku 74 budynki mieszkalne. Wskaźnik nowo oddanych budynków do użytkowania w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi dla gminy 0,98.

Tabela 19 Budynki mieszkalne oddane do użytkowania na terenie Miasta i Gminy Osiek w latach 2021-2024

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024	Razem	Wartość wskaźnika
Miasto Osiek	4	5	7	5	21	1,05
Gmina Osiek	17	15	24	18	74	0,98

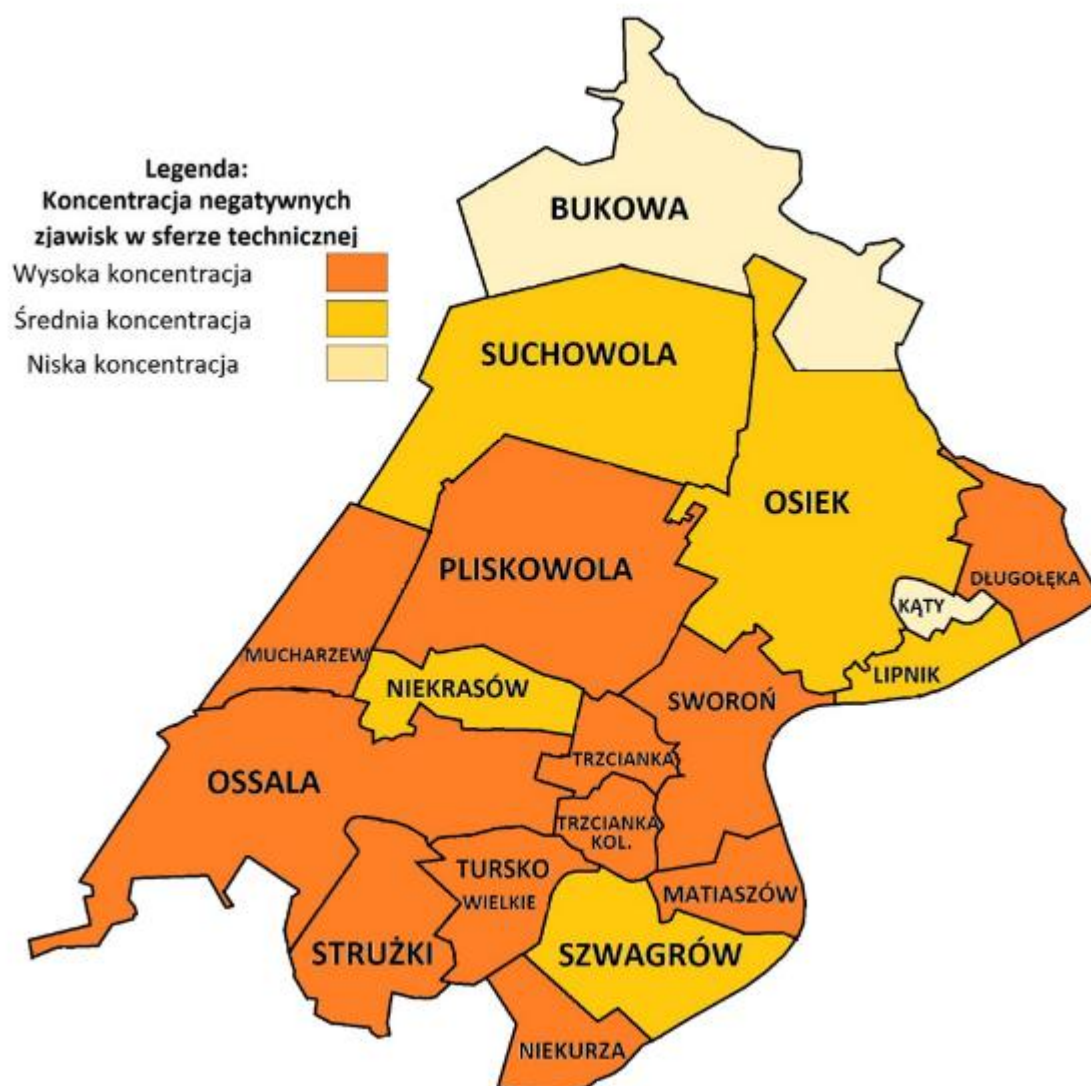
Źródło: opracowanie własne na podstawie dane Urzędu Miasta i Gminy w Osieku

Tabela 20 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej na terenie miasta Osiek

Wyszczególnienie	Wskaźnik nowo oddanych budynków mieszkalnych do użytkowania w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Dostęp do infrastruktury			potrzeba termomodernizacji budynków użyteczności publicznej	Koncentracja negatywnych zjawisk
		wodociągowej	kanalizacyjnej	gazowej		
Osiek - miasto	1,05	TAK	CZĘŚCIOWO	NIE	TAK	ŚREDNIA

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek

Mapa 10 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy Osiek w podziale na sołectwa i miasto

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Gminy Osiek s. 130

3.6. Podsumowanie diagnozy: problemy, potrzeby i potencjały

Szczegółowa **diagnoza obszaru rewitalizacji** objęła wszechstronną analizę negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, funkcjonalno-przestrzennych i technicznych, a także inwentaryzację zasobów dziedzictwa kulturowego. Te prace diagnostyczne umożliwiły **identyfikację kluczowych problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych**, a także wskazanie wzajemnych powiązań pomiędzy zjawiskami społecznymi, gospodarczymi i środowiskowymi. Tym samym diagnoza spełnia wymogi ustawy o rewitalizacji.

Główne wyzwania społeczne

Obszar rewitalizacji w Osieku charakteryzuje się **szczególną koncentracją problemów bezrobocia i uzależnienia od pomocy społecznej**, co negatywnie wpływa na wizerunek miasta i prowadzi do jego stygmatyzacji. Niezbędne są **długofalowe projekty wspierające najuboższe rodziny**, uwzględniające potrzeby wszystkich grup wiekowych.

Istotnym wyzwaniem jest również **wsparcie osób z niepełnosprawnościami**. Problemem jest **niedostateczna oferta dla ich rodzin i opiekunów**, co wymaga poszerzenia programu opieki wychowawczej oraz zapewnienia odpowiedniej bazy lokalowej.

Mieszkańcy borykają się z **bezradnością i zagrożeniem wykluczeniem społecznym**, potęgowanymi przez dynamiczne zmiany społeczno-gospodarcze. Skutkuje to m.in. rosnącą liczbą dzieci i młodzieży wymagających specjalnego kształcenia oraz narastającymi problemami wychowawczymi. Konieczna jest **realizacja projektów ukierunkowanych na włączenie społeczne, wsparcie rodzin i kształtowanie umiejętności wychowawczych rodziców**. Wymaga to również **wzmocnienia instytucji odpowiedzialnych za edukację, kulturę i opiekę społeczną** (np. Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury, Miejsko - Gminna Biblioteka w Osieku) poprzez dofinansowanie ich działalności i rozszerzenie oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży i całych rodzin.

Potrzeba integracji i dostępności

Wyzwanie w sferze społecznej stanowi również **wspieranie integracji sąsiedzkiej i inicjatyw lokalnych**. Barierą jest brak ogólnodostępnych miejsc spotkań, co wskazuje na potrzebę **tworzenia dostępnych i wielofunkcyjnych przestrzeni** dla inicjatyw nieformalnych, grup mieszkańców i organizacji pozarządowych.

Ważne jest także **uporządkowanie harmonogramu imprez kulturalnych, sportowych i edukacyjnych** w gminie. W związku ze starzeniem się społeczeństwa, rośnie liczba seniorów. Rozwój oferty dla nich wymaga **inwestycji w infrastrukturę poprawiającą dostępność architektoniczną** obiektów i przestrzeni publicznych, a także działań wspierających **dostępność cyfrową i informacyjno-komunikacyjną**. Konieczne jest też rozszerzenie oferty wsparcia dla osób ze szczególnymi potrzebami, uwzględniającej ich rodziny i opiekunów.

Istnieje również **szerokie pole do poprawy poczucia bezpieczeństwa mieszkańców**. Wymaga to różnorodnych przedsięwzięć infrastrukturalnych i społecznych oraz wdrażania rozwiązań zarządczych, które poprawią komfort przebywania i poruszania się po obszarze rewitalizacji, a także pozytywnie wpłyną na jego postrzeganie przez resztę gminy.

Wyzwania gospodarcze i środowiskowe

W sferze gospodarczej głównym problemem jest **brak stałych mechanizmów współpracy samorządu z lokalnymi przedsiębiorcami** oraz systemu wspierania osób planujących podjęcie działalności gospodarczej. Konieczna jest **koordynacja działań w tym zakresie** oraz stworzenie oferty wspierania lokalnych przedsiębiorców, w tym miejsc spotkań i nawiązywania relacji biznesowych. Problemem jest także **ograniczona dostępność obiektów usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami**.

W odniesieniu do zjawisk środowiskowych, problemem są **przekroczenia norm emisji zanieczyszczeń** na terenie całego obszaru. Pomimo programów dotacyjnych, tempo wymiany źródeł ciepła jest niewystarczające. Istnieje potrzeba **zwiększenia skali działań w walce z niską emisją** oraz skutecznego zachęcania mieszkańców do inwestowania w wymianę źródeł ciepła. Warto podkreślić, że **obszary cenne przyrodniczo są atutem Osieka**, co wskazują sami mieszkańcy.

Estetyka przestrzeni publicznych i świadomość ekologiczna

Na obszarze rewitalizacji istnieje także potrzeba **poprawy estetyki przestrzeni publicznych, z poszanowaniem ich naturalnych walorów**. Taki kierunek interwencji pozwoli na realizację kompleksowych przedsięwzięć (infrastrukturalnych, społecznych, edukacyjnych), które będą sprzyjać klimatowi i **podnosić świadomość ekologiczną mieszkańców**.

Zdjęcie 11 Centrum Osieka wymaga poprawy estetyki i funkcjonalności

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Zdjęcie 12 Plac zabaw na terenie miasta Osiek wymaga modernizacji

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Kluczowe wyzwania przestrzenno-funkcjonalne obszaru rewitalizacji

Główne problemy obszaru rewitalizacji w sferze **przestrzenno-funkcjonalnej** obejmują:

- **bariery komunikacyjne:** nieodpowiedni stan infrastruktury drogowej utrudnia integrację różnych części obszaru rewitalizacji;
- **niski dostęp do rekreacji:** mieszkańcy mają niewystarczający dostęp do atrakcyjnych terenów rekreacyjnych i zielonych;
- **bariery architektoniczne:** obiekty użyteczności publicznej i lokale usługowe są trudno dostępne dla osób z ograniczeniami ruchowymi;
- **zły stan infrastruktury pieszej i rowerowej:** niezadowalający stan chodników i ścieżek rowerowych oraz części dróg na obszarze rewitalizacji
- **zły stan placu targowego:** plac targowy, zlokalizowany na obszarze rewitalizacji, znajduje się obecnie w złym stanie technicznym oraz estetycznym, co negatywnie wpływa na jego funkcjonalność

Zdjęcie 13 Parking przy OSP w Osieku

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Nowe potrzeby w rewitalizacji: zrównoważony rozwój i integracja

Istnieje również potrzeba:

- **wdrażania rozwiązań wspierających zrównoważoną mobilność** oraz realizacji inwestycji w **błękitno-zieloną infrastrukturę i rozwiązania oparte na naturze (nature-based solutions),**
- **wykorzystania zmodernizowanej i nowej infrastruktury** do wspierania **integracji społecznej,** przeciwdziałania **wykluczeniu** oraz budowania atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Problemy techniczne obszaru rewitalizacji: infrastruktura i bezpieczeństwo

W obszarze rewitalizacji zauważalny jest **niezadawalający stan techniczny obiektów użyteczności publicznej,** takich jak budynki oświatowe czy Gminne Centrum Kultury. Dodatkowo, **część dróg oraz infrastruktury pieszo-rowerowej wymaga pilnych inwestycji.**

Konieczne jest przeprowadzenie działań, które **poprawią bezpieczeństwo i komfort wszystkich uczestników ruchu drogowego,** ze szczególnym uwzględnieniem **potrzeb pieszych i rowerzystów.**

Zdjęcie 14 Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Osieku – stan obecny

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

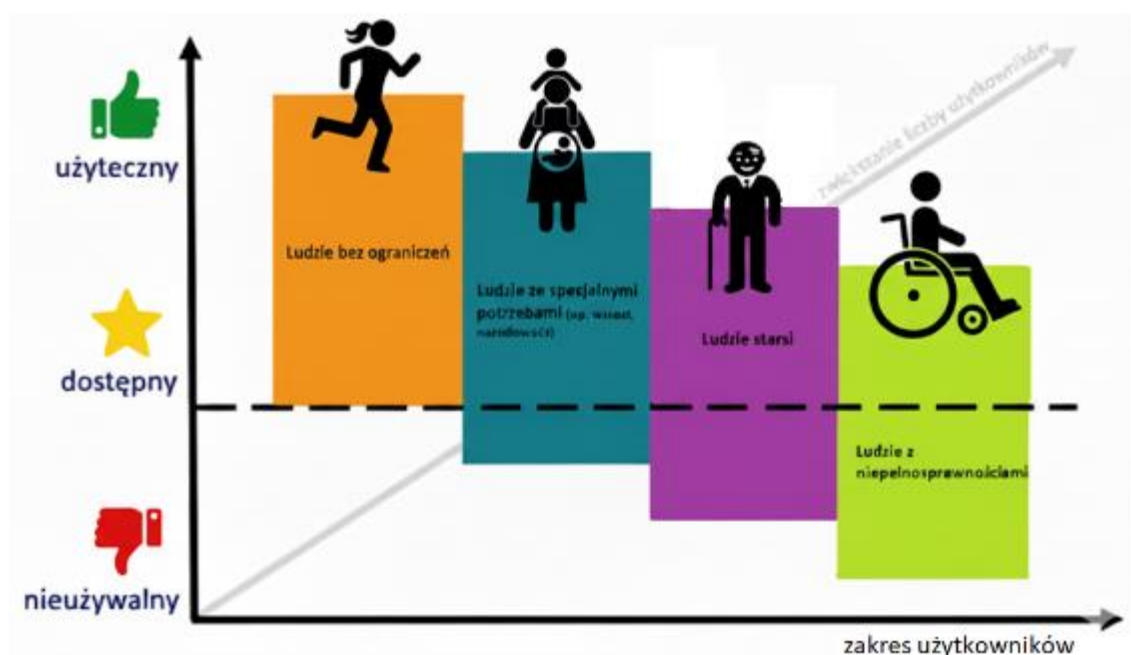
Potencjały rozwojowe obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji w Osieku dysponuje szeregiem istotnych **potencjałów rozwojowych**, które mogą być efektywnie wykorzystane w procesie rewitalizacji:

- **Zaangażowanie społeczne:** Mieszkańcy obszaru rewitalizacji wykazują silne poczucie przynależności do swojej społeczności, aktywnie uczestniczą w działaniach społecznych (często nieformalnych) i deklarują gotowość do włączenia się w realizację Gminnego Programu Rewitalizacji. To cenny kapitał ludzki do budowania wspólnych inicjatyw.
- **Potencjał turystyczny miasta:** Potencjał turystyczny miasta Gmina Osiek wyróżnia się wyjątkowo bogatymi walorami zarówno środowiskowymi, jak i kulturowymi, które stwarzają korzystne warunki do wszechstronnego rozwoju turystyki, ze szczególnym uwzględnieniem agroturystyki. Gmina jest miejscem o unikalnym charakterze przyrodniczym, z zachowanymi naturalnymi krajobrazami, które sprzyjają rekreacji, wypoczynkowi oraz aktywności na świeżym powietrzu. Na jej obszarze występują liczne zabytki i obiekty kulturowe, które podnoszą atrakcyjność turystyczną regionu. Do najważniejszych można zaliczyć Kościół parafialny pod wezwaniem św. Stanisława Męczennika, stanowiący istotny punkt na mapie historycznej gminy. W pobliżu Osieka, w miejscowości Niekrasów, znajduje się z kolei modrzewiowa świątynia pochodząca z XVII wieku, wyróżniająca się bogatym i starannie zachowanym wystrojem wnętrza, co czyni ją cennym zabytkiem architektury sakralnej.

- **Zasoby zieleni i nowe przestrzenie publiczne:** Mieszkańcy obszaru rewitalizacji wykazują silne i trwałe więzi z terenami zielonymi, które stanowią nieodłączny element ich codziennego życia oraz tożsamości lokalnej. Przez lata gatunki roślin i zwierząt, parkowe oraz rekreacyjne przestrzenie zielone stały się dla nich miejscem wypoczynku, integracji społecznej oraz zachowania tradycji. Świadomość ekologiczna wśród mieszkańców jest na wysokim poziomie – rozumieją oni znaczenie ochrony przyrody, bioróżnorodności oraz konieczność działań na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym. To przekonanie o wartości otaczającego ich środowiska naturalnego sprzyja odpowiedzialnemu korzystaniu z zasobów przyrodniczych oraz motywuje do podejmowania inicjatyw na rzecz ich ochrony i rewitalizacji.
Tego rodzaju postawa mieszkańców stanowi ogromny potencjał do ich aktywnego zaangażowania w procesy planowania przestrzeni publicznych oraz tworzenia nowych miejsc aktywności sąsiedzkiej. Dzięki temu możliwe jest projektowanie i zagospodarowywanie otwartych przestrzeni w sposób odpowiadający faktycznym potrzebom lokalnej społeczności, uwzględniający zarówno funkcje rekreacyjne, jak i społeczne czy edukacyjne. Udział mieszkańców w tych działaniach przyczynia się do tworzenia bardziej przyjaznego, zrównoważonego i atrakcyjnego środowiska miejskiego, które sprzyja integracji społecznej, poprawie jakości życia oraz wzmacnia poczucie wspólnoty. Ich aktywność może również inspirować do wdrażania rozwiązań proekologicznych, takich jak ogrody społeczne, strefy zieleni pocket parków czy przestrzenie do edukacji ekologicznej, co w dłuższej perspektywie podnosi wartość i funkcjonalność obszaru rewitalizowanego.
- **Aktywność lokalnych przedsiębiorców:** Przedstawiciele biznesu w Osieku od lat wspierają lokalną społeczność, na przykład poprzez pomoc w organizacji wydarzeń kulturalnych. Ta obywatelska wrażliwość i dostrzeganie korzyści z zaangażowania w inicjatywy ważne dla mieszkańców stanowią solidną podstawę do dalszej współpracy w ramach rewitalizacji.
- **Zasoby instytucjonalne i kompleksowe podejście do usług publicznych:** Instytucje w Gminie Osiek, odpowiedzialne za opiekę społeczną, kulturę, sport, edukację, rozwój oferty dla seniorów, ochronę środowiska i klimatu, a także transport i inwestycje, posiadają doświadczenie w realizacji projektów podnoszących jakość usług publicznych. To umożliwia prowadzenie zintegrowanych przedsięwzięć, które skutecznie rozwiązują złożone problemy społeczne.
- **Potrzeba projektowania uniwersalnego:** Należy priorytetowo traktować projektowanie uniwersalne, aby zapewnić dostępność i komfort dla wszystkich użytkowników, w tym:
 - osób poruszających się na wózkach, o kulach i z ograniczoną mobilnością,
 - osób niewidomych i słabowidzących,
 - osób głuchych i słabosłyszących, a także głuchoniewidomych,
 - osób z niepełnosprawnościami psychicznymi, intelektualnymi oraz zaburzeniami funkcji poznawczych,
 - seniorów,
 - kobiet w ciąży,
 - osób z małymi dziećmi, w tym z wózkami dziecięcymi,
 - osób mających trudności w komunikowaniu się z otoczeniem (również z rozumieniem języka pisanego lub mówionego),
 - osób o nietypowym wzroście (w tym dzieci),
 - osób wykluczonych cyfrowo,
 - osób z ciężkim lub nieporęcznym bagażem/towarem,

- innych grup z tymczasowym wykluczeniem lub ograniczoną sprawnością manualną.

Wzajemne powiązania problemów, potrzeb i potencjałów w obszarze rewitalizacji

Jak wynika z diagnozy, na obszarze rewitalizacji problemy, potrzeby i potencjały ściśle się ze sobą przenikają. Wynika to z faktu, że deficyty i szanse rozwojowe dotyczą zarówno **mieszkańców, rodzin, przedsiębiorców, jak i instytucji** funkcjonujących w tej samej przestrzeni.

Wszyscy mieszkańcy, niezależnie od wieku czy sprawności – **rodzice z dziećmi, młodzież, seniorzy oraz osoby z niepełnosprawnościami** – korzystają z tej samej infrastruktury i przestrzeni publicznych, takich jak budynki użyteczności publicznej, budynki mieszkalne, parki, skwery, drogi, ścieżki czy chodniki. Często są to również osoby korzystające z usług lokalnych przedsiębiorców.

Co więcej, sposób projektowania infrastruktury i przestrzeni ma bezpośredni wpływ na **środowisko**, na przykład poprzez wybór źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych czy zastosowanie rozwiązań opartych na przyrodzie. Ta **wzajemna zależność** podkreśla potrzebę zintegrowanego podejścia do procesu rewitalizacji.

Rewitalizacja przestrzeni kluczem do integracji społecznej

Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni na obszarze rewitalizacji stwarza realną szansę na rozwiązywanie problemów społecznych. Działania takie jak **modernizacja Miejsko - Gminnego Ośrodka Kultury** czy przedsięwzięcia planowane przez **Ośrodek Pomocy Społecznej** mogą znacząco przyczynić się do **wspierania integracji sąsiedzkiej i budowania kapitału społecznego**.

4. Wizja obszaru po rewitalizacji

Wizja obszaru rewitalizacji jest kluczowym elementem w procesie odnowy i rozwoju obszaru zdegradowanego. Służy jako **kompas** i **motor napędowy** dla wszystkich działań podejmowanych na danym obszarze.

Do 2030 r. Osiek stanie się miejscem inspirujących inicjatyw społecznych i ekologicznych, gdzie mieszkańcy korzystają z wysokiej jakości infrastruktury, a przestrzenie publiczne sprzyjają integracji i zdrowemu stylowi życia.

Rewitalizacja wyznaczonego obszaru zostanie przeprowadzona w oparciu o **kompleksową, szczegółowo zaplanowaną i skoordynowaną interwencję**. Osiągnięcie zamierzonych efektów rewitalizacyjnych nastąpi poprzez implementację zaplanowanych przedsięwzięć, zgodnych z określonymi celami. Warto zaznaczyć, iż prezentowana wizja ma charakter **optymalny** i została skonstruowana w oparciu o racjonalne przesłanki, co zwiększa szansę na osiągnięcie zakładanych rezultatów.

5. Cele rewitalizacji oraz kierunki działań

Wizja rewitalizacji zostanie osiągnięta poprzez wdrożenie zaproponowanych **celów strategicznych**. Te cele są następnie rozwinięte w **kierunki działań**, a ostatecznie w konkretne **przedsięwzięcia rewitalizacyjne**, których realizacja urzeczywistni przyjętą wizję. Poniżej przedstawiono logiczny schemat tych elementów planowania strategicznego.

Celem działań rewitalizacyjnych jest **stworzenie sprzyjających warunków** do rozwoju społecznego i gospodarczego Osieka poprzez efektywne wykorzystanie jego **zasobów kulturowych i przyrodniczych**.

Nowa Wizja Rewitalizacji: cele i kierunki działań

Poniżej przedstawiamy strukturę celów strategicznych i przyporządkowanych im kierunków działań, które mają na celu kompleksową rewitalizację obszaru.

Cele strategiczne:

1. **Wzmocnienie kapitału społecznego i zwiększenie aktywności obywatelskiej:** zwiększenie aktywności obywatelskiej oraz integracji społecznej dzięki wsparciu inicjatyw wykorzystujących zasoby kulturowe i ekologiczne gminy.
2. **Stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz innowacyjnych inicjatyw gospodarczych:** stworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz ożywienia gospodarczego obszaru rewitalizacji.
3. **Zapewnienie nowoczesnej, dostępnej i bezpiecznej infrastruktury publicznej dostępnej dla wszystkich:** modernizacja i dostosowanie infrastruktury publicznej do potrzeb wszystkich grup mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem osób wykluczonych i ze szczególnymi potrzebami z uwzględnieniem aspektów środowiskowych.
4. **Efektywne zarządzanie procesem rewitalizacji:** zbudowanie kompetentnych i współpracujących kadr odpowiedzialnych za realizację i rozwój obszaru rewitalizacji.

Kierunki działań:

Obszar strategiczny nr 1. Wzmocnienie kapitału społecznego i zwiększenie aktywności obywatelskiej

- **1.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu i ubóstwu:** Redukcja barier społecznych i ekonomicznych.
- **1.2 Wzmacnianie rodzin:** Wspieranie harmonijnego rozwoju rodzin.

- **1.3 Aktywni Seniorzy:** Kontynuacja i rozwój programów dla osób starszych.
- **1.4 Inwestycja w młode pokolenie:** Rozwój potencjału dzieci i młodzieży.
- **1.5 Integracja społeczności:** Budowanie więzi i współpracy między mieszkańcami.

Obszar strategiczny nr 2. Stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz innowacyjnych inicjatyw gospodarczych

- **2.1 Rozwój turystyki lokalnej:** Wykorzystanie potencjału turystycznego obszaru.
- **2.2 Nowoczesna infrastruktura dla społeczności i usług:** Tworzenie przestrzeni sprzyjających integracji i dostępowi do usług publicznych.
- **2.3 Wspieranie lokalnego biznesu:** Aktywne działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.

Obszar strategiczny nr 3. Zapewnienie nowoczesnej, dostępnej i bezpiecznej infrastruktury publicznej dostępnej dla wszystkich

- **3.1 Bezpieczne i zrównoważone otoczenie:** Tworzenie miejsc przyjaznych i bezpiecznych, poprawa dostępności obiektów, miejsc i usług, w szczególności dla osób ze szczególnymi potrzebami.
- **3.2 Rozwój zrównoważonej mobilności:** Promowanie ekologicznych i dostępnych form transportu.
- **3.3 Efektywność energetyczna:** Termo- i energomodernizacja budynków i infrastruktury.
- **3.4 Ochrona dziedzictwa kulturowego:** Zachowanie i promocja zabytków.
- **3.5 Ochrona środowiska:** Modernizacja infrastruktury wodno – kanalizacyjnej na obszarze rewitalizacji

Obszar strategiczny nr 4. Efektywne zarządzanie procesem rewitalizacji

- **4.1 Aktywny i kompetentny Zespół Rewitalizacyjny:** Zapewnienie dynamicznego i zaangażowanego zespołu. Ciągłe doskonalenie wiedzy i umiejętności.
- **4.2 Komitet Rewitalizacji = współpraca dla wspólnego dobra:** Budowanie partnerskich relacji i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań.

6. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

6.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Zakres i charakter przedsięwzięć

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji, gminny program rewitalizacji obejmuje listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Obejmują one działania o charakterze:

- społecznym,
- gospodarczym,
- środowiskowym,
- przestrzenno-funkcjonalnym,
- technicznym.

Lista ta zawiera kluczowe informacje niezbędne do realizacji celów programu, przy jednoczesnym uwzględnieniu zróżnicowanego poziomu gotowości realizacyjnej poszczególnych przedsięwzięć na etapie tworzenia programu. Szczegóły dotyczące realizacji projektów będą doprecyzowywane w trakcie wdrażania GPR, a wyznacznikiem końcowej formy przedsięwzięć pozostaną cele i kierunki działań określone w GPR.

Priorytety i role infrastruktury

Przy identyfikacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych priorytetowo potraktowano projekty o charakterze społecznym. W wykazie znalazły się również przedsięwzięcia infrastrukturalne, jednak należy podkreślić, że modernizacja oraz tworzenie nowej infrastruktury są narzędziem do rozwiązywania problemów i przeciwdziałania deficytom występującym na obszarze rewitalizacji.

Analiza i przygotowanie

Aby zapewnić wysoką jakość i efektywność realizowanych przedsięwzięć, przyjęto zasadę, że każdorazowe przystąpienie do realizacji projektu poprzedzi szczegółowa analiza. Jej celem jest:

- pogłębienie wstępnych założeń,
- ocena praktyk i rozwiązań wdrażanych w podobnych przedsięwzięciach,
- wybór najkorzystniejszego sposobu wdrażania działań z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań.

Dotyczy to zarówno projektów społecznych, jak i inwestycyjnych. W związku z realizacją wybranych projektów mogą być powoływane zespoły robocze odpowiedzialne za weryfikację założeń, monitorowanie oraz ewaluację przedsięwzięć.

Lokalizacja przedsięwzięć

Podstawowe przedsięwzięcia realizujące cele GPR zostały zaplanowane w granicach obszaru rewitalizacji. Na etapie prac nad programem nie stwierdzono potrzeby korzystania z zasobów, poza tym obszarem. Jednakże, ze względu na możliwe techniczne uwarunkowania realizacji inwestycji, które mogą ujawnić się dopiero w trakcie realizacji programu, istnieje prawdopodobieństwo, że niektóre działania będą wymagały interwencji również poza granicami obszaru rewitalizacji.

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Szacunkowa wartość
1.	Osiek – Aktywna Przestrzeń Społeczna i Gospodarcza	10 000 000 zł
2.	Osiek w Zielonym Blasku – Termomodernizacja i OZE na obszarze rewitalizacji	15 000 000 zł
3.	Modernizacja infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na obszarze rewitalizacji	4 500 000 zł
4.	Bezpieczne drogi i ścieżki – modernizacja infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej oraz budowa monitoringu	10 000 000 zł
5.	Od Pomysłu do Zatrudnienia	800 000 zł
6.	Doświadczenie i energia – utworzenie Klubu Seniora	500 000 zł
7.	W rodzinie siła	800 000 zł
8.	Droga do Sukcesu- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji	1 000 000 zł
9.	Dialog – Fundament Zmian	35 000 zł
	Razem	42 635 000 zł

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Osiek – Aktywna Przestrzeń Społeczna i Gospodarcza
2 Zakres	Zadanie polega na realizacji zadań mających na celu zmniejszenie występowania negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, funkcjonalno – przestrzennych oraz technicznych. Zakres projektu obejmuje następujące zadania: 1.1 Poprawa funkcjonalności rynku w Osieku (zakres prac obejmuje m.in: zasypanie fontanny i stworzenie miejsca spotkań dla mieszkańców np. kawiarni. Zagospodarowanie terenów zielonych wokół rynku). 1.2 Budowa szaletu miejskiego. 1.3 Modernizacja obiektu Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Osieku (zakres prac obejmuje m.in.: modernizacja budynku wewnątrz m.in. malowanie ścian wymiana posadzek: utworzenie sali szkoleniowej, przebudowa Sali widowiskowej, miejsca dla seniorów, biblioteki, itp.). 1.4 Modernizacja sali w budynku Ośrodka Pomocy Społecznej w celu utworzenia świetlicy. 1.5 Renowacja pomników na cmentarzu w Osieku wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, renowacja muru przy Kościele parafialnym oraz innych obiektów zabytkowych na terenie miasta (m.in. kapliczek). 1.6 Modernizacja placu targowego (zakres prac obejmuje m.in.: oświetlenie, położenie w części kostki, budowa toalet). 1.7 Utworzenie w budynku Szkoły Podstawowej świetlicy, żłobka, przedszkola i dostosowanie wszystkich pomieszczeń do w/w funkcji (w tym ich wyposażenie). 1.8 Modernizacja placu sportowego wokół szkoły oraz parkingu. 1.9 Modernizacja i doposażenie placu zabaw.

	1.10 Utworzenie sklepu firmowego związanego z siarką, utworzenie centrum informacji turystycznej. 1.11 Zagospodarowanie teren wokół jeziora lipnickiego (zakres prac: budowa molo, budowa małej infrastruktury ławki, stoły, plac zabaw itp.) (inwestycja częściowo położona na obszarach zagrożonych powodzią). 1.12 Modernizacja budynku pod działalność usługowa, turystyczną. 1.13 Utworzenie strefy inwestycyjnej (m.in. uzbrojenie terenów w podstawową infrastrukturę: sieć wodociągową, kanalizacyjną, energetyczną, teleinformatyczną). 1.14 Dostosowanie pomieszczeń w budynku Zespołu Szkół w Osieku do pełnienia funkcji edukacyjnych (w tym także modernizacja jadalni, kuchni, dostosowanie obiektu do potrzeb OzN). 1.15 Zwiększenie estetyki oraz poprawa funkcjonalności terenów przy MGSPZOZ w Osieku. 1.16 Budowa parkingu oraz zagospodarowanie terenu w centrum miasta.
3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Rezultaty: - poprawa estetyki i ładu przestrzennego, - rozwój oferty turystycznej, - poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej (zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni), - poprawa poziomu bezpieczeństwa, Wskaźniki produktu do działania 5.1 FEŚ: - Liczba przebudowanych lub rozbudowanych przedszkoli (szt.), - Liczba doposażonych przedszkoli (szt.), - Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi (osoba). Wskaźniki produktu do działania 6.2 FEŚ: - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.), - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha). Wskaźnik rezultatu do działania 6.2 FEŚ: - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby odwiedzające/rok). Wskaźnik rezultatu do działania 5.1 FEŚ: - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi (użytkownicy/rok).
4 Realizowane kierunki działań	1.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu i ubóstwu: Redukcja barier społecznych i ekonomicznych.

	1.5 Integracja społeczności: Budowanie więzi i współpracy między mieszkańcami. 2.1 Rozwój turystyki lokalnej: Wykorzystanie potencjału turystycznego obszaru. 2.2 Nowoczesna infrastruktura dla społeczności i usług: Tworzenie przestrzeni sprzyjających integracji i dostępowi do usług publicznych. 2.3 Wspieranie lokalnego biznesu: Aktywne działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości. 3.1 Bezpieczne i zrównoważone otoczenie: Tworzenie miejsc przyjaznych i bezpiecznych, poprawa dostępności obiektów, miejsc i usług, w szczególności dla osób ze szczególnymi potrzebami. 3.4 Ochrona dziedzictwa kulturowego: Zachowanie i promocja zabytków.
5 Lokalizacja	obszar rewitalizacji miasto Osiek
6 Podmiot realizujący	Gmina Osiek
7 Szacunkowa wartość /Główne źródła finansowania	10 000 000,00 zł Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 – działanie 6.2 Rewitalizacja miast (nie dotyczy infrastruktury rekreacyjnej i sportowej niekwalifikowalnej w ramach FEŚ) i/lub działanie 5.1 Infrastruktura edukacyjna Środki krajowe Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2026-2029
9 Sposób zapewnienie dostępności	Planowane do budowy obiekty (przestrzenie) będą dostosowane do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Osiek w Zielonym Blasku – Termomodernizacja i OZE na obszarze rewitalizacji
2 Zakres	Przedsięwzięcie zakłada kontynuowanie podejmowanych działań i programów ukierunkowanych na zmniejszenie emisyjności i zapotrzebowania na energię w budynkach i obiektach publicznych i prywatnych. Wdrożenie działań uwzględniających indywidualne potrzeby właścicieli nieruchomości na obszarze rewitalizacji. Projekt zakłada: 2.1 Termomodernizacja i zastosowanie OZE w budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury. 2.2 Termomodernizacja i odwodnienie budynku obecnie zajmowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej oraz dostosowanie obiektu do celów społecznych. 2.3 Termomodernizacja i zastosowanie OZE w budynku Zespołu Szkół Podstawowych 2.4 Wspieranie wzrostu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, przedsiębiorstw i budynków prywatnych oraz wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

	W związku z planowanymi pracami termomodernizacyjnymi przed przystąpieniem do ich realizacji zadania gmina/inwestor dokona rozpoznania, czy w budynku występują chronione gatunki zwierząt (ptaki/nietoperze). W przypadku stwierdzenia obecności takich gatunków prace będą prowadzone poza ich okresem lęgowo-rozrodczym. Jeżeli chronione gatunki będą występowały w rejonie prowadzenia prac, przed ich rozpoczęciem, może być konieczne uzyskanie zezwolenia, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, 1940, z 2025 r. poz. 884). Po zakończeniu prac w obiektach, w których wcześniej gniazdowały ptaki lub nietoperze, zostanie umożliwione im dalsze bytowanie lub zapewnione siedliska zastępcze. Realizując tę inwestycję Gmina będzie uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki
3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Rezultaty: - redukcja emisji szkodliwych substancji dla środowiska oraz zdrowia i życia ludzi, - zmniejszenie kosztów zużycia energii, - zwiększenie wykorzystania OZE. Wskaźniki produktu dla działania 2.1 FEŚ: - Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej (m2), - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków (szt.), - Liczba zmodernizowanych indywidualnych źródeł ciepła (szt.), - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) (szt.), - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE (szt.), - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE (szt.), - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE (szt.), - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE (MW), - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE (MW), Wskaźniki produktu dla działania 6.2 FEŚ: - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha), - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.) Wskaźniki rezultatu dla działania 2.1 FEŚ:

	- Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) (MWh/rok), - Szacowana emisja gazów cieplarnianych (tona ekwiwalentu CO₂/rok), - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej (MWh/rok), - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej (MWh/rok), - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej (użytkownicy). Wskaźnik rezultatu dla działania 6.2 FEŚ: - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby odwiedzające/rok).
4 Realizowane kierunki działań	3.1 Bezpieczne i zrównoważone otoczenie: Tworzenie miejsc przyjaznych i bezpiecznych, poprawa dostępności obiektów, miejsc i usług, w szczególności dla osób ze szczególnymi potrzebami. 3.3 Efektywność energetyczna: Termo- i energomodernizacja budynków i infrastruktury.
5 Lokalizacja	obszar rewitalizacji miasto Osiek
6 Podmiot realizujący	Gmina Osiek Przedsiębiorcy z terenu rewitalizacji Właściciele budynków jednorodzinnych
7 Szacunkowa wartość /Główne źródła finansowania	15 000 000 zł Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 – działanie 2.1 Efektywność energetyczna i/lub działanie 6.2 Rewitalizacja miast Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności Działanie B1.1.3. Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół Środki krajowe Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2025-2029
9 Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na obszarze rewitalizacji
2 Zakres	Zakres projektu obejmuje: 3.1 Przyłączenie części Osieka (Grabowiec) do sieci kanalizacyjnej. 3.2 Modernizacja przepompowni na ul. Tarnobrzeskiej oraz ul. Klimontowskiej (inwestycja położona na obszarach zagrożonych powodzią) 3.3 Utworzenie stacji uzdatniania wody. 3.4 Budowa ujęcia wody (inwestycja położona na obszarach zagrożonych powodzią).

	Z punktu widzenia ochrony przeciwpożarowej szczególnie istotne jest, aby podczas modernizacji i rozbudowy sieci wodociągowej został uwzględniony montaż hydrantów zewnętrznych o parametrach zgodnych z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Spaw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. nr 124, poz. 1030). Uwzględnienie przy inwestycjach powyższego wymogu zapewni możliwość skutecznego prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych, a także spełnienie minimalnych wymogów w zakresie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę.
3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Wskaźniki produktu do działania 2.6 FEŚ: - Liczba przebudowanych stacji uzdatniania wody (szt.) - Liczba doposażonych stacji uzdatniania wody (szt.) - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) (szt.) - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) (szt.) - Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej (km) - Liczba przebudowanych / zmodernizowanych ujęć wody (szt.) - Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (km) - Liczba rozbudowanych / przebudowanych / zmodernizowanych oczyszczalni ścieków komunalnych (szt.) Wskaźniki produktu do działania 6.2 FEŚ: - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.), - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha). Wskaźniki rezultatu do działania 2.6 FEŚ: - Straty wody w zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę (m³/rok), - Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę (osoby), - Wielkość ładunku ścieków poddanych ulepszonemu oczyszczaniu (RLM), - Ludność podłączona do wybudowanej lub zmodernizowanej zbiorczej kanalizacji sanitarnej (osoby), - Ilość suchej masy komunalnych osadów ściekowych poddawanych procesom przetwarzania (tony/rok), - Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia (osoby), - Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę (osoby), - Ludność podłączona do wybudowanej lub zmodernizowanej zbiorczej kanalizacji sanitarnej (osoby).

	Wskaźniki rezultatu do działania 6.2 FEŚ: - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby odwiedzające/rok).
4 Realizowane kierunki działań	3.1 Bezpieczne i zrównoważone otoczenie: Tworzenie miejsc przyjaznych i bezpiecznych, poprawa dostępności obiektów, miejsc i usług, w szczególności dla osób ze szczególnymi potrzebami. 3.5 Ochrona środowiska: Modernizacja infrastruktury wodno – kanalizacyjnej na obszarze rewitalizacji
5 Lokalizacja	obszar rewitalizacji miasto Osiek
6 Podmiot realizujący	Gmina Osiek Przedsiębiorcy z terenu rewitalizacji Właściciele budynków jednorodzinnych
7 Szacunkowa wartość /Główne źródła finansowania	4 500 000 zł Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 – działanie 6.2 Rewitalizacja miast (nie dotyczy infrastruktury rekreacyjnej i sportowej niekwalifikowalnej w ramach FEŚ) Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 – działanie 2.6 Infrastruktura wodno-ściekowa Środki krajowe Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2025-2029
9 Sposób zapewnienie dostępności	Spełnianie wymogów dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej podczas promowania działań przewidzianych do realizacji w ramach przedsięwzięcia.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Bezpieczne drogi i ścieżki – modernizacja infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej oraz budowa monitoringu
2 Zakres	Zakres projektu obejmuje: 4.1 Modernizacja/przebudowa chodników w tym doświetlenie na ul. Wolskiej ul. Sandomierskiej, od cmentarza na Grabowiec, z Osieka do Grabowca, na ul. Wspólnej do Sandomierskiej, przy Kościele, na Osiedlu (inwestycja częściowo położona na obszarach zagrożonych powodzią). 4.2 Modernizacja dróg na ul. Leśnej od ul. Matki Boskiej Sulisławskiej do Sandomierskiej, ul. Grobla (inwestycja położona na obszarach zagrożonych powodzią). 4.3 Przedłużenie ul. Partyzantów i wykonanie chodnika w kierunku ul. Sandomierskiej, na ul. Matki Boskiej Sulisławskiej. 4.4 Połączenie ul. Ogrodowej z ul. Sandomierską, ul. Polnej z ul. Komunalną (inwestycja częściowo położona na obszarach zagrożonych powodzią). 4.5 Zmiana organizacji ruchu na Osiedlu oraz wokół szkoły. 4.6 Wykonanie ścieżek rowerowych na terenie miasta:

	- na Grabowiec, - na ul. Wiślanej oraz teren wokół stawów na Grabowcu, - wokół Osieka; (inwestycja częściowo położona na obszarach zagrożonych powodzią) 4.7 Oznakowania ulic w całym mieście Osiek (inwestycja częściowo położona na obszarach zagrożonych powodzią) 4.8 Dostawa i montaż monitoringu wizyjnego w celu poprawy bezpieczeństwa w miejscach publicznych. Zadanie uzupełniające realizowane przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Kielcach „Rozbudowa drogi krajowej nr 79 na odcinku Skrzypaczowice – Osiek” planowane jest do realizacji w latach 2027-2030.
3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Rezultaty: - Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji - Zwiększenie atrakcyjności obszaru - Poprawa stanu środowiska naturalnego, - Zwiększenie dostępu do infrastruktury rekreacyjnej Wskaźniki produktu do działania 6.2 FEŚ: - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.), - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha). Wskaźniki rezultatu do działania 6.2 FEŚ: - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby odwiedzające/rok). Wskaźniki produktu do działania 2.6 EFŚ - Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej (km) - Liczba przebudowanych / zmodernizowanych ujęć wody (szt.) - Liczba wybudowanych stacji uzdatniania wody (szt.) Wskaźniki produktu do działania 2.6 EFŚ - Straty wody w zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę (m3/rok)
4 Realizowane kierunki działań	1.5 Integracja społeczności: Budowanie więzi i współpracy między mieszkańcami. 2.1 Rozwój turystyki lokalnej: Wykorzystanie potencjału turystycznego obszaru. 2.2 Nowoczesna infrastruktura dla społeczności i usług: Tworzenie przestrzeni sprzyjających integracji i dostępowi do usług publicznych. 2.3 Wspieranie lokalnego biznesu: Aktywne działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości. 3.1 Bezpieczne i zrównoważone otoczenie: Tworzenie miejsc przyjaznych i bezpiecznych, poprawa dostępności obiektów, miejsc i usług, w szczególności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

	3.2 Rozwój zrównoważonej mobilności: Promowanie ekologicznych i dostępnych form transportu.
5 Lokalizacja	obszar rewitalizacji miasto Osiek
6 Podmiot realizujący	Gmina Osiek
7 Szacunkowa wartość /Główne źródła finansowania	10 000 000 zł Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 – działanie 6.2 Rewitalizacja miast (nie dotyczy infrastruktury rekreacyjnej i sportowej niekwalifikowalnej w ramach FEŚ) Środki krajowe Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2025-2029
9 Sposób zapewnienie dostępności	Spełnianie wymogów dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej podczas promowania działań przewidzianych do realizacji w ramach przedsięwzięcia.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Od Pomysłu do Zatrudnienia
2 Zakres	W ramach zadania realizowane będą usługi rynku pracy wskazane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w tym: - pośrednictwo pracy w zakresie uzyskania odpowiedniego zatrudnienia zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby lub poradnictwo zawodowe w zakresie wyboru odpowiedniego zawodu oraz pomoc w planowaniu rozwoju kariery zawodowej; - realizacja wysokiej jakości szkoleń służących zdobyciu, zmianie lub podniesieniu kompetencji lub kwalifikacji niezbędnych do wykonywania danego zawodu lub zadań na określonym stanowisku; - nabywanie lub uzupełnianie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu poprzez staże spełniające standardy wskazane w Europejskiej Ramie Jakości Praktyk i Staży; - wsparcie zatrudnienia osoby młodej u przedsiębiorcy lub innego pracodawcy, stanowiące zachętę do zatrudnienia m.in. poprzez pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia, bonny zatrudnieniowe lub bonny na zasiedlenie dla osób, u których zidentyfikowano adekwatność danej formy wsparcia; - wsparcie osób młodych w zakładaniu i prowadzeniu własnej działalności gospodarczej poprzez udzielenie pomocy bezzwrotnej (dotacji) na utworzenie przedsiębiorstwa oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej.
3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Rezultaty: - przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, - zwiększenie wiedzy i umiejętności mieszkańców podobszarów rewitalizacji,

	- wsparcie osób młodych w zakładaniu i prowadzeniu firmy, - zwiększenie poziomu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Wskaźniki produktu: - Liczba osób objętych wsparciem (osoby), - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (osoby), - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (osoby). Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (osoby), - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu (osoby).
4 Realizowane kierunki działań	1.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu i ubóstwu: Redukcja barier społecznych i ekonomicznych.
5 Lokalizacja	obszar rewitalizacji miasto Osiek
6 Podmioty realizujące projekt	Gmina Osiek Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku Powiatowy Urząd Pracy w Staszowie
7 Szacunkowa wartość /Główne źródła finansowania	800 000 zł Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 – EFS + priorytet 10 Aktywni na rynku pracy Środki krajowe Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2025-2029
9 Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie infrastruktury i oferty wsparcia dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Doświadczenie i energia – utworzenie Klubu Seniora
2 Zakres	Projekt obejmuje kompleksowe podejście do wsparcia osób starszych i tych ze szczególnymi potrzebami. W ramach projektu zakłada się m.in.: utworzenie Klubu Seniora oraz wsparcie osób starszych w ramach zróżnicowanych form wsparcia, które odpowiadają na indywidualne potrzeby beneficjentów. Projekt obejmuje: • asystentura i opieka domowa: planujemy wsparcie asystenckie, opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach opieki rodzinnej i środowiskowej;

	• mieszkania treningowe i wspomagane: udostępniamy bezpieczne przestrzenie, które wspierają samodzielność i adaptację do życia w społeczności; • opieka wytchnieniowa: zapewniamy opiekę nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, odciążając ich nieformalnych opiekunów – członków rodzin; • wsparcie dla opiekunów: oferujemy wsparcie psychologiczne oraz szkolenia dla opiekunów faktycznych (nieformalnych), w tym członków rodzin, pomagając im w codziennej opiece. • usługi towarzyszące: w ramach projektu dostępne są również usługi takie jak teleopieka, wypożyczalnia sprzętu, codzienne dowożenie posiłków oraz drobne usługi domowe (remontowe, porządkowe, higieniczne); działania te mają na celu zapobieganie umieszczaniu osób w placówkach całodobowych; • rozwój usług w społeczności lokalnej: wspieramy proces deinstytucjonalizacji placówek całodobowych, promując i rozszerzając ofertę usług świadczonych bezpośrednio w społeczności lokalnej; • miejsca opieki medycznej: aktywnie wspieramy tworzenie nowych i rozwój istniejących form zdeinstytucjonalizowanej opieki medycznej, w tym hospicjów domowych. • długoterminowa opieka domowa: zapewniamy długoterminową medyczną opiekę domową, w tym pielęgniarstwa, dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Rezultaty: - uzupełnienie oferty Ośrodka Pomocy Społecznej o usługi opiekuńcze, - zmniejszenie liczby osób korzystających z opieki w Domach Pomocy Społecznej, Wskaźniki produktu: - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.), - Liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie (osoby), - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie (osoby), - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (osoby) Wskaźniki rezultatu: - Liczba osób, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie (osoby),

	- Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie (osoby), - Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług (szt.), - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej (szt.) - Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu (szt.)
4 Realizowane kierunki działań	1.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu i ubóstwu: Redukcja barier społecznych i ekonomicznych. 1.3 Aktywni Seniorzy: Kontynuacja i rozwój programów dla osób starszych. 1.5 Integracja społeczności: Budowanie więzi i współpracy między mieszkańcami. 3.1 Bezpieczne i zrównoważone otoczenie: Tworzenie miejsc przyjaznych i bezpiecznych, poprawa dostępności obiektów, miejsc i usług, w szczególności dla osób ze szczególnymi potrzebami.
5 Lokalizacja	obszar rewitalizacji miasto Osiek
6 Podmioty realizujące projekt	Gmina Osiek Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku
7 Szacunkowa wartość /Główne źródła finansowania	500 000,00 zł Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 – EFS + Priorytet 9 Usługi społeczne i zdrowotne, Działanie FESW.09.04 Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych Środki krajowe Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2025-2030
9 Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie infrastruktury i oferty wsparcia dla osób starszych i wymagających opieki, jak również ich rodzin.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 7	
1 Nazwa przedsięwzięcia	W rodzinie siła
2 Zakres	W ramach zadania realizowane będzie kompleksowe wsparcie na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodzin, obejmujące m.in: • działania asystenta rodziny, • poradnictwo dla rodzin, • działalność świetlic środowiskowych, • powoływanie rodzin wspierających, • przeciwdziałanie przemocy, w tym wsparcie rodziny w ramach interwencji kryzysowej, • wsparcie preadopcyjne, • wsparcie postadopcyjne.

	Wspieranie tworzenia nowych miejsc opieki i wychowania w nowo tworzonych placówkach wsparcia dziennego lub wsparcie działalności istniejących placówek (typu świetlice środowiskowe). Podniesienie kwalifikacji i kompetencji osób działających na rzecz wspierania rodziny, w tym asystentów rodziny na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej (m.in.: działania podnoszące kwalifikacje i kompetencje w zakresie zapobiegania wszelkiego rodzaju dyskryminacji). Działania na rzecz dzieci, obejmujące w szczególności: • konsultacje ze specjalistami w zakresie zdiagnozowanych problemów i deficytów w rodzinie; • terapię w rodzinie. Podniesienie kwalifikacji i kompetencji osób działających na rzecz wspierania rodziny, w tym asystentów rodziny na potrzeby świadczenia usług w środowisku lokalnym.
3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Rezultaty: - wspieranie integracji społecznej osób/rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym - utworzenie placówki wsparcia dziennego Wskaźniki produktu: - Całkowita liczba osób objętych wsparciem (osoba), - Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej (osoba), - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.), - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (osoba). Wskaźnik rezultatu: - Liczba dzieci i młodzieży, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie (osoby), - Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu (szt.).
4 Realizowane kierunki działań	1.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu i ubóstwu: Redukcja barier społecznych i ekonomicznych. 1.2 Wzmacnianie rodzin: Wspieranie harmonijnego rozwoju rodzin. 1.5 Integracja społeczności: Budowanie więzi i współpracy między mieszkańcami.
5 Lokalizacja	obszar rewitalizacji miasto Osiek
6 Podmiot realizujący	Gmina Osiek Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku

7 Szacunkowa wartość /Główne źródła finansowania	800 000 zł Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 – EFS + Priorytet 9 Usługi społeczne i zdrowotne, Działanie FESW.09.05 Wsparcie rodzin oraz pieczy zastępczej Środki krajowe Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2025-2029
9 Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie infrastruktury i oferty wsparcia dla rodzin wykluczonych społecznie i zagrożonych takim wykluczeniem, w tym dzieci.

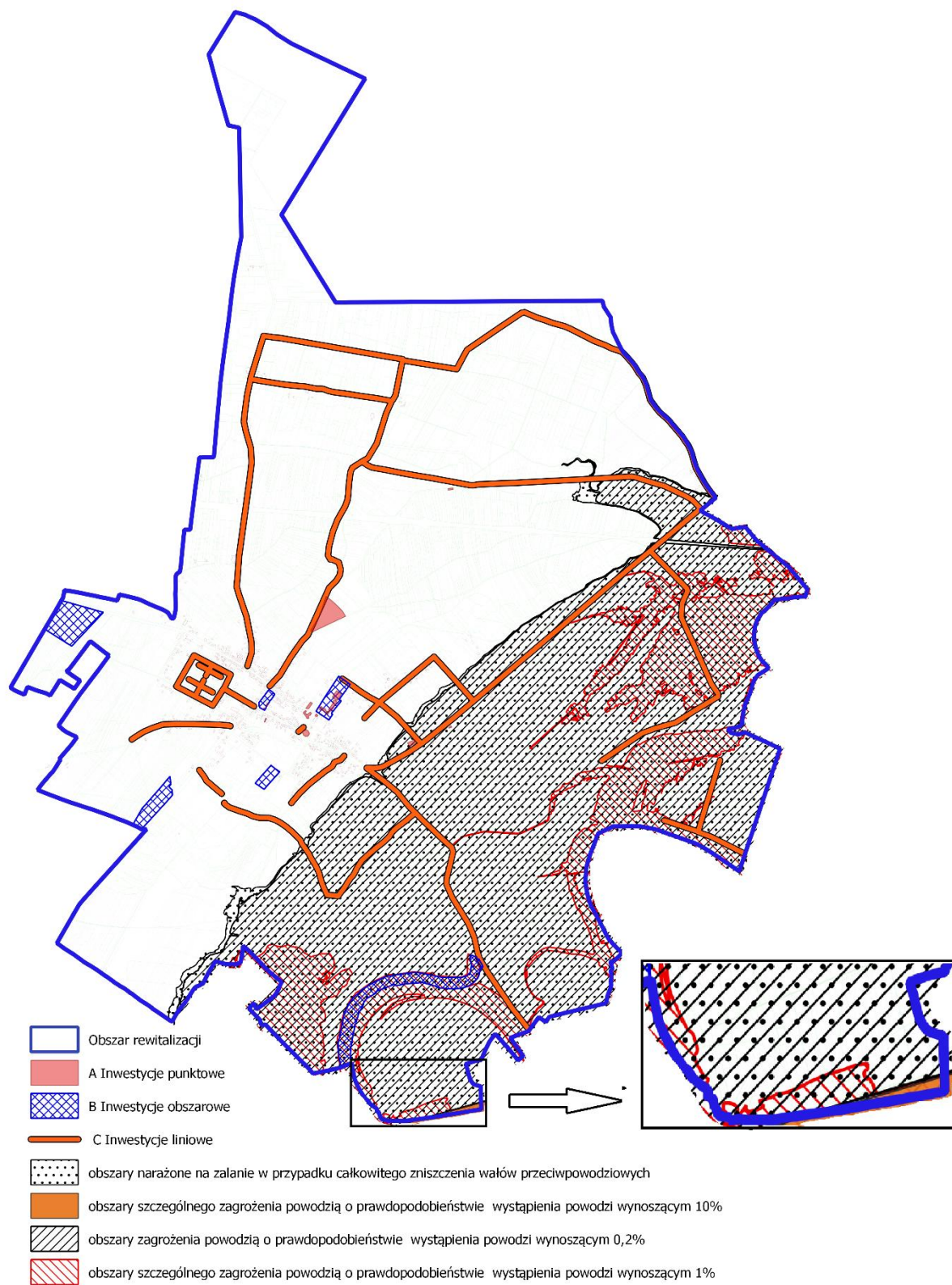
Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Droga do Sukcesu - wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji
2 Zakres	W ramach projektu planowane są działania polegające na: Wsparcie edukacji przedszkolnej: • rozszerzenie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o zajęcia rozwijające jakość edukacji m.in. poprzez: ✓ zajęcia dodatkowe dydaktyczno-wychowawcze w zakresie umiejętności podstawowych i przekrojowych, ✓ zajęcia dodatkowe wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów, ✓ zajęcia specjalistyczne, ✓ wsparcie w zakresie edukacji włączającej, • doskonalenie kompetencji kadry, • wsparcie rodziców/opiekunów dzieci poprzez działania na rzecz wzmacniania współpracy kadry z rodzicami/opiekunami prawnymi. Wsparcie uczniów szkół podstawowych m. in. Poprzez zajęcia dodatkowe ukierunkowane na rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych, działania dwujęzyczne, edukację ekologiczną, zajęcia w ramach działań antydyskryminacyjnych, zajęcia psychologiczno-pedagogiczne, doradztwo zawodowe, wsparcie w zakresie edukacji włączającej, m.in. Zajęcia dodatkowe podnoszące szanse absolwenta liceum na rynku pracy dzięki znajomości języka niemieckiego technicznego, arkusza kalkulacyjnego oraz wiedzy o elektryczności Podnoszenie kompetencji kadry nauczycielskiej /doradców zawodowych m.in.: w zakresie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych oraz w zakresie zapobiegania przemocy.

3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Rezultaty: - nabycie i wzmocnienie kompetencji kluczowych dzieci z obszaru rewitalizacji - zwiększenie kompetencji kadry nauczycielskiej - zwiększenie poziomu integracji i aktywizacja - zwiększenie dostępu do nowoczesnych technik i form nauczania oraz nowoczesnych pomocy naukowych Wskaźniki produktu: - Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem (osoby), - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem (osoby), - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem (podmioty), - Liczba dzieci lub uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem (osoby). Wskaźnik rezultatu: - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu (osoby), - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu (osoby).
4 Realizowane kierunki działań	1.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu i ubóstwu: Redukcja barier społecznych i ekonomicznych. 1.4 Inwestycja w młode pokolenie: Rozwój potencjału dzieci i młodzieży.
5 Lokalizacja	Obszar rewitalizacji – miasto Osiek
6 Podmioty realizujące	Gmina Osiek Placówki edukacyjne z obszaru rewitalizacji
7 Szacunkowa wartość /Główne źródła finansowania	1 000 000 zł Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027 – EFS + Priorytet 8 Edukacja na wszystkich etapach życia, Działanie FESW.08.01 Wsparcie edukacji przedszkolnej, Działanie FESW.08.02 Podnoszenie jakości kształcenia podstawowego Środki krajowe Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2025-2029
9 Sposób zapewnienie dostępności	Warunkiem realizacji inicjatyw w ramach projektu będzie zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, m.in. dostosowanie oferty do szczególnych potrzeb edukacyjnych.

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Dialog – Fundament Zmian
2 Zakres	Projekt zakłada następujące działania:

	1. Organizacje cyklicznych spacerów po obszarze rewitalizacji - Celem spacerów jest bieżąca ewaluacja prowadzonych przedsięwzięć oraz nawiązanie dialogu z mieszkańcami. W spacerach będą uczestniczyć członkowie Zespołu ds. Rewitalizacji oraz Komitetu Rewitalizacji, a także przedstawiciele różnych instytucji, takich jak Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i inne. Dodatkowo planowane jest zapraszanie ekspertów zewnętrznych oraz przedstawicieli innych samorządów, którzy posiadają doświadczenie w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. 2. Zaangażowanie przedsiębiorców i promocja aktywności społecznej - W ramach projektu przewiduje się organizację cyklicznych spotkań tematycznych oraz aktywne włączanie przedsiębiorców w realizację działań ukierunkowanych na aktywizację zawodową i wspieranie lokalnej przedsiębiorczości. Dodatkowo planowane są wydarzenia sportowe, kulturalne oraz inicjatywy adresowane do młodzieży, które mają na celu promowanie aktywności obywatelskiej. Przedsiębiorcy będą również zapraszani na spotkania Zespołu ds. Rewitalizacji oraz do udziału w spacerach po obszarze rewitalizacji.
3 Prognozowane rezultaty oraz sposób oceny	Rezultaty: - poszerzenie wiedzy członków Zespołu ds. Rewitalizacji na temat zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji, - zaangażowanie mieszkańców obszaru rewitalizacji w proces wdrażania GPR, - stałe weryfikowanie efektów procesu rewitalizacji. Wskaźnik produktu: - liczba spotkań Zespołu ds. Rewitalizacji, - liczba spotkań Komitetu Rewitalizacji.
4 Realizowane kierunki działań	2.3 Wspieranie lokalnego biznesu 4.1 Aktywny i kompetentny Zespół Rewitalizacyjny 4.2 Komitet Rewitalizacji = współpraca dla wspólnego dobra
5 Lokalizacja	obszar rewitalizacji sołectwo Osiek
6 Podmiot realizujący	Gmina Osiek Zespół ds. Rewitalizacji Komitet Rewitalizacji
7 Szacunkowa wartość /Główne źródła finansowania	35 000 zł Środki własne gminy
8 Okres realizacji	2025-2030
9 Sposób zapewnienie dostępności	Dostosowanie informacji dotyczącej rewitalizacji przekazywanej publicznie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami

Mapa 11 Lokalizacja inwestycji na tle obszarów zagrożonych powodzią

Źródło: opracowanie własne przy użyciu programu QGIS

6.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poniższe zestawienie przedstawia charakterystykę pozostałych dopuszczalnych projektów rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcia te nazywane są skrótowo „przedsięwzięciami uzupełniającymi” lub „projektami uzupełniającymi”. Ich realizacja przyczyni się do zwiększenia stopnia osiągnięcia celów rewitalizacji. Szeroka paleta i zakres przedsięwzięć uzupełniających daje szansę na angażowanie i aktywizowanie interesariuszy rewitalizacji na wszystkich etapach realizacji GPR. Realizację wszystkich projektów uzupełniających zaplanowano na obszarze rewitalizacji lub w jego bliskim sąsiedztwie, co zapewni ich oddziaływanie na obszar rewitalizacji.

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 1	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Innowacyjne projekty włączenia społecznego i wsparcia rodzin z obszaru rewitalizacji
2 Zakres	Realizacja kompleksowych działań, skierowanych do osób w różnym wieku i rodzin. Działania przeciwdziałające marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, a także dysfunkcjom w zakresie budowania wzajemnego szacunku i instrumentów wsparcia. Rozwijanie oferty wsparcia uwzględniającej indywidualne potrzeby konkretnych osób i rodzin; przyznawanie wsparcia materialnego; rozwijanie oferty ogólnodostępnych i darmowych usług publicznych oraz zapewnianie bezpłatnego dostępu do oferty edukacyjnej, sportowej i kulturalnej dla osób i rodzin w trudnej sytuacji finansowej; zapewnianie opieki pedagogicznej, terapii (w tym dorosłych dzieci z rodzin dysfunkcyjnych), wsparcia wychowawczego, itp.
3 Realizowane kierunki działań	1.1. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji 1.2. Wsparcie harmonijnego rozwoju rodzin na obszarze rewitalizacji

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 2	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Program zajęć profilaktycznych dla rodzin z obszaru rewitalizacji
2 Zakres	W ramach przedsięwzięcia w różnych formach (spotkania, warsztaty, dyskusje) będą organizowane zajęcia ze specjalistami dotyczące aktualnych wyzwań związanych z budowaniem relacji rodzinnych oraz przeciwdziałaniem zagrożeniom dla prawidłowego funkcjonowania rodzin. Tematyka wydarzeń będzie dotyczyła między innymi profilaktyki uzależnień (alkoholu, narkotyków i innych używek), zdrowia psychicznego oraz cyberprzemocy.
3 Realizowane kierunki działań	1.2. Wsparcie harmonijnego rozwoju rodzin na obszarze rewitalizacji

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 3	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych na terenie obszaru rewitalizacji
2 Zakres	Wsparcie członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają czasowej pomocy w sprawowaniu codziennej opieki nad osobami z niepełnosprawnościami w różnym wieku (wraz z podniesieniem umiejętności i wiedzy opiekunów). Zapewnienie dostępnych (bezpłatnych) usług opieki wytchnieniowej w zakresie odpowiadającym na zapotrzebowanie opiekunów osób ze szczególnymi potrzebami; rozwijanie oferty opieki wytchnieniowej m.in. poprzez rozbudowę infrastruktury umożliwiającej świadczenie usług w ramach pobytu dziennego poza miejscem zamieszkania, a także – poprzez stworzenie warunków do realizacji opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego. Projekt obejmuje także: ▪ tworzenie miejsc świadczenia usług opiekuńczych w formie usług realizowanych w społeczności lokalnej w nowych jak i istniejących placówkach zapewniających opiekę dzienną; ▪ wsparcie dla usług asystenckich i specjalistycznych usług opiekuńczych w ramach opieki rodzinnej i środowiskowej; ▪ usługi świadczone w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych; ▪ zapewnienie opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zastępstwie za opiekunów (nieformalnych) będących członkami rodzin, w tym opieka wytchnieniowa; ▪ wsparcie psychologiczne lub szkolenia dla opiekunów faktycznych (nieformalnych), w szczególności członków rodzin, w zakresie opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu; ▪ usługi towarzyszące, m.in.: teleopieka, wypożyczalnia sprzętu, codzienne dowożenie posiłków, drobne usługi remontowe, porządkowe, higieniczne, świadczone w domu oraz działania zapobiegające umieszczaniu osób w placówkach całodobowych; ▪ wsparcie procesu deinstytucjonalizacji instytucji całodobowych na rozszerzenie oferty o prowadzenie usług świadczonych w społeczności lokalnej; ▪ wsparcie działalności lub tworzenie nowych miejsc opieki medycznej w formach zdeinstytucjonalizowanych, ▪ długoterminową medyczną opiekę domową nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym pielęgniarstwą opiekę długoterminową.
3 Realizowane kierunki działań	1.2. Wsparcie harmonijnego rozwoju rodzin na obszarze rewitalizacji 1.3. Kontynuacja i rozwój działań na rzecz seniorów

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 4	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Wspieranie inicjatyw oddolnych
2 Zakres	Tworzenie oraz funkcjonowanie w różnych częściach obszaru rewitalizacji tzw. miejsc trzecich tzn. miejsc spotkań poza domem i pracą, dostępnych o różnych porach dnia dla dzieci i młodzieży, rodzin z dziećmi, seniorów itd. Przewiduje się realizację działań infrastrukturalnych oraz organizację wydarzeń (np. spotkań, warsztatów grup młodzieży i sąsiadów).
3 Realizowane kierunki działań	1.5. Integracja mieszkańców obszarze rewitalizacji 3.1. Zrównoważone, przyjazne i bezpieczne miejsca na obszarze rewitalizacji

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 5	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Poprawa komunikacji publicznej obszaru rewitalizacji z innymi ośrodkami miejskimi i obszarami wiejskimi gminy Osiek
2 Zakres	Stałe rozwijanie oferty transportu publicznego (zwłaszcza autobusowego) na obszarze rewitalizacji w celu zwiększenia dostępności oferty usług publicznych i komercyjnych dla mieszkańców (zwłaszcza obszarów wiejskich Gminy Osiek, a także obszaru rewitalizacji z innymi większymi ośrodkami miejskimi np. zwiększenie liczby połączeń z Kielcami, Krakowem). Planuje się m.in. realizację projektów pilotażowych w zakresie częstotliwości godzin odjazdów i przyjazdów busów, jak i eksperymentowanie z modyfikowaniem istniejących tras lub wprowadzaniem do rozkładu nowych linii.
3 Realizowane kierunki działań	3.2. Rozwijanie zrównoważonej mobilności na obszarze rewitalizacji 3.6 Poprawa dostępności obiektów, miejsc/ przestrzeni i usług na obszarze rewitalizacji dla osób ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 6	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Błękitno-zielony obszar rewitalizacji
2 Zakres	Wypracowanie oraz wdrażanie na etapie realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych standardów, które poprawią stan dostosowania infrastruktury do zmiany klimatu. Systematyczne uzupełnianie zieleni na obszarze rewitalizacji oraz realizacja instalacji, które sprzyjają zwiększaniu retencji (np. łąki kwietne i ogrody deszczowe) itp.
3 Realizowane kierunki działań	2.3. Tworzenie nowej infrastruktury dla integracji i usług publicznych na obszarze rewitalizacji 3.4. Rozwijanie i poprawa błękitno-zielonej infrastruktury

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 7	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Kompleksowe wsparcie przedsiębiorców na obszarze rewitalizacji
2 Zakres	Szeroka oferta wsparcia dla początkujących przedsiębiorców działających na obszarze miasta Osiek. Stworzenie miejsca inkubacji

	nowych firm, które jednocześnie ułatwi nawiązywanie relacji pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami. Oferta doradztwa, szkoleń i konsultacji itp., zwłaszcza w zakresie zakładania i prowadzenia firmy, marketingu i księgowości. Promowanie usług oferowanych przez przedsiębiorców na obszarze rewitalizacji m.in. poprzez stworzenie programu popularyzującego oferowane przez nich usługi wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji.
3 Realizowane kierunki działań	2.4. Wspieranie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji 4.3. Współpracujący i innowacyjny Zespół ds. Rewitalizacji

Przedsięwzięcie uzupełniające nr 8	
1 Nazwa przedsięwzięcia	Tworzenie i wspieranie podmiotów ekonomii społecznej na obszarze rewitalizacji
2 Zakres	Powstanie na obszarze rewitalizacji podmiotu lub podmiotów ekonomii społecznej (np. spółdzielni socjalnej), które pozwolą na aktywizację społeczno-zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i znajdujących się w trudnej sytuacji.
3 Realizowane kierunki działań	2.4 Wspieranie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji 3.6 Poprawa dostępności obiektów, miejsc/ przestrzeni i usług na obszarze rewitalizacji w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami

7. Opis podejścia zintegrowanego

Aby cele Gminnego Programu Rewitalizacji zostały osiągnięte, niezbędne jest jednoczesne realizowanie wielu zróżnicowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Ich integracja, a także koordynacja działań wszystkich zaangażowanych podmiotów i osób, wynika zarówno z kompleksowego charakteru, jak i szerokiego zakresu zidentyfikowanych projektów.

Kluczowe kierunki działań i komplementarność projektów

W oparciu o najważniejsze kierunki działań, wskazane w poprzednim rozdziale, przyszłe przedsięwzięcia powinny być **komplementarne**. Oznacza to, że projektowany program rewitalizacji musi być ściśle powiązany z innymi inicjatywami, które przyczyniają się do rozwiązania podobnych problemów na obszarze rewitalizacji oraz wspierają realizację zbliżonych lub powiązanych celów.

Przykładem takiej komplementarności są projekty wspierające **integrację mieszkańców obszaru rewitalizacji**. Obejmują one zarówno przedsięwzięcia podstawowe, takie jak „Dialog dla Rewitalizacji”, jak i uzupełniające, np. „Wspieranie inicjatyw oddolnych”.

Tabela 21 Matryca powiązań między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi ujętym w GPR

Nr projektu	Nazwa projektu	Powiązania z innymi projektami
1	Osiek – Aktywna Przestrzeń Społeczna i Gospodarcza	Zadanie nr 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
2	Osiek w Zielonym Blasku – Termomodernizacja i OZE na obszarze rewitalizacji	Zadanie nr 1, 5, 6, 7, 8
3	Modernizacja infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na obszarze rewitalizacji	Zadanie nr 1, 2, 7
4	Bezpieczne drogi i ścieżki – modernizacja infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej oraz budowa monitoringu	Zadanie nr 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9
5	Twoja Droga do Zatrudnienia	Zadanie nr 1, 2, 3
6	Z Pasją po 60-tce	Zadania 1, 2, 3, 7
7	W rodzinie siła	Zadania 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9
8	Szansa na sukces- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizacji	Zadania 1, 2, 4, 7
9	Dialog dla Rewitalizacji	Zadania 1, 9, 7

Źródło: opracowanie własne

Mechanizmy koordynacji i monitoringu

Skuteczna integracja działań i przedsięwzięć GPR wymaga **cyklicznego przeglądu potrzeb interesariuszy** oraz bieżącego monitorowania stanu realizacji projektów. Kluczowym mechanizmem koordynacyjnym będą regularne spotkania Zespołu ds. Rewitalizacji. Podczas tych spotkań omawiane będą wzajemne powiązania między poszczególnymi przedsięwzięciami.

Co ważne dla sukcesu programu, działania integrujące społeczność miasta Osiek będą realizowane równocześnie z poprawą i rozwojem infrastruktury służącej integracji, sportowi, zdrowiu i kulturze. Całość działań koordynacyjnych zostanie ukierunkowana na to, aby wszystkie przedsięwzięcia

rewitalizacyjne efektywnie i trwale przyczyniły się do poprawy oferty usług publicznych, ulepszenia przestrzeni publicznej oraz minimalizacji wykluczenia społecznego na obszarze objętym rewitalizacją.

Komplementarność programu: synergia dla rewitalizacji

Rewitalizacja to złożony proces, który ma na celu wydobyć zdegradowany obszar z kryzysu. Przewidujemy kompleksowe działania, które będą integrować różnorodne przedsięwzięcia, aby skutecznie wspierać społeczność lokalną, przestrzeń i gospodarkę. Kluczem do sukcesu jest koordynacja działań na wyznaczonym obszarze, realizowana przez wielu interesariuszy w ramach spójnego programu rewitalizacji.

Co charakteryzuje ten proces?

- **interdyscyplinarność:** łączymy wiedzę i doświadczenie z różnych dziedzin, aby osiągnąć maksymalną synergię;
- **kompleksowość:** podchodzimy do problemów holistycznie, uwzględniając wszystkie potrzeby obszaru rewitalizacji;
- **partnerstwo:** współpracujemy ponad podziałami – z lokalną społecznością, instytucjami publicznymi i sektorem prywatnym;
- **reakcja na kryzys:** działamy szybko i efektywnie, odpowiadając na palące problemy społeczne, gospodarcze i przestrzenne.

Zakres i charakter działań

Przewidywane działania rewitalizacyjne to projekty planowane do realizacji w ramach programów unijnych oraz innych funduszy publicznych i prywatnych. Koncentrujemy się na aspekcie społecznym, ale zawsze uwzględniamy rozwój gospodarczy, funkcjonalno-przestrzenny, techniczny oraz środowiskowy. Nie chodzi o doraźne remonty, lecz o trwałe zmiany strukturalne, które zapewnią długofalowy rozwój.

Planowanie i realizacja przedsięwzięć

Wszystkie planowane inicjatywy mają na celu zaspokojenie najpilniejszych potrzeb obszaru rewitalizacji i przyniesienie trwałych, długoterminowych efektów. Kluczowa jest **kompleksowość interwencji** – nie dopuszczamy do realizacji wybiórczych projektów, które koncentrują się wyłącznie na szybkim efekcie estetycznym czy modernizacjach, bez wprowadzania istotnych zmian strukturalnych. Takie podejście gwarantuje wielowymiarowy i strategiczny charakter rewitalizacji, niezbędny dla skutecznego i trwałego rozwoju.

Komplementarność obszarowa: precyzyjne interwencje w kluczowych lokalizacjach

Komplementarność ta oznacza, że nasze działania rewitalizacyjne są precyzyjnie ukierunkowane na konkretne obszary, które najbardziej potrzebują wsparcia. Obszar rewitalizacji został wyznaczony na podstawie szczegółowej analizy, zawartej w dokumencie „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla Miasta i Gminy Osiek”, a następnie formalnie przyjęty uchwałą nr XVI/100/25 Rady Miejskiej w Osieku z dn. 26 czerwca 2025r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Osiek.

Struktura obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji obejmuje wszystkich mieszkańców **miasta Osiek**. To właśnie na terenie miasta zidentyfikowano największą koncentrację negatywnych zjawisk, zwłaszcza w sferze społecznej.

Te problemy często współwystępują z trudnościami w innych obszarach, takich jak gospodarka, środowisko, sfera funkcjonalno-przestrzenna oraz infrastruktura techniczna. Jednocześnie teren miasta jest kluczowy dla rozwoju Gminy Osiek.

Cele i zakres przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia zawarte w Gminnym Programie Rewitalizacji są ukierunkowane na rozwiązywanie problemów specyficznych dla obszaru rewitalizacji. Dzięki temu, że obszar ten pełni funkcje centro twórcze (handlowo-usługowe, administracyjne, rekreacyjne, kulturalne), pozytywne efekty rewitalizacji wpłyną nie tylko na nie same, ale także na całą społeczność gminy.

Komplementarność i koncentracja działań

Podczas opracowywania Programu uwzględniono ściśle powiązania pomiędzy przedsięwzięciami realizowanymi we wszystkich sferach kryzysowych. Dzięki temu planowane jest osiągnięcie wzajemne dopełniających się efektów rewitalizacji, a rezultaty działań będą widoczne zarówno na obszarze rewitalizacji, jak i na terenach sąsiednich. **Przestrzenna komplementarność** jest zapewniona poprzez koncentrację interwencji na terenie miasta, dostosowanej do jego specyficznych problemów, skali i wielkości.

Komplementarność problemowa: kompleksowa odpowiedź na wyzwania

Komplementarność ta oznacza, że wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne tworzą spójną i uzupełniającą się całość, a co za tym idzie wspólnie przyczyniają się one do łagodzenia lub rozwiązywania kluczowych problemów zdiagnozowanych w różnych sferach kryzysowych: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej. Szczególny nacisk położono na kwestie społeczno-gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne i środowiskowe.

Projekty społeczno-gospodarcze

Działania o charakterze społeczno-gospodarczym kierowane są przede wszystkim do grup najbardziej zagrożonych marginalizacją na obszarze rewitalizacji. Należą do nich osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz młodzież z rodzin dotkniętych szeroko rozumianą bezradnością życiową. Celem tych przedsięwzięć jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz zwiększenie aktywizacji zawodowej poprzez różnorodne projekty podnoszące kompetencje, umiejętności i przedsiębiorczość mieszkańców. Równocześnie wspieramy aktywizację społeczną i obywatelską, angażując mieszkańców w życie lokalnej społeczności.

Projekty przestrzenno-funkcjonalne i środowiskowe

Aktywizacji społecznej sprzyjają również projekty poprawiające warunki przestrzenne obszaru rewitalizacji. Kluczowe są przedsięwzięcia kompleksowo zmieniające przestrzeń publiczną, które mają wykreować bezpieczną, atrakcyjną i nowoczesną przestrzeń. Wspierają je inne inicjatywy poprawiające jakość przestrzeni publicznej, ułatwiające dostęp do oferty kulturalnej oraz promujące aktywne formy spędzania czasu wolnego. Dodatkowo, szeroko zakrojone działania mają na celu ograniczenie źródeł niskiej emisji, co korzystnie wpłynie na jakość środowiska naturalnego.

Zgodność z dokumentami strategicznymi

Wszystkie projekty są w pełni zgodne z celami określonymi w dokumentach strategicznych i planistycznych gminy. Dzięki temu skutecznie odpowiadają na zdiagnozowane problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji, zapewniając spójność i efektywność działań.

Komplementarność proceduralno – instytucjonalna

System zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji oparty będzie na współpracy Zespołu ds. Rewitalizacji oraz uspołecznionego Komitetu Rewitalizacji. Dzięki temu systemowi możliwe jest efektywne współdziałanie różnych instytucji oraz prowadzenie spójnych procedur zarządczych na etapie przygotowywania i wdrażania Programu.

Kompetencje i organizacja Zespołu zadaniowego

Nadzór nad pracą zespołu sprawuje Burmistrz Miasta i Gminy, natomiast funkcję przewodniczącego pełni Zastępca Burmistrza. Zespół ds. Rewitalizacji tworzą przedstawiciele wszystkich kluczowych komórek merytorycznych Urzędu Miasta oraz kierownicy jednostek organizacyjnych istotnych dla procesu rewitalizacji.

Zadania i funkcje Zespołu zadaniowego

Głównym zadaniem Zespołu jest koordynacja prac związanych z przygotowaniem i wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz szerokie włączenie społeczne na wszystkich etapach tego procesu.

Do obowiązków Zespołu należy również prowadzenie monitoringu realizacji poszczególnych działań rewitalizacyjnych, koordynacja współpracy pomiędzy jednostkami gminy, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami zaangażowanymi w realizację programu. To Zespół będzie rekomendował zmiany i korekty w realizowanych zadaniach na podstawie regularnych sprawozdań dotyczących postępów.

Program Rewitalizacji: inicjatywy lokalnej społeczności na rzecz rozwoju

Gminny Program Rewitalizacji opiera się na realnych potrzebach mieszkańców. Przedsięwzięcia w nim ujęte to bezpośrednia odpowiedź na problemy zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji. Co ważne, nie są to projekty narzucone "z góry", a takie, które powstały w drodze szerokich konsultacji społecznych, jako oddolne inicjatywy zgłaszane przez samych zainteresowanych. Każdy projekt jest spójny z celami Programu i uzupełnia inne działania w nim zawarte. Urząd Miasta i Gminy dysponuje również kadrą o niezbędnym potencjale do skutecznego przygotowania wniosków, wdrożenia i rozliczenia otrzymanych dotacji.

Komplementarność międzyokresowa: doświadczenie i plany na przyszłość

W latach 2016-2024 Gmina Osiek nie wdrażała formalnego Programu Rewitalizacji. Mimo braku tego dokumentu, gmina podejmowała szereg istotnych inicjatyw i realizowała różnorodne projekty, które znacząco przyczyniły się do rozwoju i poprawy warunków życia na terenie miasta Osiek. Działania te były podejmowane na podstawie innych dokumentów strategicznych i planistycznych, które jednoznacznie wskazywały miasto jako obszar wymagający szczególnego wsparcia i uwagi. W tych dokumentach miasto Osiek było określane również jako jeden z kluczowych elementów zrównoważonego rozwoju całej gminy, co podkreślało jego znaczenie zarówno w kontekście społecznym, jak i gospodarczym. Dzięki podejmowanym działaniom, pomimo braku formalnego

programu rewitalizacji, udało się zainicjować pozytywne zmiany, które stworzyły solidne podstawy do przyszłych, kompleksowych działań rewitalizacyjnych na tym terenie.

Oto przykłady wcześniejszych przedsięwzięć realizowanych na terenie miasta w ostatnich latach:

- Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków na terenie Miasta i Gminy Osiek (Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych). W ramach projektu wykonano modernizację oczyszczalni ścieków i budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Osiek, Długotęka, Kąty i Lipnik na długości 10 km. W ramach projektu wykonane zostały zadania:
 - „Modernizacja oczyszczalni ścieków na terenie Miasta i Gminy Osiek”,
 - „Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie Miasta i Gminy Osiek”,
- Rozbudowa wraz z modernizacją oświetlenia ulicznego na terenie Miasta i Gminy Osiek.
- Budowa nowego zaplecza szatniowo-sanitarnego przy stadionie Klubu sportowego Piast Osiek.
- Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie Miasta i Gminy Osiek (RPO WŚ 2014-2020 działanie 3.3),

Komplementarność finansowa

Projekty rewitalizacyjne ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji będą finansowane ze środków własnych gminy, uzupełnianych funduszami strukturalnymi Unii Europejskiej, krajowymi programami rządowymi oraz kapitałem prywatnym.

W ramach planowanych działań, obejmujących zarówno projekty społeczno-gospodarcze, jak i inwestycyjne, zapewniona zostanie różnorodność źródeł finansowania. Dzięki temu Gminny Program Rewitalizacji w pełni realizuje zasadę komplementarności finansowej, gwarantując stabilność i efektywność realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

8. Szacunkowy budżet Programu

Realizacja **Gminnego Programu Rewitalizacji** przewiduje łączny budżet przekraczający **44,5 mln zł**. Z tej kwoty, ponad **42 mln zł** zostanie przeznaczona na kluczowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne, natomiast pozostałe **2,2 mln zł** pokryją koszty działań uzupełniających.

Głównym filarem finansowania GPR będą **środki zewnętrzne**, w tym fundusze **Unii Europejskiej** oraz **krajowe** programy wsparcia. Gmina Osiek, z uwagi na swoje ograniczone możliwości finansowe, priorytetowo traktować będzie pozyskiwanie współfinansowania dla planowanych projektów. W drugiej kolejności, w miarę dostępności budżetowej, rozważane będzie finansowanie wybranych inicjatyw wyłącznie ze środków własnych gminy.

Warto również podkreślić, że sukces GPR będzie w dużej mierze zależał od **zasobów własnych interesariuszy** zaangażowanych w proces rewitalizacji. Obejmują one między innymi:

- **pracę wolontariuszy, społeczników i liderów lokalnych,**
- **dostępne zasoby lokalowe,**
- **specjalistyczny sprzęt,**
- **wsparcie finansowe podmiotów prywatnych i organizacji pozarządowych.**

Tabela 22 Szacowane koszty realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z GPR

Rodzaj przedsięwzięć	Budżet Gminy Osiek	Środki UE	Środki krajowe	Instrumenty zwrotne	Środki prywatne	Szacunkowa wartość ogółem
Szacowane środki na realizację podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	2 131 750,00 zł	36 239 750,00 zł	2 131 750,00 zł	1 279 050,00 zł	852 700,00 zł	42 635 000,00 zł
Szacowane środki na realizację pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	350 000,00 zł	1 500 000,00 zł	150 000,00 zł	150 000,00 zł	50 000,00 zł	2 200 000,00 zł
Ogółem	2 481 750,00 zł	37 739 750,00 zł	2 281 750,00 zł	1 429 050,00 zł	902 700,00 zł	44 835 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne

Potencjalne źródła finansowania Programu

Skuteczna rewitalizacja wymaga **kompleksowego i elastycznego podejścia do finansowania**. Oznacza to łączenie różnych źródeł środków – zarówno **własnych**, pochodzących od Gminy Osiek i innych interesariuszy (w tym prywatnych), jak i **zewnętrznych**, takich jak dotacje czy preferencyjne pożyczki z funduszy europejskich i krajowych.

Warto podkreślić, że możliwości finansowania projektów rewitalizacyjnych są dynamiczne. Do 2030 roku, czyli końca okresu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, mogą pojawić się nowe programy, inne mogą zostać wycofane, a zasady pozyskiwania środków mogą ulec zmianie. Kluczowe będzie więc **bieżące monitorowanie dostępnych możliwości** i elastyczne reagowanie na zmieniające się warunki. W przypadku braku pierwotnie zakładanego dofinansowania, Gmina Osiek będzie aktywnie poszukiwać alternatywnych źródeł lub w razie konieczności wspierać projekty ze środków własnych.

Kluczowe zewnętrzne źródła finansowania

Główne zewnętrzne źródła finansowania obejmują szeroki zakres programów i funduszy, w tym:

- **Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027,**
- **Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) na lata 2023-2027,**
- **Krajowy Plan Odbudowy (KPO),**
- **dotacje** z instytucji takich jak Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Świętokrzyski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego oraz Powiatowy Urząd Pracy.
- **pożyczki i kredyty bankowe.**

Poniżej przedstawiamy krótki opis wybranych programów, które mogą być kluczowe dla finansowania projektów GPR.

Instrumenty Unii Europejskiej: Perspektywa 2021-2027

Gmina Osiek będzie miała możliwość korzystania z instrumentów nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027:

- **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS):** Ten program, będący następcą POLiŚ, skupi się na gospodarce niskoemisyjnej, ochronie środowiska, przeciwdziałaniu zmianom klimatu i adaptacji do nich. Wesprze również inwestycje transportowe, ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe.
- **Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG):** Kontynuując programy POIG i POIR, FENG będzie wspierać projekty badawczo-rozwojowe, innowacyjne oraz zwiększające konkurencyjność polskiej gospodarki. Beneficjentami będą m.in. przedsiębiorcy, instytucje naukowe oraz ośrodki innowacji.
- **Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS):** Jako następca programu POWER, FERS skupi się na poprawie sytuacji na rynku pracy, zwiększeniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, wspieraniu opieki nad dziećmi, podnoszeniu jakości edukacji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej, ochronie zdrowia (w tym kształceniu podyplomowym kadr medycznych) oraz budowaniu potencjału partnerów społecznych.
- **Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC):** Ten program, kontynuujący działania Polski Cyfrowej, będzie koncentrować się na budowie społeczeństwa informacyjnego, zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego internetu, rozwoju e-usług publicznych, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa, wspieraniu gospodarki opartej na danych oraz rozwijaniu zaawansowanych kompetencji cyfrowych.
- **Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW):** Program wsparcia tzw. Polski Wschodniej, realizowany już po raz trzeci, wspiera rozwój przedsiębiorczości, modernizację energetyki, adaptację do zmian klimatu, ochronę przyrody, zrównoważoną mobilność miejską, gospodarkę o obiegu zamkniętym, poprawę dostępności transportowej, rozwój miejsc aktywności społecznej i produktów turystycznych, a także podmioty świadczące usługi sanatoryjne/uzdrowiskowe.
- **Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027:** Na poziomie regionalnym, środki polityki spójności będą kontynuowane w ramach dotychczasowego Regionalnego Programu Operacyjnego.

Programy dedykowane obszarom wiejskim

- **Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) na lata 2023-2027:** Program ten skupia się na wspieraniu sektora rolno-spożywczego (szczególnie owoców i warzyw) oraz działaniach związanych z wpływem rolnictwa na klimat i środowisko.
- **Krajowy Plan Odbudowy (KPO):** Oparty na Europejskim Planie Odbudowy, KPO ma na celu zwiększenie produktywności gospodarki i tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy w wybranych sektorach.
- **Inicjatywy zarządzane z poziomu europejskiego:** Gmina Osiek będzie mogła również korzystać z programów takich jak Erasmus+, LIFE, Cyfrowa Europa czy Interreg, a także ze środków dostępnych w ramach umów międzynarodowych (np. Norweski Mechanizm Finansowy, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego).

Krajowe instrumenty finansowania

Poza środkami unijnymi, Gmina Osiek będzie mogła ubiegać się o dofinansowanie z szeregu **krajowych instrumentów**, w tym:

- **Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg:** Program finansuje budowę, przebudowę i remont dróg powiatowych, gminnych oraz przebudowę dróg wewnętrznych, które mogą zostać zaliczone do dróg publicznych.
- **Program Rozwoju Elektromobilności:** Wspiera projekty związane z rozwojem elektromobilności i transportem opartym na paliwach alternatywnych.
- **Program Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych (SIM):** Instrument wsparcia dla samorządów realizujących inwestycje w formule społecznego budownictwa czynszowego.
- **Pozostałe programy finansowane z budżetu państwa:** obejmujące m.in. programy z zakresu ochrony środowiska (NFOŚiGW, WFOŚiGW), opieki nad wybranymi grupami np. OzN, seniorzy (PFRON, Program Senior+, Program "Aktywni+"), czy dotacje z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Elastyczność i monitorowanie źródeł finansowania

Wskazane powyżej źródła finansowania stanowią katalog otwarty i będą dynamicznie się zmieniać. Wraz z wejściem w życie nowej perspektywy finansowej 2021-2027, projekty będą realizowane w ciągu najbliższych kilku lat, co z pewnością zaowocuje pojawieniem się kolejnych programów dotacyjnych dla samorządów.

Skuteczna identyfikacja i wybór najkorzystniejszych źródeł finansowania dla poszczególnych przedsięwzięć GPR wymaga odpowiedniej organizacji i koordynacji. Dlatego też, Urząd Miasta i Gminy w Osieku będzie **bieżąco monitorować dostępne źródła finansowania**, co zapewni stałą aktualizację i dostosowywanie się do najlepszych możliwości finansowych w celu realizacji planowanych inwestycji.

9. Zintegrowane działania kluczem do sukcesu

Ustawa o rewitalizacji jasno określa, że proces odnowy wymaga **kompleksowego i zintegrowanego podejścia**. To niezbędne, ponieważ Gminny Program Rewitalizacji obejmuje szeroki wachlarz przedsięwzięć z różnych obszarów rozwoju społeczno-gospodarczego miasta Osiek. Aby zapewnić skuteczność, kluczowe jest stworzenie i utrzymanie **stałych zasad współpracy** pomiędzy wszystkimi interesariuszami rewitalizacji na każdym etapie wdrażania programu.

9.1. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, **Burmistrz Miasta i Gminy Osiek** ponosi pełną odpowiedzialność za opracowanie, realizację i nadzór nad Gminnym Programem Rewitalizacji, w tym za ocenę jego aktualności i stopnia wdrożenia. Ze względu na długoterminowy charakter programu oraz szeroki zakres formalnych obowiązków wynikających z przepisów, bieżąca koordynacja procesu rewitalizacji zostanie powierzona specjalnie utworzonemu w tym celu **Zespołowi ds. Rewitalizacji**.

Zespół ds. Rewitalizacji: rola i zadania

Ten **zespół doradczy**, powołany zarządzeniem Burmistrza, będzie składał się między innymi z osób aktywnie zaangażowanych w prace nad przygotowaniem GPR. Zespół będzie realizował zadania i przedsięwzięcia wynikające bezpośrednio z treści GPR oraz z przepisów ustawy o rewitalizacji, w tym:

- **monitorowanie postępów:** bieżące śledzenie realizacji przedsięwzięć i przygotowywanie rocznych raportów dla Burmistrza,
- **ocena efektywności:** analiza poziomu realizacji celów rewitalizacji poprzez przyjęte kierunki działań i wdrażane przedsięwzięcia, zapewniając ich wzajemną integrację,
- **spójność działań:** dbanie o komplementarność i koncentrację działań Gminy Osiek w wyznaczonym obszarze rewitalizacji,
- **przygotowanie ocen śródkresowych:** opracowywanie i przedkładanie Burmistrzowi Miasta i Gminy oceny aktualności i stopnia realizacji GPR,
- **koordynacja międzyinstytucjonalna:** zapewnienie spójności działań podejmowanych przez różne instytucje w ramach procesu rewitalizacji,
- **obsługa Komitetu Rewitalizacji:** zapewnienie wsparcia organizacyjnego dla Komitetu Rewitalizacji.

Skład Zespołu ds. Rewitalizacji: Interdyscyplinarne podejście

W skład Zespołu wejdą przedstawiciele kluczowych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta i Gminy oraz jednostek organizacyjnych (takich jak Biblioteka, Dom Kultury, MGOPS), którzy realizują zadania w obszarach takich jak:

- pomoc społeczna i reintegracja zawodowa,
- rozwój oferty kulturalnej i sportowej dla mieszkańców,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi,
- polityka przestrzenna,
- prowadzenie działalności gospodarczej,
- przygotowanie i realizacja zadań inwestycyjnych,
- strategia rozwoju i pozyskiwanie środków zewnętrznych,
- gospodarowanie nieruchomościami gminy i zasobem mieszkaniowym,
- utrzymanie terenów zieleni i przestrzeni publicznej,
- gospodarka finansowa gminy w ramach budżetu i planów wieloletnich.

Koordinator Zespołu: lider procesu

Pracami Zespołu ds. Rewitalizacji będzie kierował **Koordinator Zespołu**, wyznaczony przez Burmistrza. Jego kluczowe zadania to:

- **planowanie i ustalanie harmonogramu prac Zespołu**, w tym regularnych spotkań i aktywności z interesariuszami procesu rewitalizacji,
- **zapraszanie ekspertów:** włączanie do prac Zespołu zewnętrznych ekspertów oraz przedstawicieli innych jednostek samorządu terytorialnego doświadczonych w rewitalizacji,
- **zapewnienie spójności projektów:** aktywny udział w pracach nad dokumentacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych, dbając o ich zgodność z celami programu,
- **bezpośrednia współpraca z interesariuszami:** ścisła współpraca z grupami interesariuszy określonymi w ustawie o rewitalizacji, w tym wsparcie i zapewnienie ciągłości funkcjonowania

Komitetu Rewitalizacji (organizacja spotkań, protokołowanie, obsługa zapytań, zarządzanie składem),

- **wspieranie partycypacji społecznej:** prowadzenie działań mających na celu zwiększenie udziału interesariuszy w realizacji GPR oraz zapewnienie im możliwości wypowiedzenia się podczas monitoringu i oceny rewitalizacji,
- **sporządzanie raportów:** przygotowywanie projektów raportów podsumowujących stan realizacji GPR do dyskusji w Zespole i przedłożenia Burmistrzowi.

Ta struktura ma zapewnić efektywne i skoordynowane działania na rzecz rewitalizacji, z transparentnym podziałem odpowiedzialności i aktywnym udziałem wszystkich kluczowych stron.

Kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów procesu rewitalizacji będą miały regularne spotkania Zespołu ds. Rewitalizacji. Pozwolą one na identyfikację barier utrudniających realizację przedsięwzięć, rozwiązywanie bieżących problemów, jak i reagowanie na postulaty interesariuszy procesu rewitalizacji. W ramach prac Zespołu przewiduje się możliwość tworzenia zespołów roboczych na potrzeby przygotowania dokumentacji oraz wdrażania jednego lub grupy projektów rewitalizacyjnych. Do prac Zespołu oraz grup roboczych mogą być zapraszani inni pracownicy Urzędu Miasta i Gminy, przedstawiciele mieszkańców, eksperci zewnętrzeni itd.

9.2. Partnerstwo dla Rewitalizacji: współpraca ze społecznością i biznesem

GPR kładzie duży nacisk na **aktywne włączenie** kluczowych partnerów w proces jego realizacji. Mowa tu o organizacjach społecznych i gospodarczych, podmiotach reprezentujących społeczeństwo obywatelskie (w tym te dbające o ochronę środowiska), a także podmiotach odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji.

Już na etapie tworzenia GPR podjęto starania, by te podmioty miały swój udział w opracowaniu dokumentu. Przeprowadzono szereg działań, w tym nabory **fiszki z pomysłami na projekty rewitalizacyjne**, skierowane do organizacji społecznych, różnych grup mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz przedsiębiorców. Zakłada się, że te same podmioty będą aktywnie uczestniczyć w realizacji wybranych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których zakres został szczegółowo określony w GPR.

Komitet Rewitalizacji: podstawa współpracy

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, kluczową platformą zaangażowania tych partnerów będzie **Komitet Rewitalizacji**. Będzie to **organ opiniotawczo-doradczy Burmistrza Miasta i Gminy**, stanowiący forum współpracy i dialogu pomiędzy interesariuszami procesu rewitalizacji a gminnymi organami odpowiedzialnymi za jego koordynację.

Komitet Rewitalizacji będzie odgrywał istotną rolę w opiniowaniu kluczowych etapów rewitalizacji, w tym oceny aktualności i stopnia realizacji GPR, a także projektów zmian w programie. Sposób powoływania składu oraz zasady działania Komitetu zostaną określone w uchwale Rady Miejskiej, która zapewni, że interesariusze będą wyłaniani przez swoich przedstawicieli. Projekt tej uchwały zostanie poddany konsultacjom społecznym.

Aby zapewnić efektywną współpracę z Komitetem Rewitalizacji, opierać się ona będzie na następujących zasadach:

1. **Reprezentatywność:** Komitet będzie reprezentował wszystkie grupy interesariuszy procesu rewitalizacji, w szczególności te wymienione w ustawie, dążąc do samodzielnego wyłaniania przedstawicieli przez poszczególne środowiska.
2. **Różnorodność składu:** W skład Komitetu wejdą przedstawiciele grup i zespołów o charakterze doradczym, konsultacyjnym i inicjatywnym, reprezentujący m.in. seniorów, młodzież itp.
3. **Otwartość i inicjatywa:** Współpraca z Komitetem będzie opierać się na wzajemnej otwartości, tworząc optymalne warunki do swobodnego podejmowania przez Komitet własnych inicjatyw wspierających proces rewitalizacji.
4. **Zbieżność kadencji:** Kadencja Komitetu będzie zsynchronizowana z częstotliwością sporządzania oceny aktualności i stopnia realizacji GPR (ocena śródkresowa).

9.3. Zarządzanie GPR: koszty i efektywność

Efektywne zarządzanie procesem rewitalizacji jest kluczowe i zgodnie z ustawą o rewitalizacji, powinno być odzwierciedlone w kosztach programu. W Gminie Osiek, **realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji będzie opierać się głównie na zaangażowaniu i pracy pracowników Urzędu Miasta i Gminy oraz jej jednostek organizacyjnych.** Zadania związane z GPR będą wykonywane w ramach ich bieżących obowiązków służbowych.

Koszty zarządzania GPR obejmują zatem wyłącznie te działania, które Gmina Osiek jest zobowiązana realizować na mocy bezpośrednich postanowień programu oraz przepisów ustawy o rewitalizacji. W okresie wdrażania programu, od 2025 do 2030 roku, te koszty obejmą:

- **wsparcie i efektywna organizacja prac Komitetu Rewitalizacji:** ten organ opiniodawczo-doradczy Burmistrza Miasta i Gminy będzie wspierany przez cały okres realizacji GPR;

- **zapewnienie ciągłości realizacji GPR:** osiągnięte zostanie to poprzez wyznaczenie merytorycznego pracownika, pełniącego funkcję koordynatora Zespołu ds. Rewitalizacji, co będzie kosztem ponoszonym przez cały okres trwania programu;
- **koszty regularnych spotkań Zespołu ds. Rewitalizacji:** spotkania będą odbywać się cyklicznie przez cały okres realizacji GPR;
- **monitorowanie postępów GPR i przygotowanie ocen:** koszty te obejmują przygotowanie oceny aktualności i stopnia realizacji GPR zgodnie z przyjętym systemem monitorowania i oceny, co będzie miało miejsce średnio raz na trzy lata.

Szacowane koszty zarządzania GPR

Poniższa tabela przedstawia przybliżone koszty zarządzania realizacją GPR w poszczególnych latach:

Tabela 23 Przybliżone koszty zarządzania realizacją GPR

Rok realizacji Programu	Szacowana wysokość kosztów zarządzania realizacją programu
2025	15 000,00 zł
2026	15 000,00 zł
2027	25 000,00 zł
2028	15 000,00 zł
2029	15 000,00 zł
2030	25 000,00 zł
Razem	110 000,00 zł

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Dodatkowe wsparcie i perspektywy finansowania

Warto zaznaczyć, że dodatkowe środki, które usprawnią realizację programu, zostały przewidziane w ramach konkretnych projektów rewitalizacyjnych, ujętych w kierunkach działań związanych z Zespołem ds. Rewitalizacji czy Komitetem Rewitalizacyjnym. Aby zapewnić skuteczną realizację zadań w ramach programu, Gmina Osiek będzie aktywnie dążyć do pozyskiwania **zewnętrznego wsparcia** na pokrycie przynajmniej części kosztów zarządzania procesem, na przykład w ramach dostępnych programów Pomocy Technicznej, jeśli tylko taka możliwość się pojawi.

9.4. Harmonogram wdrażania GPR

Gminny Program Rewitalizacji w Osieku to sześcioletnie przedsięwzięcie, rozciągające się **do 2030 roku**. Prace nad programem zostały zainicjowane w 2025 roku, kiedy to rozpoczęto również przygotowania do wielu kluczowych projektów rewitalizacyjnych, zgłoszonych przez interesariuszy.

Przyjęty harmonogram GPR koncentruje się na najważniejszych etapach i działaniach. Szczególną uwagę poświęcono **etapowi przygotowawczemu**, który jest kluczowy dla sukcesu całego przedsięwzięcia. Ten etap obejmuje **rzetelne opracowanie założeń przedprojektowych**, uzgadnianych i dopracowywanych wspólnie przez wszystkich interesariuszy.

Zgodnie z przyjętym systemem monitorowania i oceny, do 2030 roku powstanie **5 raportów dotyczących stanu realizacji Programu**, obejmujących każdy pełny rok wdrożenia, począwszy od 2026 roku. Ponadto, sporządzona zostanie **ocena aktualności i stopnia realizacji GPR**, zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Po zakończeniu realizacji programu, w **2031 roku**, zaplanowano przeprowadzenie **oceny efektów programu (ocena ex post)**. Jej celem będzie weryfikacja zasadności kontynuacji procesu rewitalizacji w wyznaczonym obszarze oraz ocena trafności przyjętych założeń i osiągniętych rezultatów.

W całym okresie realizacji GPR przewiduje się **aktywny udział Komitetu Rewitalizacji** w procesach monitorowania i ewaluacji. Szczegółowy harmonogram przedstawia się następująco:

Rok 2025:

- **Pierwsza połowa roku:** skupia się na pracach przygotowawczych dla wybranych przedsięwzięć rewitalizacyjnych; obejmuje to opracowanie dokumentacji projektowej, koncepcji, kosztorysów oraz ewentualnych Programów Funkcjonalno-Użytkowych.
- **Druga połowa roku:** nastąpi formalne przyjęcie Gminnego Programu Rewitalizacji uchwałą Rady Miejskiej. Równocześnie kontynuowane będą prace przygotowawcze i wdrożeniowe dotyczące wybranych przedsięwzięć rewitalizacyjnych; zaplanowano również przyjęcie uchwały określającej zasady działania Komitetu Rewitalizacji, nabór na jego członków oraz powołanie Komitetu Rewitalizacji pierwszej kadencji; w tym okresie zostanie także przygotowany i złożony wniosek w ramach działania 6.2 „Rewitalizacja miast” z programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027; w okresie tym przewiduje się także powołanie Komitetu Rewitalizacyjnego.

Rok 2026:

- **Pierwsza połowa roku:** kluczowym działaniem będzie wdrożenie systemu zarządzania określonego w GPR, a także przygotowanie i wdrażanie inwestycji rewitalizacyjnych; przewidziane jest także przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji GPR za 2025r.
- **Druga połowa roku:** kontynuacja przygotowywania i wdrażania kolejnych projektów rewitalizacyjnych.

Rok 2027:

- **Pierwsza połowa roku:** obejmuje przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji GPR za rok 2026; będą także kontynuowane prace nad przygotowaniem i wdrażaniem przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a także aktywne działania w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na ich realizację.
- **Druga połowa roku:** planuje się dalsze przygotowywanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rok 2028:

- **Pierwsza połowa roku:** przygotowany zostanie Raport dotyczący stanu realizacji GPR za rok 2027; nastąpi zakończenie prac Komitetu Rewitalizacji pierwszej kadencji i powołanie Komitetu drugiej kadencji. Kontynuowane będą przygotowania i wdrażanie projektów rewitalizacyjnych, z intensyfikacją działań w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych. W tym okresie zostanie również przygotowana pierwsza Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR (ocena śródkresowa).

- **Druga połowa roku:** przewidziano dalsze przygotowywanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rok 2029:

- **Pierwsza połowa roku:** Nastąpi przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji GPR za rok 2028. Kontynuowane będą przygotowania i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz aktywne działania w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.
- **Druga połowa roku:** Oprócz przygotowywania i wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, szczególny nacisk zostanie położony na aktywne kształtowanie zasad realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, głównie w ramach kolejnej perspektywy unijnej na lata 2028-2035.

Rok 2030:

- **Pierwsza połowa roku:** Przewiduje się przygotowanie Raportu dotyczącego stanu realizacji GPR za rok 2029. Dalsze działania obejmą przygotowywanie i wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz aktywne pozyskiwanie środków zewnętrznych na ich realizację.
- **Druga połowa roku:** Kontynuowane będą przygotowania i wdrażanie projektów rewitalizacyjnych oraz aktywne działania w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.

Rok 2031:

- **Pierwsza połowa roku:** Przygotowany zostanie Raport dotyczący stanu realizacji GPR za rok 2030. Nastąpią dalsze działania związane z opracowaniem i wdrażaniem przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz aktywne pozyskiwanie środków zewnętrznych. W tym okresie rozpoczną się również prace koncepcyjne nad kolejnym GPR.
- **Druga połowa roku:** Finalnie przygotowany zostanie Raport dotyczący stanu realizacji GPR oraz przeprowadzona ocena osiągniętych efektów programu po zakończeniu jego realizacji.

10. Ocena i monitorowania Programu

Celem nadrzędnym jest stworzenie skutecznego mechanizmu reakcji na przebieg realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, co pozwoli na wprowadzanie niezbędnych zmian w trakcie jego trwania, gdy realizacja odbiega od początkowych założeń. Efektywnie działający system monitorowania i oceny GPR pozytywnie wpływa na sposób zarządzania programem, wzmacniając poczucie partnerstwa i współodpowiedzialności wśród interesariuszy, a także usprawnia przepływ informacji między realizatorami projektów a podmiotami zainteresowanymi postępami rewitalizacji.

Realizacja i nadzór

GPR jest wdrażany przez liczne podmioty i instytucje, które odpowiadają za projekty rewitalizacyjne w pięciu kluczowych sferach: **społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej i gospodarczej**. Ze względu na **kompleksowy charakter** GPR, jego realizacja jest stale analizowana przez **Zespół ds. Rewitalizacji**. W proces ten aktywnie włączani są interesariusze z **Komitetu Rewitalizacji**, którzy dzielą się swoją wiedzą i zaangażowaniem. Kluczowe jest zarówno **bieżące monitorowanie postępów** wdrażanych projektów, jak i **szersza ocena długofalowych skutków i efektów** całego procesu rewitalizacji.

System monitorowania i oceny

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 9 ustawy o rewitalizacji, GPR musi posiadać **system monitorowania i oceny Programu**. Składa się on z dwóch głównych komponentów:

1. **Monitorowanie postępów realizacji:** Polega na regularnym raportowaniu bezpośrednich rezultatów przedsięwzięć, odnosząc się do ustalonych ram finansowych i harmonogramów. Ten element jest prowadzony **corocznie**.
2. **Ocena osiągnięcia celów:** Skupia się na ewaluacji stopnia wdrażania zakładanych celów rewitalizacji, które są realizowane poprzez konkretne kierunki działań i przedsięwzięcia. Ze względu na to, że ocena trafności i skuteczności tych działań często wymaga dłuższego czasu obserwacji, jest ona przeprowadzana z mniejszą częstotliwością – **raz na 3 lata**. Taki cykl pozwala na kompleksową ocenę programu i jego ogólnej aktualności, zgodnie z wytycznymi ustawy o rewitalizacji.

10.1. Monitorowanie postępów realizacji programu

Celem **monitorowania postępów Gminnego Programu Rewitalizacji** jest bieżące śledzenie jego wdrażania, co ma zapewnić sprawną realizację kluczowych założeń programu.

Raportowanie i ocena

Głównym narzędziem monitoringu będą **roczne raporty** dotyczące stanu realizacji GPR, sporządzane za rok poprzedni. Prezentacja tych raportów nastąpi na sesji, podczas której omawiany jest **Raport o stanie gminy**. Wcześniej wnioski z raportu zostaną omówione przez **Komitet Rewitalizacji**.

Cel i wykorzystanie Raportów

Podstawowym celem raportu jest **zebranie i usystematyzowanie informacji** o postępach we wdrażaniu GPR. Zebrane dane zostaną wykorzystane do:

- opracowania **Raportu o stanie Gminy Osiek**, sporządzanego co roku na podstawie art. 28aa Ustawy o samorządzie gminnym i przedkładanego Radzie Miejskiej,
- udziału w **obowiązkowym badaniu procesu rewitalizacji w gminach** prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny w ramach systemu statystyki publicznej.

Raport będzie zawierał najważniejsze informacje o postępach realizacji **przedsięwzięć rewitalizacyjnych** ujętych w GPR, w tym odniesienia do ich ram czasowych i finansowych. W razie potrzeby, znajdą się w nim informacje o kolejnych etapach już realizowanych projektów oraz zwięzłe, hasłowe informacje na temat ich aktualnego statusu (np. "w trakcie realizacji", "zakończono realizację").

Wskaźniki i analiza

Ważnym elementem corocznych raportów będzie bieżąca **ocena i analiza osiągniętych wskaźników**. Przykładowy zestaw wskaźników, możliwy do rozbudowania, został zaprezentowany poniżej. Przy jego opracowaniu wykorzystano informacje dotyczące oceny rezultatów poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Liczba wskaźników przyporządkowanych do celów odzwierciedla charakter działań rewitalizacyjnych, które w pierwszej kolejności mają koncentrować się na rozwiązywaniu problemów społecznych na obszarze rewitalizacji. Przy doborze wskaźników uwzględniono także doświadczenia

z prac nad wyznaczeniem granic obszaru rewitalizacji oraz związane z poprzednich Programem Rewitalizacji.

Tabela 24 Lista wskaźników wykorzystywanych do rocznej oceny stanu realizacji GPR

Wskaźnik	Oczekiwany kierunek oddziaływania	Wartość bazowa	Miernik osiągnięcia celu (strzałka wskazuje pożądany trend) (2030)
Celem działań rewitalizacyjnych jest stworzenie sprzyjających warunków do rozwoju społecznego i gospodarczego Osieka poprzez efektywne wykorzystanie jego zasobów kulturowych i przyrodniczych.			
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji	Wzrost wartości wskaźnika	1993	↑
Obszar strategiczny nr 1 Wzmocnienie kapitału społecznego i zwiększenie aktywności obywatelskiej			
Liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku	Spadek wartości wskaźnika	207	↓
Liczba realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych mających na celu integrację mieszkańców	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Liczba organizacji pozarządowych i inicjatyw nieformalnych zaangażowanych w realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Obszar strategiczny nr 2 Stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz innowacyjnych inicjatyw gospodarczych			
Powierzchnia nowoutworzonych lub przebudowanych przestrzeni publicznych	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Liczba podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji	Wzrost wartości wskaźnika	189	↑
Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Liczba powstałych produktów turystycznych na obszarze rewitalizacji	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Obszar strategiczny nr 3 Zapewnienie nowoczesnej, dostępnej i bezpiecznej infrastruktury publicznej dostępnej dla wszystkich:			
Liczba oddanych do użytku placów zabaw/skwerów/miejsc integracji społecznej	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑
Liczba dostosowanych obiektów do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami	Wzrost wartości wskaźnika	0	↑

Liczba doposażonych obiektów kultury, szkół, przedszkoli	Wzrost wartości wskaźnika	0	
Obszar strategiczny nr 4 Efektywne zarządzanie procesem rewitalizacji			
Liczba spotkań Zespołu ds. Rewitalizacji	Wzrost wartości wskaźnika	0	
Liczba przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowanych w partnerstwie z interesariuszami rewitalizacji (spoza Urzędu Miasta i Gminy w Osieku i jej jednostek organizacyjnych)	Wzrost wartości wskaźnika	0	

Źródło: opracowanie własne

Za przygotowanie rocznego **Raportu dotyczącego stanu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR)** odpowiada **Zespół ds. Rewitalizacji**. Jest to zespół roboczy powołany przez Burmistrza Miasta i Gminy.

Rola Koordynatora

Kluczową rolę w tym procesie odgrywa **koordynator zespołu**. To on będzie odpowiedzialny za **zebranie i usystematyzowanie wszystkich niezbędnych danych i informacji** potrzebnych do stworzenia Raportu.

10.2. Ocena aktualności i postępów Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji będzie poddawany **ocenie aktualności i stopnia realizacji co trzy lata**. Pierwsza taka ocena zostanie przeprowadzona w pierwszej połowie 2028 roku.

Cel i metodologia oceny

Celem tej oceny jest **dogłębna analiza** rocznych raportów z realizacji programu. Obejmie ona m.in. weryfikację **stopnia osiągnięcia wskaźników**, a także analizę **kosztów i harmonogramów** wdrażania poszczególnych przedsięwzięć.

Dokument oceny ma za zadanie dostarczyć wniosków na temat **trafności i aktualności GPR** – na przykład, jak sprawdza się przyjęty system zarządzania – oraz wskazać ewentualne obszary wymagające zmian. W tym celu zostaną wykorzystane **jakościowe metody badawcze**, takie jak:

- spotkania Zespołu ds. Rewitalizacji z podmiotami odpowiedzialnymi za realizację przedsięwzięć,
- wywiady indywidualne i grupowe (fokusowe) z interesariuszami procesu rewitalizacji,
- spacery badawcze.

Dodatkowe elementy oceny

Raz na trzy lata, w ramach oceny aktualności i stopnia realizacji GPR, zostaną uwzględnione **wnioski z badań społecznych**, które mają za zadanie ocenić efektywność przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Analiza ta pozwoli na ocenę stanu zagospodarowania i użyteczności przestrzeni publicznych oraz dostępności obiektów użyteczności publicznej modernizowanych w ramach rewitalizacji.

Przegląd będzie obejmował również:

- wykazy **zakończonych, trwających lub jeszcze nierozpoczętych** przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- analizę **potrzeb i zasobów instytucjonalnych** (w tym partnerów spoza sektora publicznego) niezbędnych do zarządzania procesem rewitalizacji;
- identyfikację **barier i priorytetów** na pozostałe lata wdrażania GPR.

Odpowiedzialność i decyzje

Za sporządzenie oceny aktualności i stopnia realizacji GPR odpowiada **Zespół ds. Rewitalizacji**. Opracowany dokument zostanie przedłożony **Komitetowi Rewitalizacji** przez Burmistrza Miasta i Gminy. Zadaniem Komitetu będzie ocena, czy w kontekście postępów realizacji GPR i osiągniętych efektów, konieczne jest przystąpienie do jego **aktualizacji**.

11. Wpływ Programu na lokalne regulacje

Realizacja **Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Osiek do 2030 r.** nie przewiduje konieczności wprowadzania zmian w istniejących uchwałach ani planach.

1. Polityka Mieszkaniowa

Nie ma planów wprowadzania zmian w uchwale nr XXVI/194/21 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 19 kwietnia 2021 r. w sprawie "**Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Osiek na lata 2021-2026**"

2. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Wdrażanie GPR nie wymaga aktualizacji **Planu zagospodarowania przestrzennego miasta Osiek** (uchwała nr XLIII/284/22 Rady Miejskiej z dnia 31 października 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Osiek). Co więcej, w ramach realizacji GPR nie planuje się tworzenia **miejscowego planu rewitalizacji**.

3. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Nie przewiduje się również ustanowienia **Specjalnej Strefy Rewitalizacji**, o której mowa w art. 25 Ustawy z 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w związku z realizacją GPR.

Spis tabel

Tabela 1 Liczba mieszkańców objętych rewitalizacją do ogółu mieszkańców gminy	5
Tabela 2 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej przyznawanej przez OPS w Osieku w latach 2022-2024	23
Tabela 3 Liczba rodzin korzystających ze wsparcia MGOPS w Osieku w 2024r. zamieszkująca obszar rewitalizacji – miasto Osiek	24
Tabela 4 Liczba wypłaconych zasiłków stałych, celowych, okresowych w latach 2022-2024 na obszarze rewitalizacji - miasta i ogółem w Gminie Osiek	24
Tabela 5 Liczba dzieci i młodzieży do 14 roku życia korzystająca z dożywiania w szkołach w latach 2022-2024 na obszarze rewitalizacji – miasta i ogółem w Gminie Osiek	24
Tabela 6 Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji miasta i Gminy Osiek w latach 2019 i 2024	24
Tabela 7 Struktura demograficzna na obszarze rewitalizacji i w Gminie Osiek na koniec 2024r.	25
Tabela 8 Liczba osób zarejestrowanych w PUP w Staszowie w latach 2022-2024 w podziale na miasto i Gminę Osiek.....	25
Tabela 9 Liczba przestępstw i wykroczeń w latach 2022-2024 w podziale na miasto i Gminę Osiek	26
Tabela 10 Frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich 2020, parlamentarnych 2023 oraz samorządowych 2024 w podziale na miasto i Gminę Osiek	26
Tabela 11 Liczba stowarzyszeń, fundacji i organizacji społecznych na terenie Miasta i Gminy Osiek	27
Tabela 12 Potencjały lokalne na terenie miasta Osiek.....	28
Tabela 13 Ilość podmiotów wpisanych, nowo rejestrowanych ora wyrejestrowywanych na obszarze rewitalizacji – miasto Osiek w latach 2020-2023	29
Tabela 14 Azbest pozostający do utylizacji na terenie Miasta i Gminy Osiek wg stanu na dzień 17.04.2025r.	32
Tabela 15 Liczba uczniów w placówkach oświatowo-wychowawczych Gminy Osiek w roku szkolnym 2024/2025	43
Tabela 16 Wykaz zabytków znajdujących się na terenie rewitalizacji – miasto Osiek - wpisanych do Rejestru zabytków nieruchomych Świętokrzyskiego Konserwatora Zabytków	46
Tabela 17 Rejestr zabytków znajdujących się na terenie rewitalizacji – miasta Osiek - wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków	47
Tabela 18 Stanowiska archeologiczne wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Osiek	48
Tabela 19 Budynki mieszkalne oddane do użytkowania na terenie Miasta i Gminy Osiek w latach 2021-2024 ..	50
Tabela 20 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej na terenie miasta Osiek.....	50
Tabela 21 Matryca powiązań między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi ujętym w GPR	84
Tabela 22 Szacowane koszty realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z GPR.....	89
Tabela 23 Przybliżone koszty zarządzania realizacją GPR	95
Tabela 24 Lista wskaźników wykorzystywanych do rocznej oceny stanu realizacji GPR	99

Spis map

Mapa 1 Obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji na terenie Gminy Osiek.....	8
Mapa 2 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej na terenie Gminy Osiek w podziale sołectwa i miasto	27
Mapa 3 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej na terenie Gminy Osiek w podziale na sołectwa i miasto	30
Mapa 4 Obszary chronione na terenie Gminy Osiek z zaznaczeniem obszaru rewitalizacji – miasta Osiek.....	34
Mapa 5 Obszary zagrożone powodzią na terenie miasta Osiek.....	36
Mapa 6 Mapa łącznego zagrożenia suszą suma klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną – ocena w siatce pól podstawowych dla miasta Osiek	37
Mapa 7 Obszary i tereny górnicze na obszarze rewitalizacji – miasto Osiek	38
Mapa 8 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej na terenie Gminy Osiek w podziale na sołectwa i miasto	41
Mapa 9 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze funkcjonalno - przestrzennej na terenie Gminy Osiek w podziale sołectwa i miasto	49

Mapa 10 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy Osiek w podziale na sołectwa i miasto	51
Mapa 11 Lokalizacja inwestycji na tle obszarów zagrożonych powodzią	79

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Rynek w Osieku widok z lotu ptaka	4
Zdjęcie 2 Budynek remizy w Osieku po termomodernizacji	10
Zdjęcie 3 Zaplecze szatniowo-sanitarne przy stadionie Klubu sportowego Piast Osiek	11
Zdjęcie 4 Otwarte spotkanie konsultacyjne	13
Zdjęcie 5 Spacer studyjny 10 czerwca 2025r.....	14
Zdjęcie 6 Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Osieku – stan obecny	42
Zdjęcie 7 Rynek w Osieku – stan obecny.....	43
Zdjęcie 8 Miejsko- Gminny Ośrodek Kultury w Osieku.– stan obecny	45
Zdjęcie 9 ul. Wolska w Osieku	46
Zdjęcie 10 Kościół parafialny pw. św. Stanisława w Osieku	47
Zdjęcie 11 Centrum Osieka wymaga poprawy estetyki i funkcjonalności.....	53
Zdjęcie 12 Plac zabaw na terenie miasta Osiek wymaga modernizacji.....	54
Zdjęcie 13 Parking przy OSP w Osieku– stan obecny	55
Zdjęcie 14 Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Osieku – stan obecny	56

Spis wykresów

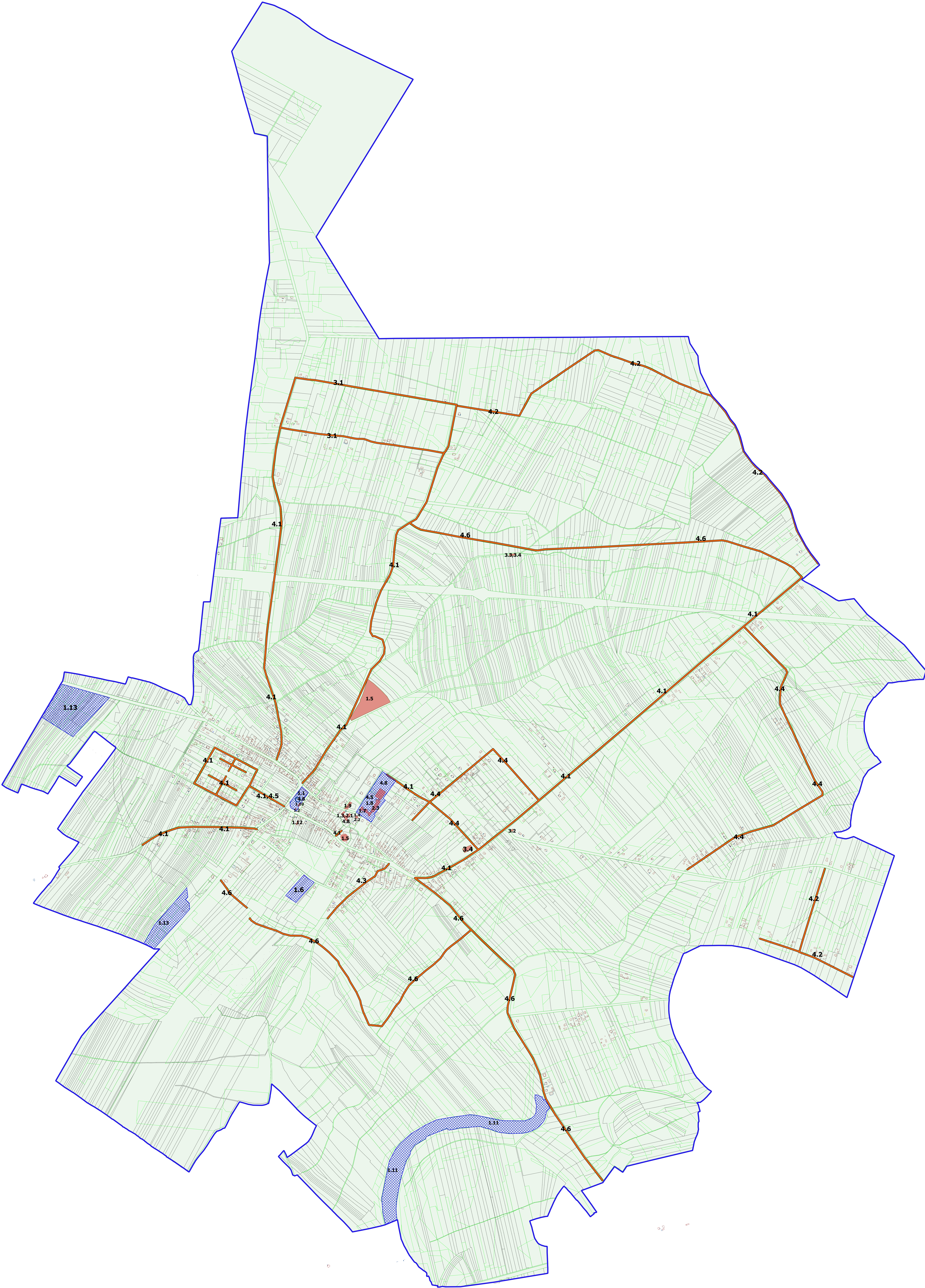
Wykres 1 Struktura demograficzna na obszarze rewitalizacji i w Gminie Osiek na koniec 2024r.	25
Wykres 2 Ilość podmiotów wpisanych, nowo rejestrowanych ora wyrejestrowywanych na obszarze rewitalizacji w latach 2021-2024.....	29

Mapa w skali 1:5000

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno - przestrzennych na obszarze rewitalizacji

Legenda:

- Obszar zdegradowany -Miasto Osiek
- Obszar rewitalizacji - Miasto Osiek
- A Inwestycje punktowe
- B Inwestycje obszarowe
- C Inwestycje liniowe

Legenda do mapy Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno - przestrzennych na obszarze rewitalizacji

Projekt nr 1 Osiek – Aktywna Przestrzeń Społeczna i Gospodarcza

- 1.1 Rewitalizacja Rynku w Osieku
- 1.2 Budowa szaletu miejskiego.
- 1.3 Utworzenie sali widowiskowej w MGOK
- 1.4 Modernizacja sali w budynku Ośrodka Pomocy Społecznej w celu utworzenia świetlicy
- 1.5 Renowacja pomników na cmentarzu w Osieku wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, modernizacja muru przy kościele
- 1.6 Modernizacja placu targowego
- 1.7 Utworzenie w budynku szkoły podstawowej świetlicy, żłobka, przedszkola i dostosowanie wszystkich pomieszczeń do w/w funkcji
- 1.8 Modernizacja placu sportowego wokół szkoły oraz parkingu.
- 1.9 Modernizacja i doposażenie placu zabaw.
- 1.10 Utworzenie sklepu firmowego związanego z siarką, utworzenie centrum informacji turystycznej
- 1.11 Zagospodarowanie teren wokół jeziora lipnickiego
- 1.12 Modernizacja budynku pod działalność usługowa, turystyczną
- 1.13 Utworzenie strefy inwestycyjnej.

Projekt nr 2 Osiek w Zielonym Blasku – Termomodernizacja i OZE na obszarze rewitalizacji

- 2.1 Termomodernizacja i zastosowanie OZE w budynku Gminnego Ośrodka Kultury
- 2.2 Termomodernizacja i zastosowanie OZE w budynku Ośrodka Pomocy Społecznej
- 2.3 Termomodernizacja i zastosowanie OZE w budynku Zespołu Szkół Podstawowych

Projekt nr 3 Modernizacja infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na obszarze rewitalizacji

- 3.1 Przyłączenie części Osieka (Grabowiec) do sieci kanalizacyjnej.
- 3.2 Modernizacja przepompowni na ul. Tarnobrzskiej oraz ul. Klimontowskiej.
- 3.3 Utworzenie stacji uzdatniania wody.
- 3.4 Budowa ujęcia wody.

Projekt nr 4 Bezpieczne drogi i ścieżki – modernizacja infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej oraz budowa monitoringu

- 4.1 Remont chodników w tym doświetlenie na ul. Wolskiej ul. Sandomierskiej, od cmentarza na Grabowiec, z Osieka do Grabowca, na ul. Wspólnej do Sandomierskiej, przy Kościele, na Osiedlu;
- 4.2 Modernizacja dróg na ul. Leśnej (do tarasów), od ul. Matki Boskiej Sulisławskiej do Sandomierskiej, ul. Grobla;
- 4.3 Przedłużenie ul. Partyzantów i wykonanie chodnika w kierunku ul. Sandomierskiej, na ul. Matki Boskiej Sulisławskiej
- 4.4 Połączenie ul. Ogrodowej z ul. Sandomierską, ul. Polnej z ul. Komunalną,
- 4.5 Zmiana organizacji ruchu na Osiedlu oraz wokół szkoły
- 4.6 Wykonanie ścieżek rowerowych na terenie miasta: na Grabowiec, na ul. Wiślanej oraz teren wokół stawów na Grabowcu, wokół Osieka;
- 4.7 Oznakowania ulic w całym mieście Osiek,
- 4.8 Montaż monitoringu

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji Gminny program rewitalizacji przyjmuje, w drodze uchwały, rada gminy. Natomiast zgodnie z art. 19 ww. ustawy Gminny program rewitalizacji nie stanowi aktu prawa miejscowego. Ponadto, zgodnie z art. 3 ust. 1 tej ustawy przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią jej zadanie własne. Tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji oznacza konieczność opracowania gminnego programu rewitalizacji.

Uchwałą nr XVI/100/25 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 26 czerwca 2025r. wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji dla Gminy Osiek. Następnie, dnia 22 sierpnia 2025 r. Rada Miejska w Osieku podjęła uchwałę nr XVIII/109/25 w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Osiek do 2030r.”, co umożliwiło podjęcie prac związanych z opracowaniem ww. dokumentu dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

Proces opracowania „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Osiek do 2030r.” przebiegał w oparciu o przepisy ustawy o rewitalizacji, która określa procedurę opracowania i uchwalenia gminnego programu rewitalizacji, wskazując na jej wieloetapowość oraz konieczność podjęcia działań wskazanych w ustawie, w tym przeprowadzenia konsultacji społecznych, które odbyły się dniach od 16 września 2025r. do 22 października 2025r. w formie zbierania uwag i głosów z wykorzystaniem formularza uwag oraz uzyskania wymaganych opinii. Uwagi zgłoszone w trakcie konsultacji zostały rozpatrzone w Raporcie z konsultacji zatwierdzonym zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Osiek nr 102/2025 z dnia 23 października 2025r. Gminny Program Rewitalizacji podlegał konsultacjom zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o rewitalizacji, tj.

- zarządem Powiatu Staszowskiego – w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu – pozytywna opinia wyrażona uchwałą nr 107/25 Zarządu Powiatu w Staszowie z dnia 17.10.2025r.,
- zarządem Województwa Świętokrzyskiego – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa (pozytywna opinia wyrażona uchwałą Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr 3011/25 z dnia 15 października 2025r.),
- Wojewodą Świętokrzyskim – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (brak odpowiedzi na nasze pismo),
- właściwymi organami wojskowymi, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności, w tym:
 - Komendanta Powiatowego Policji w Jędrzejowie – brak odpowiedzi,
 - Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu – brak odpowiedzi,
 - Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji – pozytywna opinia wyrażona pismem znak: CWCR_OZ_KIELCE-WWiZ.0731.169.2025 z dnia 17.10.2025r.
 - brak odpowiedzi na nasze pismo Dyrektora Delegatury ABW w Lublinie (Wydział Zamiejscowy w Radomiu),
- właściwym komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie ochrony przeciwpożarowej – uzgodniono dokument pismem znak: PZ.5263.6.2025 z dnia 19.09.2025r.,
- operatorami sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych,
 - Kierownik Referatu Budownictwa, Inwestycji i Zamówień Publicznych w tut. Urzędzie – opiniuje pozytywnie,
 - Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – Dyrektor Oddziału w Kielcach pozytywnie opiniuje dokument (pismo znak: Oki.Z-3.439.11.2025.AW z 07.10.2025r.,
 - Zarząd Dróg Powiatowych w Staszowie – brak odpowiedzi,
 - Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach – brak odpowiedzi na nasze pismo,
 - Orange Polska operator urządzeń telekomunikacyjnych – pozytywnie opiniuje projektu dokumentu (pismo znak: 2507150044/TTDSIKU/JH/01 z dnia 24.07.2025r.,

- Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Kielcach nie wnosi uwag do dokumentu (pismo znak: PSGKI.RODZ.422.157.2025 z dnia 02.10.2025r.,
- PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów – nie wnosi uwag do dokumentu (pismo znak: PGED1119045KW25 z dnia 29 września 2025r.),
- Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. Oddział w Radomiu – opiniuje pozytywnie (pismo znak 1704.DE-DSR-DUR-WFR.7111.762.2025.2 z dn. 09.10.2025r.),
- Krajowym Zasobem Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz.U. z 2023 r. poz. 1054, 1688 i 1693) – w zakresie sposobu zagospodarowania oraz przedsięwzięć związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu Nieruchomości – brak odpowiedzi na nasze pismo),
- właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków – w zakresie form ochrony zabytków (uzgodnienie pismem znak: DS.5120.12.2025 z dnia 03.10.2025),
- właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią – Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie pismem znak K.RPP.610.628.2025.PW z 01.08.2025 uzgodnił dokument Gminnego Programu Rewitalizacji),
- właściwą gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną – pozytywna opinia z dnia 14 października 2025r.,
- właściwy organ nadzoru górniczego – w zakresie zagospodarowania terenów górniczych – Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach pozytywnie opiniuje dokument pismem znak: KIE.5114.25.2025.MN z dn. 29.09.2025r.,
- właściwy organ administracji geologicznej – w zakresie zagospodarowania terenów osuwisk (wystosowano pismo do Starosty Staszowskiego) – brak odpowiedzi na nasze pismo,
- Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe – w zakresie nieruchomości Skarbu Państwa będących w trwałym zarządzie tego Gospodarstwa – brak odpowiedzi na nasze pismo,
- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach w zakresie form ochrony przyrody – pozytywna opinia pismem znak: WOO-III.614.23.2025.MD z dnia 17.10.2025r.

Z uwagi na brak przedmiotowości nie przeprowadzono konsultacji z:

- ministrem właściwym do spraw zdrowia – w zakresie zagospodarowania obszarów ochrony uzdrowiskowej – brak takich obszarów na terenie Gminy Osiek,
- właściwego dyrektora urzędu morskiego – w zakresie zagospodarowania pasa technicznego, pasa ochronnego oraz morskich portów i przystani (brak takich terenów na obszarze rewitalizacji),
- Komitetem Rewitalizacji, gdyż nie został powołany.

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach wyraził zgodę na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z ustawą z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) dla „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Osiek do 2030 r.” (znak pisma: NZ.9022.4.102.2025 z 03.10.2025r.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach również wyraził zgodę na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla w/w projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Osiek do 2030r.* (pismo znak: WOO-III.410.60.2025.MD z dnia 17.10.2025r.)

Po przeanalizowaniu wniosku o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organy uzgadniające stwierdziły, że nie zachodzą przesłanki do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa w art. 46, 47 i 50 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a organ opracowujący projekt

dokumentu w tym przypadku może skorzystać z art. 48 w/w ustawy biorąc pod uwagę uwarunkowania wynikające z art. 49 ustawy ooś.

Dokument został opracowany partycypacyjnie, tj. w szczególności przy udziale mieszkańców, przedstawicieli środowisk społecznych, gospodarczych oraz innych interesariuszy rewitalizacji Gminy Osiek. Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Osiek nr 89/2025 z dnia 16 września 2025r. zostały przeprowadzone konsultacje społeczne, a w ich trakcie zorganizowano otwartą debatę dla mieszkańców oraz spacer studyjny po obszarze rewitalizacji. Dokument podlegał również opiniowaniu przez podmioty wskazane w art. 17 ustawy o rewitalizacji. Zapisy „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Osiek do 2030r.” zostały dostosowane do zmian wynikających z procesu konsultacji oraz opiniowania.

Gminny Program Rewitalizacji stanowi podstawę do realizowania procesu rewitalizacji na terenie Gminy Osiek. Zaplanowane działania rewitalizacyjne stanowią odpowiedź na zdiagnozowane w tym obszarze problemy i zjawiska kryzysowe, przyczynią się do pobudzenia aktywności społecznej i przedsiębiorczości mieszkańców, przywrócenia estetyki i ładu przestrzennego, ochrony środowiska naturalnego, zachowania dziedzictwa kulturowego, a tym samym poprawy jakości życia mieszkańców. Opracowany dokument to również podstawa dla interesariuszy rewitalizacji do ubiegania się o środki zewnętrzne, w szczególności z programów UE i krajowych na realizację działań społecznych i infrastrukturalnych.

Wobec powyższego podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Osiek do 2030r.” jest uzasadnione.